

Neix la Plataforma per a un habitatge digne

Barcelona: més de quatre mil desnonaments el 1997

Les xifres parlen per si soles. L'any passat hi va haver 4.025 desnonaments a Barcelona. L'aplicació de la Llei d'arrendaments urbans del 24 de novembre de 1994 ha accelerat els processos de desnonament i dificulta l'aplicació de mesures per evitar-los.

La Plataforma per a un habitatge digne, formada per sis reconegudes entitats socials entre les quals hi ha Justícia i Pau i Càritas diocesana de Barcelona, denuncia la brevetat del termini entre la citació i el judici en els casos de desnonament, i també que la pobresa extrema afecta cada cop més la joventut.

Un cas ha saltat a la premsa aquests dies per la concurrència de causes doloroses: s'havia d'executar un desnonament a una família composta pel marit invàlid en cadira de rodes, l'esposa, una filla malalta de naixement, un fill sense feina i una altra filla a l'atur. Els seus ingressos eren de 65.000 pessetes i en pagaven 25.000 de lloguer. La intervenció de la Federació d'Associacions de Veïns de Barcelona i altres membres de la Plataforma van evitar-lo a l'últim moment.

Pàgina 9

Ofrena de la senyera a la Moreneta

Els Consells Comarcals, en nom de les 41 comarques catalanes, van ofrenar per primera vegada una senyera a la Mare de Déu de Montserrat. L'acte es va inscriure dins el marc de la celebració del cinquantenari de l'Entronització de la Moreneta.

L'ofrena es va fer per sobre de partidismes i divisions, la qual cosa no va evitar, però, que diversos partits entressin en una polèmica estèril, de caire polític, sobre qui estava instrumentalitzant l'acte, tot i que l'abat del monestir, Sebastià Barðolet, havia deixat ben clar en el seu discurs d'acollida que «les múltiples facetes de Montserrat fan possible que l'ofrena de la bandera de Catalunya es pugui fer des de perspectives distintes i complementàries». El P. Barðolet va concloure: «I totes digne de respecte.»

Respecte i diàleg és el clima que es va viure durant la trobada i es va refermar que Montserrat, més enllà d'afiliacions polítiques, és un lloc de pluralisme i de reconciliació.

Pàgina 10

La seva bondat i intel·ligència van canviar el rumb de la història

La dimensió humana i evangèlica de Pau VI

L'agudeses de pensament, l'elegància d'estil, el treball fet «aviat i bé», caracteritzaven Mons. Montini, que seria conegut com Pau VI en ser elegit papa. Però també va ser una persona d'una gran bondat, diferent de la del seu predecessor (Joan XXIII), que penetrava en els cors i que sabia llegir els signes del temps. Infatigable advocat de

pau, d'ell és la iniciativa que cada primer d'any l'Església celebri la Jornada Mundial de la Pau. Amb motiu del centenari del seu naixement, *Catalunya Cristiana* se suma als nombrosos homenatges que se li han dedicat.

Pàgina 3-8

Editorial

L'aire de la «romanitat»

Els nostres bisbes estan a Roma aquesta setmana. Amb ells estan a Roma totes les Esglésies que tenen la seva seu a Catalunya: Tarragona, la seu metropolitana, amb les diòcesis de Vic, Lleida, Solsona, la Seu d'Urgell i Tortosa i amb elles també l'arxidiòcesi de Barcelona. La delegació de Girona no ha pogut assistir-hi a causa de la intervenció quirúrgica del Dr. Camprodon.

Els nostres bisbes han anat a pelegrinar als sepulcres dels apòstols Pere i Pau i a visitar el Papa: és la visita *ad limina*, com cada cinc anys. No és la primera vegada per a la majoria d'ells. Però cada visita té les seves característiques. La visita d'enguany és la primera després del Concili Provincial Tarraconense, i això ha marcat les nostres Esglésies de tal manera que ja no es pot parlar d'elles sense fer referència a aquest esdeveniment eclesial. Els nostres bisbes, doncs, parlaran amb el Papa del Concili que hem celebrat.

Podem imaginar-nos el diàleg dels nostres bisbes amb el bisbe de Roma? Amb facilitat es fa una imatge dels bisbes com d'una mena de versió eclesial del Parlament, o bé com d'unes autoritats autonòmiques en relació amb el Govern de l'Estat. Segons això, els bisbes anirien a veure el Papa per presentar les seves propostes «alternatives», o per «negociar» amb ell la disciplina eclesial, o per fer-lo «adonar» de la situació de l'Església.

La veritat és lluny de tot això i és molt més rica i profunda. El diàleg dels bisbes amb el Sant Pare és un diàleg de comunió, un diàleg de pastors que vetllen per la fidelitat a l'Evangelí, un Evangelí guiat per l'Esperit que els ha posat com a bisbes en l'Església. No és un diàleg entre l'amo i el seu servidor, ni entre l'autoritat i el seu representant, o entre els responsables i els seus vicaris. Els bisbes no són els vicaris del Papa en les seves Esglésies,

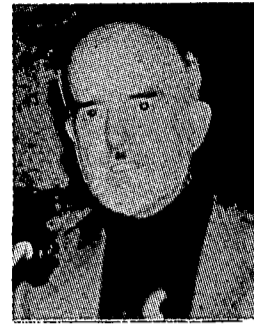
sinó els vicaris de Crist, com diu la *Lumen gentium* (núm. 27). El Pontífex no està separat del col·legi episcopal, perquè ell mateix hi pertany, com a bisbe, i n'és alhora el cap, com a successor de Pere. Tot bisbe sap, per la seva banda, que només en la comunió jeràrquica, catòlica i apostòlica, ell mateix s'integra plenament en la successió apostòlica.

En el diàleg dels nostres bisbes amb el Papa es verificarà allò que ells mateixos han escrit en el prefaci de les resolucions conciliars: «Nosaltres acollim ara el mestratge del papa Joan Pau II amb la mateixa obediència i entusiasme espiritual amb què acollirem el dels seus predecessors en la càtedra de Pere i li agraïm tot l'esforç que fa al servei de l'Evangelí, mostrant la seva sol·licitud per totes les Esglésies.» Aquestes paraules són l'eco, a segles de distància, d'aquelles de sant Pau quan explicava que havia anat a Jerusalem a veure Pere per tal de no treballar en va en el seu ministeri.

Hi ha una dita que fa així: «De Roma ve allò que a Roma va.» Si les nostres Esglésies, en les persones dels seus bisbes, arriben fins a Roma amb tot el realisme de la seva experiència cristiana viscuda en comunió eclesial i sintonia d'esperit —i així és— rebran de Roma la confirmació en aquestes actituds amb el sentit i l'experiència de la catolicitat. No cal portar-hi res més, i no cal rebre res més.

El Concili Provincial Tarraconense es va celebrar sota el lema: «Esperit, què dius a les Esglésies de la Tarraconense?» Resulta una significativa coincidència el fet que la visita *ad limina* dels nostres bisbes, retardada en el seu ritme a causa de la salut de Joan Pau II, es faci enguany, l'any dedicat a reconèixer la presència de l'Esperit Sant en l'Església, dins l'itinerari vers el Tercer Mil·lenni. Bé es podria interpretar com una silenciosa i suau indicació de l'Esperit a les nostres Esglésies perquè respirin a ple pulmó, cada vegada més, l'aire de la «romanitat».

Sumari

11

Cristians per la reconciliació

18

Ratzinger, doctor «honoris causa» per la Universitat de Navarra

19

El Papa alerta d'un atac contra l'Iraq

27

Impacte de la campanya Roba Neta

28

Els íbers, prínceps d'Occident

CATALUNYA + CRISTIANA

Direcció: Mn. Manuel Valls i Serra

Coordinació: Núria Oriol i Palarea

Redacció: Glòria Carrizosa, Miquel Àngel Codina, Francesc Gamissans, Marta Puyol, David Vidal

Assessorament lingüístic: Meritxell Cucurella Jorba

Col·laboradors: Núria Albert, Montserrat Albert, Josep M. Aragonès, Jordi Bassas, Pilarín Bayés, Pietat Campmajó, Oriol Camps, J. Carrerà Planas, Rosa Collrell, Guillem Farré, Enric Graüpera, Joan Guiteras, Jordi Jorba, Justo López Melús, Jaume Mora, Josep Nadal, Francesc Nicolau, Francesc Riu, Pere Saumell, Pere Tena, Josep Ventura, P-J Ynaraja

Corresponsals: Miriam Díez, GIRONA; Jaume Montaña, LLEIDA; Antoni Mirabet, SEU D'URGELL; Lluís Badia, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Joaquim Blanc, TORTOSA; Raquel Planas, VIC

Fundadors: Mn. Joan Jarque i Jutglar i Mn. Francesc Malgosa i Riera

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Redacció, administració, publicitat i promoció: C/ Puiggarí, 5-7 - 08014 BARCELONA - Tel. 490 59 88, Fax 490 20 35 - Internet: Catcris@idgrup.iber.net.com

Gerència: Jaume Vinyals i Rovira

Publicitat: Magda Revetllat i Barba

Promoció: Jordi Baig i Juncosa

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado i Minguez

Impressora: Impressions Intercomarcals S.A. Cra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. (93) 878 84 03: Fax (93) 878 82 12 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - D.L.B. 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de la UCIP
International Catholic Union of Press

Membre de l'APPEC
Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra, Gibraltar i Portugal 11.180 ptes.
Resta d'Europa: 21.684 ptes.
Amèrica i Àfrica: 26.884 ptes.
Àsia i Oceania: 37.804 ptes.

en primer pla

Pau VI: un home en el cor de l'Església i del món

■ Discurs del cardenal Agostino Casaroli en el centenari del naixement del Pontífex

La figura de Pau VI, home de profund amor a l'Església i a la humanitat, va deixar una empremta inesborrable en uns anys en què la comunitat catòlica vivia amb especial agitació. Enèrgic i compromès amb la fe, va

dedicar molts esforços per treballar per la pau i per l'ecumenisme. Sensible als problemes socials i a la descristianització, va fer seves les alegries i les esperances, les tristors i les angoixes d'homes i dones. La seva trajec-

tòria personal i espiritual van impressionar una persona que va tractar molt de prop Pau VI: el cardenal Agostino Casaroli, que en el centenari del seu naixement va voler homenatjar-lo amb una «professió d'amor».

Giovanni Battista Montini va arribar a les grans responsabilitats en plenitud d'energies, amb gairebé 66 anys: intel·ligència superior, vivíssima curiositat intel·lectual, profund interès per totes les problemàtiques espirituals, culturals i humanes del moment. La seva salut, bastant fràgil i delicada va demostrar, al final, una resistència al treball i al cansament de cerimònies i viatges molt superior a les expectatives.

Era un jove prevere intel·ligent i ben preparat, i els seus superiors el van enviar a Roma. Seguidament se l'encarrià al servei a la Santa Seu, en comptes de fer-ho envers el ministeri parroquial o en oficines o en un seminari diocesà, com abans havia pensat i fins i tot potser esperat. El següent període de formació específica a l'Acadèmia destinada a la formació dels joves diplomàtics de la

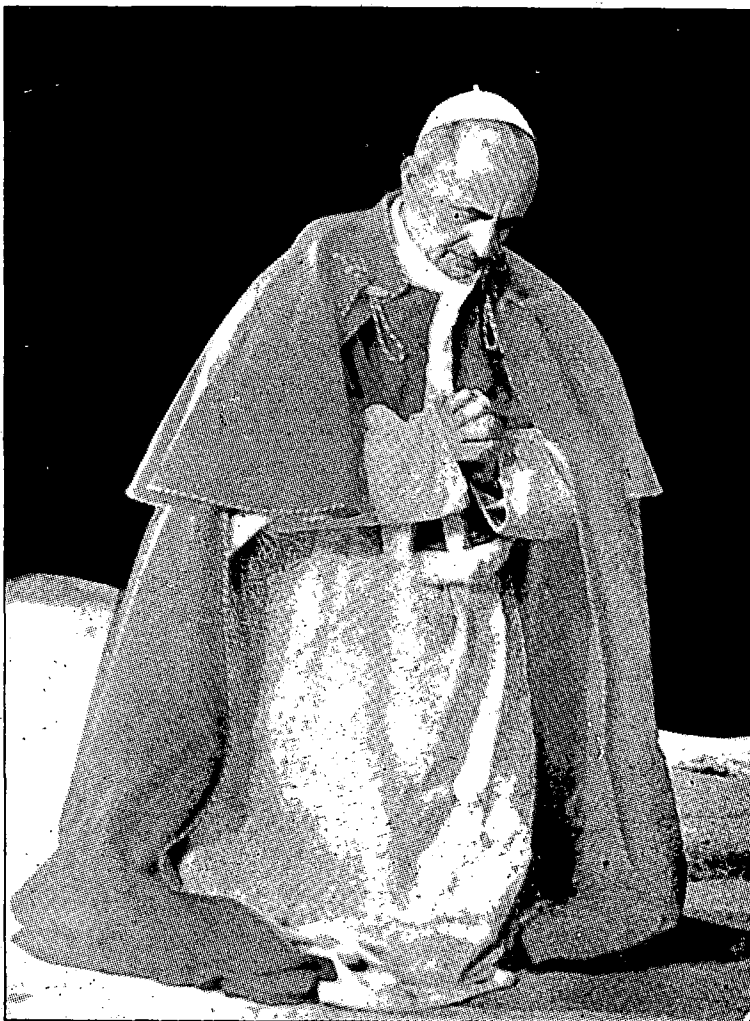
ria d'Estat de Sa Santedat. Així, des de l'octubre de 1924 la Secretaria d'Estat va ser el camp de treball del jove prevere.

Amb el pas dels anys augmenten les seves responsabilitats i també la seva estima. Agudesa de pensament, elegància d'estil, feina feta «aviat i bé», com expressava el secretari d'Estat, el cardenal Pacelli, caracteritzaven Mons. Montini. El 1937, amb 40 anys, va ser nomenat cap de la secció de la qual havia estat membre durant setze anys, amb el títol de substitut d'Afers Ordinaris, i va mantenir aquesta funció quan, elegit papa el cardenal Pacelli, la Secretaria d'Estat va passar a ser dirigida pel cardenal Luigi Magli-

ASSISTENT NACIONAL DE LA FUCI

De retorn de Varsòvia, el mes de novembre de 1923 se li «va proposar i imposar» (paraules seves) que s'ocupés del Cercle Universitari Romà. I el jove prevere va continuar ocupant-se'n després de la seva incorporació a la Secretaria d'Estat, l'octubre de 1924.

És una antiga i bonica tradició que els clergues que treballen a la Cúria romana reservin part del seu temps lliure a alguna forma d'exercici directe del ministeri sacerdotal. El mes d'octubre de 1925 Mons. Montini va ser nomenat assistent eclesiàstic nacional de la Federació d'Universitaris Catòlics Italians (FUCI). Un càrrec molt sacrificat que implicava, entre altres coses, visites als

Home de sòlida fe, es va comprometre a defensar-la i proclamar-la.

mosa encíclica *Non abbiamo bisogno* («No ens cal»); de Pius XI; la FUCI i el seu assistent nacional no podien evitar veure-s'hi afectats. La conclusió va ser que el mes de febrer de 1933 va presentar —o el van obligar a fer-ho— la dimissió del càrrec que se li havia encomanat l'octubre de 1925. El seu ànim va restar adolorit, però consolet per la consciència d'haver contribuït a escriure una pàgina lluminosa en la història no tan sols de la seva vida, sinó de l'Església a Itàlia.

CANVI DE RUMB

La vida seguia, mentre núvols cada vegada més amenaçadors planaven sobre Europa: Mor Pius XI. L'agost de 1939 el seu successor mira un cop més de detenir la ja imminent caiguda a l'abisme. La seva

admonició «res no es perd amb la pau; tot pot perdre's amb la guerra» es trobava en un text preparat per Mons. Montini, que en realitat havia escrit: «Tot es perd amb la guerra.» En aquell moment, al Papa li va semblar que aquesta afirmació era massa absoluta, tot i que pocs anys després la invenció de l'arma nuclear la convertiria en plenament concorde amb la tràgica realitat.

El final de 1952 suposarà per a Mons. Montini un canvi molt rellevant. Ningú no podia dubtar que el seu servei prestat amb tanta competència i amb creixent prestigi es veuria coronat amb un nome-

«L'agudesa de pensament, l'elegància d'estil, la feina feta 'aviat i bé', com expressava el secretari d'Estat, el cardenal Pacelli, caracteritzaven Mons. Montini»

Santa Seu, amb una estada experimental d'alguns mesos en una nunciatura apostòlica (la de Varsòvia, l'any 1923, encara en fase d'organització).

Després, a causa de la seva salut, abandonà la perspectiva d'un servei en les representacions diplomàtiques de la Santa Seu escampades pel món, per ingressar en un servei estable a la Secreta-

(Segueix a la pàg. 5)

Pelegrinatges a TERRA SANTA

El País de Jesús, com a
«pelegrins de la Paraula»

Del 16 al 23 de febrer

De l'11 al 18 de maig

Del 3 al 10 d'agost

Del 21 al 28 de setembre

Del 16 al 23 d'octubre

Del 9 al 16 de novembre

Del 28 de desembre

al 4 de gener

Anar-lo a conèixer és una bona
preparació per al Jubileu
de l'any 2000.

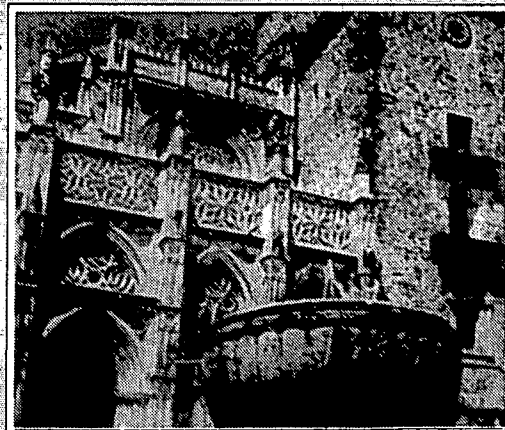

Del 8 al 20 de març

RUTA DE L'ÈXODE

(Sinai / Jordània / Jerusalem)

Tot refent el camí cap a la
Terra Promesa.

Del 15 al 24 d'abril

EXTREMADURA

Arrels històriques i religiositat del
país dels «conquistadors».

AMB L'ASSISTÈNCIA TÈCNICA DE

MERCATRAVEL S.A.

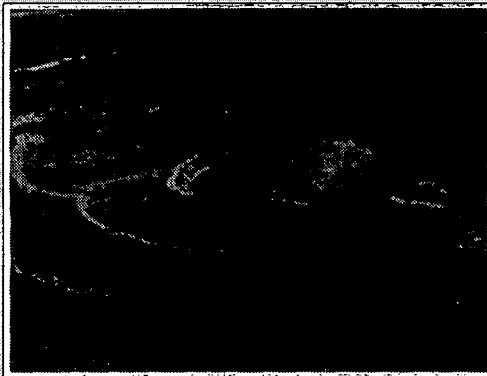

De l'1 al 9 de juny

RUTA MONÀSTICA CENTREEUROPEA

(França / Suïssa)

Alguns dels camins d'Europa,
que continua fent camí.

De l'1 al 9 de juliol

IRLANDA

L'Illa Maragda

Als extrems de la civilització
durant l'alta Edat Mitjana.

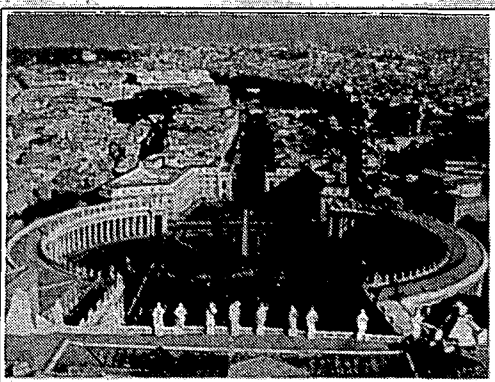

De l'1 al 13 d'agost

CANADÀ: Costa Oest i Muntanyes Rocoses

Alberta i Colúmbia Britànica, amb
les seves belles naturals.

PODEU DEMANAR MÉS INFORMACIÓ

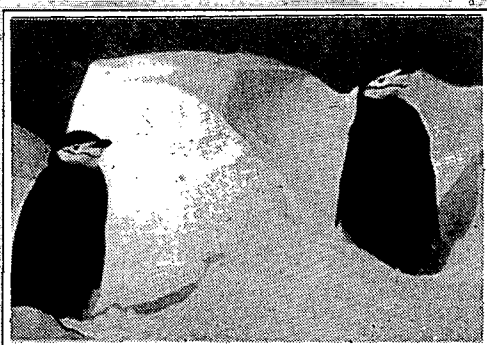

Del 5 al 10 d'octubre

ROMA

amb Nàpols / Pompeia / Subiaco

Com qui va a les pròpies fonts:
cristianes i culturals.

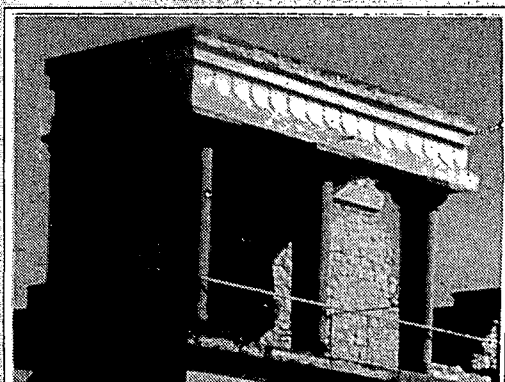

Del 26 novembre al
12 de desembre

XILE / ARGENTINA

i creuer a l'estret de Magallanes

Tot l'encant dels Andes i del
majestuós con sud-americà.

Del 27 de desembre al
3 de gener

XIPRE i CRETA

Història i cultura de les grans illes
de la Mediterrània oriental.

(Ve de la pàg. 3)

nament com a membre del Col·legi Cardenalici.

A finals de novembre de 1952 s'anunciava per al gener de l'any següent el segon consistori de Pius XII, amb el nomenament de vint-i-quatre nous cardenals. El Papa va voler que fos públic que els noms de Mons. Montini i del responsable de l'altra secció de la Secretaria d'Estat, Mons. Tardini, els havia col·locat ell encapçalant la llista preparada per al consistori, però que els interessats havien sol·licitat insistentment que se'ls dispensés d'acceptar.

Va haver-hi molts comentaris. El més acreditat era que els dos col·laboradors més pròxims de Pius XII havien preferit poder seguir amb el seu servei, tan delicat com important. I així ho van fer, amb el títol de prosecretaris d'Estat. Pius XII no va celebrar més consistoris i, de totes maneres, no hauria estat lògic que els dos prosecretaris d'Estat acceptessin després el nomenament que no havien acceptat abans, quan el Papa, més jove, no hauria tingut tanta necessitat dels seus serveis.

La principal conseqüència per als dos prelats va ser que, com que no eren cardenals, no participarien en el futur cónclave com a electors i que, en la pràctica, encara que no segons el dret, no es trobarien entre els possibles successors de Pius XII, successió que, pel que feia a Mons. Montini, molts havien considerat fins i tot probable.

ARQUEBISBE DE MILÀ

Però una sorpresa encara més forta, gairebé traumàtica per a molts, va ser la decisió de Pius XII de prescindir dels serveis del prosecretari d'Estat Mons. Montini, a qui nomenà arquebisbe de Milà, com a successor del cardenal Ildefons Schuster, el 3 de novembre de 1954. Una gran arxidiòcesi, rica en història, de generoses forces religioses i civils, però també de problemes, va tenir gràcies a aquesta decisió un pastor d'excel·lent alçada, que durant més de vuit anys va donar molt a Milà, de la qual també va rebre molt.

El 21 de juny de 1963, després de la desaparició del Summe Pontífex Joan XXIII, va ser sens dubte un dia particularment important en la vida de l'Església, que havia entrat en una fase de confrontació cada vegada més exigent amb l'època moderna. Pau VI comença, a la Càtedra de Pere, un servei que es perllongarà fins al dia radiant de la Transfiguració, el 6 d'agost de 1978.

Gairebé en els principis de la seva nova vida, i atordit encara per l'elecció, va escriure algunes reflexions: «He de prendre consciència de la posició i de la

Testimoni de la fidelitat a l'Evangelí

En els meus dotze anys de treball a la Cúria romana vaig tenir l'ocasió de tractar personalment el cardenal Casaroli, de manera especial per raó dels meus viatges als països de l'Est. Dues coses vull remarcar: la seva profunda intel·ligència i la seva maduresa afectiva. Més d'una vegada, quan li presentava una situació per analitzar una activitat meua o la manera de comportar-me, la seva resposta era: «Pensem-hi, i ja en tornarem a parlar.»

L'equilibri entre el pensament i el cor és una garantia de fidelitat a l'Evangelí i a les persones. Un exemple concret d'aquest equilibri és el testimoniatge extraordinari que el cardenal Casaroli dona de la persona i de la vida de Pau VI. Per aquest motiu em sembla molt encertat que el seu discurs tingui una major difusió entre nosaltres a fi que puguem créixer encara més en la veneració i estima del Papa del Concili Vaticà II.

Ramon Torrella Cascante
Arquebisbe emèrit de Tarragona

funció que ja em són pròpies, que em caracteritzen i que em fan inexorablement responsable davant Déu, davant l'Església i davant la humanitat.» Sent elevat per sobre del món, i en una soledat «total i tremenda»: «Déu i jo», dirà més endavant. Des d'aquesta alçada, «única» i que li «fa vertigen», la seva mirada es fixa en l'Església i en el món.

Aquesta Església —com escriurà en la seva primera encíclica, *Ecclesiam suam*— se li presentava en una hora d'intensa activitat i tensió, tant de la

seva interior experiència espiritual com del seu exterior esforç apostòlic» (núm. 2); un món amb problemes urgents i greus com «la pau entre els pobles i classes socials, la misèria i la fam que encara afligeixen pobles sencers, l'elevació de joves nacions a la independència i al progrés civil» (núm. 4).

La seva mirada profunda i pensativa, que tant impressionava l'interlocutor quan la conversa tocava temes més seriosos, dominava l'ampli panorama i els «signes dels temps» per descobrir cada vegada amb més claredat què li dema-

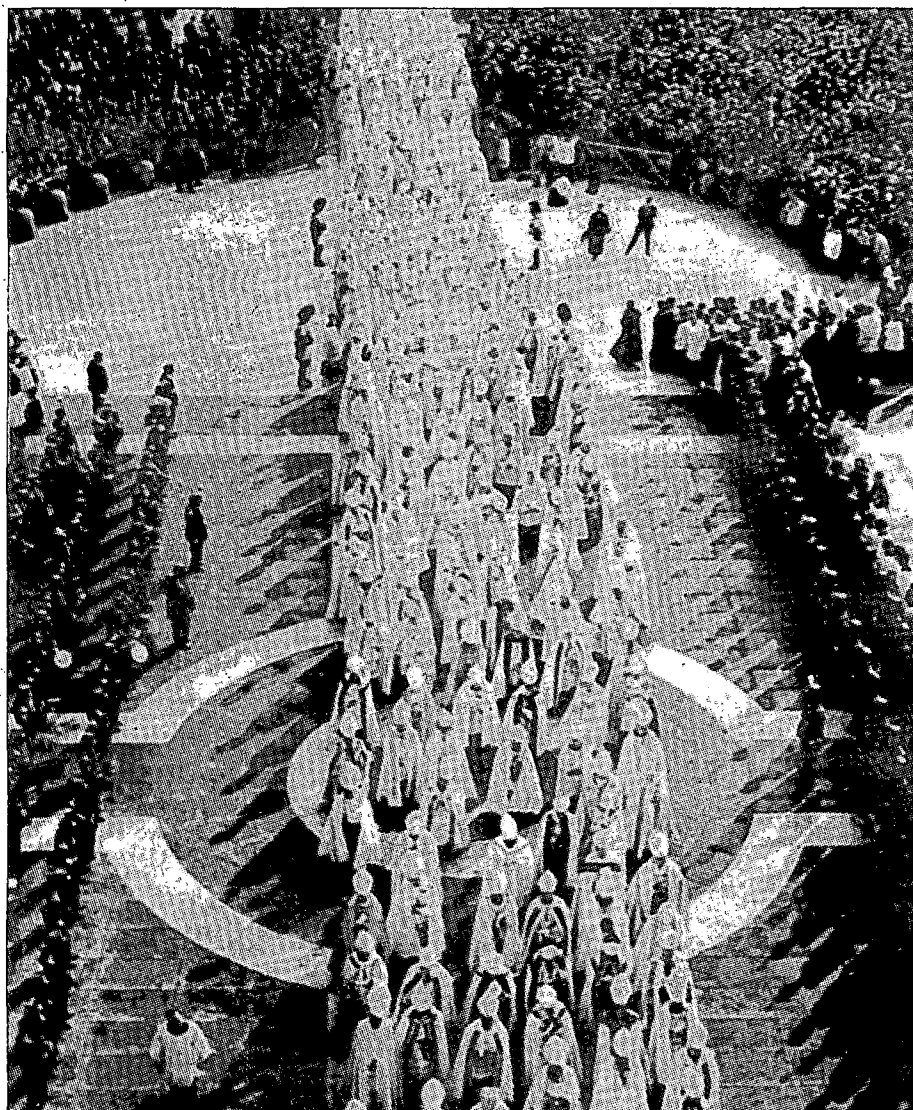
nava la Providència que fes al servei de l'Església i de la humanitat.

LA COL·LEGIALITAT EPISCOPAL

Entre les nombroses qüestions eclesials que reclamaven la seva atenció i responsabilitat destacava la col·legialitat episcopal i la seva relació amb el primat del successor de Pere. Va ser extraordinàriament ferm en el propòsit d'exercir la seva missió de cap de l'Església, com la va confirmar el Concili Ecumènic Vaticà I, en harmonia amb la missió dels seus germans els bisbes, seguint el desig del fundador de l'Església, objecte d'estudi del Concili Vaticà II. Aquest propòsit s'unia, en Pau VI, a un sentiment natural, alimentat en una família de tradicions democràtiques arrelades, que l'indueïa a veure en la col·laboració la forma més sàvia, més fructuosa i més justa de la convivència social. Això no vol dir que l'inclinés a simpaties per il·legítimes transferències de mètodes de democràcia civil a una societat religiosa que ha rebut de la voluntat i saviesa de Crist la seva forma institucional; el portava a sentir un gran respecte pels altres i per les seves opinions, i per l'aportació que la seva saviesa i experiència podien oferir, tot això acompanyat d'una sincera i delicada consideració a les seves sensibilitats. La institució del Sínode dels Bisbes és testimoniatge eloqüent d'aquests sentiments.

Pau VI sempre va tenir clara consciència de les responsabilitats úniques encomanades per Crist a l'escollit com a «pedra» i pastor suprem de la seva Església. A aquesta consciència responia la seva decidida voluntat d'afrontar fidelment les seves responsabilitats, fins i tot fent violència als seus sentiments personals. En l'època encara recordada de la *Humanae vitae*, un bisbe va considerar convenient exhortar el Papa a no insistir en l'afirmació que a propòsit de l'anomenat control de la natalitat ha trobat solemne expressió en aquesta encíclica, argumentant que sobre aquest problema l'Església es trobava «en estat de dubte». El Papa va contestar, amb fermesa, que precisament quan l'Església es trobés hipotèticament en estat de dubte sobre un punt d'abast tan vital com urgent per a la vida moral de l'in-

(Segueix)

El 1962 s'inicia el Concili Vaticà II.

CENTRE DE RELACIÓ I ORIENTACIÓ MATRIMONIAL

Si es troba sola o sol, cerqui la seva parella seriosament. Dirigit per una psicòloga col·legiada amb 23 anys d'experiència. Servei opcional de vídeo.

COSM, Balmes, 64, 3r 2a - Barcelona
Tel. (93) 487-71 80
Girona i Tarragona: (902) 11 38 12

dividu i de la societat cristiana, Pere tindria la responsabilitat d'indicar als pastors i als fidels, després de fer-ne un estudi adequat i gràcies a l'assistència promesa per Crist, el camí segur que calia seguir.

EL CONCILI VATICÀ II

Col·legialitat i ecumenisme, juntament amb molts altres punts de vital interès per a l'Església van ser objecte de la tasca del Concili Ecumènic Vaticà II, volgut i iniciat per Joan XXIII, que, després d'haver-li donat un fort impuls, indicant els objectius i la seva característica fonamental només havia aconseguit veure la seva primera sessió. Aquesta —com va dir en concloure-la, el 8 de desembre de 1962— havia estat com una introducció «lenta i solemne a la gran tasca pròpiament dita del Concili» (núm. 1). Aquesta lentitud potser

el restabliment de la unitat de tots els cristians i el diàleg amb l'home actual.» Al mateix temps va voler subratllar que l'activitat del Concili havia estat «molt laboriosa i totalment lliure en l'expressió de les seves veus. Un doble mèrit que caracteritza aquest Concili i que en donarà històric exemple. Així actua avui l'Església en el moment més elevat i significatiu de la seva activitat, intensa i espontània: el fet de la varietat, de la multiplicitat i també de la diversitat de les sentències que han entreteixit les discussions conciliars dóna prova de la profunditat dels temes tractats i de la llibertat amb què s'han discutit.

Pau VI va voler precisar l'actitud que s'havia proposat mantenir davant del Concili: «Pregar, parlar, deliberar i actuar» amb els pares conciliars, sense «cap voluntat de domini ni cap recerca de poder absolut», sinó amb l'únic «desig d'obeir el manament diví que ens

cedir el Papa en finalitzar la seva estada a Roma, el 28 de desembre de 1964. «Jo —així s'hauria expressat Pau VI— he de demostrar que comprenc les aspiracions de les dues parts quan no estan d'acord, que els tinc afecte, que respecto les seves opinions. Com a capità de vaixell, he de mantenir ferm i segur el seu rumb. Hem fet grans passes, però les hem fetes junts. Per a mi, és millor avançar lentament i portar tothom amb mi que no pas afanyar-me causant dissensions».

En realitat, tots els documents conciliars van obtenir amplíssimes majories de vot. El fet que no hi hagués unanimitat absoluta podia comprendre's; però en alguns temes l'oposició de la minoria va resultar extremadament tènac, fins a provocar, en el cas

En anunciar l'Any Sant de 1975 va escriure: «Ens sembla que, al cap de deu anys de la clausura del Concili, l'Any Sant pot ser la conclusió d'un temps de reflexió i de reforma i l'obertura d'una nova etapa de construcció teològica, espiritual i pastoral que es desenvolupi sobre les bases fatigosament assentades i consolidades en els anys passats».

AMB EL MÓN COMUNISTA

El seu predecessor li havia deixat una herència que era al mateix temps un

L'ecumenisme, una de les preocupacions de Pau VI.

havia decebut una mica les seves esperances, així com també ho havia fet l'afiorament de les primeres posicions contrastants. Però «fàcilment es comprèn —observava amb ironia el Papa— que una assemblea tan gran havia necessitat molt de temps per posar-se d'acord en els temes. Aquests, sense faltar a la caritat, eren motiu de discrepàncies, la qual cosa no té res d'estrany, però inquietava una mica els ànims». Fet aquest igualment providencial —afegia— perquè «aparegui clarament davant de tots els homes la santa llibertat dels fills de Déu que regna en l'Església» (núm. 1).

Sobre aquest punt va insistir Pau VI en clausurar la segona sessió, mentre que en la seva obertura, el 29 de setembre de 1963, havia volgut resumir en quatre punts els objectius principals del Concili: «La definició, o millor, la consciència de l'Església, la seva renovació,

constitueix entre vosaltres Pastor suprem».

Aquestes paraules anunciaven el que procuraria fer realment durant les tres sessions en les quals es desenvoluparia el Concili: vigilant sempre, però reservat, respectuós de la legítima llibertat dels pares conciliars —fins i tot quan les seves posicions eren divergents—, treballant amb discreció per afavorir l'entesa entre les dues ànimes que es manifestaven en alguns punts de primària importància, però també amb mà ferma quan creia que la seva consciència de responsable suprem de la doctrina i d'altíssims valors de la vida de l'Església li ho imposava.

És força interessant llegir les anotacions que el canonge Bernard Pawley, representant de l'arquebisbe de Canterbury a Roma, va escriure després d'una audiència informal que li va con-

tan conegut de Mons. Lefèbre, doloroses ruptures.

I el «postconcili», amb les seves dissensions, les seves polèmiques, els retards o algunes exageracions precipitades i il·legítimes en l'aplicació de les seves conclusions no va ser, en els anys de Pau VI, aquella fase de serena, joiosa collita dels fruits de les llargues fatigues conciliars que ell esperava. Això li va provocar un profund dolor. Però hauria estat difícil esperar que una renovació tan gran en la secular vida de l'Església com la ideada pel Vaticà II es realitzés sense ensurts, resistències i abusos, sobretot en una època de profundes perturbacions socials i culturals arreu del món.

Pau VI ho sabia; actuava i esperava.

L'ecumenisme

A l'inici del seu pontificat, Pau VI va viure una experiència particularment bonica en l'ecumenisme relacionada amb un esdeveniment singular. El fet d'haver estat el primer successor de Pere que podia realitzar el somni de qualsevol cristià: visitar els llocs de la vida, passió i resurrecció de Crist. I, en aquella ocasió, amb el patriarca ecumènic de Constantinoble. Atenàgores sentia per Pau VI una estimació, un afecte fora de l'ordinari; el seu nom —deia— no ha de ser Pau VI, sinó Pau II, com a immediat successor de l'Apòstol dels gentils.

Havia sorgit una dificultat que a alguns, en aquells temps, els havia semblat seriosa: el títol de «Sa Santedat» que els ortodoxos insistien que es reconegués al patriarca ecumènic, mentre que els fidels a la tradició sostenien que s'havia de reservar exclusivament al Papa. L'obstacle va ser superat de manera satisfactòria pels germans ortodoxos. De tornada a Roma, em deia el Papa: «Doncs jo tinc un títol que potser ningú no m'enveja, però que és el més bonic de tots: el de *Servus servorum Dei*.»

Però els problemes de l'ecumenisme no eren —i no són— qüestions de títols. Pau VI era conscient de les dificultats que formen el camí de la tan desitjada reconciliació amb els germans separats. En primer lloc, precisament, el primat del Papa. S'hi sentia, quasi personalment —i dolorosament— implicat: «Un pensament sobre aquest tema ens afligeix, i és veure com precisament som considerats per molts germans separats com l'obstacle principal que s'hi oposa, a causa del primat d'honor i de jurisdicció que Crist va conferir a l'apòstol Pere i que hem heretat d'Ell» (núm. 41). Però precisament perquè va ser voluntat de Crist, mai no va dubtar a defensar aquest primat, fins i tot davant d'alguna temptació en camp catòlic de suavitzar d'alguna manera la força d'aquest principi fonamental de la constitució i de la vida de l'Església.

repte i una greu responsabilitat. En el panorama mundial que s'obria davant la mirada del nou Papa, fosques ombres s'estenien cobrint una àmplia part d'Europa, des del centre fins als seus extrems confins orientals, l'àmplia extensió de la Xina i d'altres regions asiàtiques, tocant o amenaçant altres regions del món, especialment de l'Amèrica Llatina.

Era l'ombra de la més radical rebel·lió contra «tot allò que es crida o es venera

(Segueix)

com a Déu», vinculada al més radical disseny de transformació de la societat humana, d'injusta a justa, d'infeliç a feliç: una utopia que calia imposar fins i tot amb la força, si calia. Després de l'arribada del règim comunista, l'estat de l'Església catòlica en els països d'Europa de més enllà del Teló d'Acer, era semblant al d'un camp devastat. En impedir-se les relacions amb la Santa Seu,

sempre les va controlar ell personalment. De fet, eren molts i greus els dubtes i perplexitats que sorgien en el seu ànim, o que altres despertaven, sobre la conveniència, en el pla eclesial, d'avançar en un terreny no tan sols difícil, sinó minat. Calia comprovar constantment, amb una crítica severa i desapassionada, si el bé de l'Església i de les ànimes aconsellava procedir o

«Pau VI va precisar l'actitud que s'havia proposat mantenir en el Concili: pregar, parlar, deliberar i actuar amb els pares conciliars»

aquesta aconseguia saber molt poc, i no podia fer pràcticament res per ajudar aquestes Esglésies.

Les coses semblaren canviar una mica amb l'arribada de Joan XXIII, en haver-se modificat —encara que només força superficialment— també l'atmosfera general de les relacions entre Est i Oest, després del nomenament de Nikita Krushev com a secretari del Partit Comunista soviètic. La participació d'alguns bisbes de l'altra part del Teló d'Acer en la primera sessió del Concili Vaticà II va suposar una gran alegria per al Papa, si bé també va deplorar l'absència de molts altres. Una altra alegria, un cop clausurada la sessió, va ser la posada en llibertat del metropolita Jozep Slipiy. La trobada amb el gendre de Krushev, Adjubej, li va confirmar posteriorment els amistosos sentiments del líder soviètic envers la seva persona. No era molt, però el cert és que es tractava d'alguna obertura en una muralla que havia restat impenetrable durant anys.

Pau VI no va manifestar cap mena de dubte a l'hora de fer seu el compromís de prosseguir el Concili Ecumènic, tot i preveure els problemes que allò li comportaria. Abans de prendre una decisió va demanar l'opinió dels membres de la

canviar de rumb.

Després d'aquest examen, i tenint en compte de manera especial l'opinió dels bisbes que vivien als països interessats la decisió del Papa va ser: endavant amb coratge, *in nomine Domini!*

Una mirada atenta podia entreveure el buit creixent i les esclatxes internes que anunciaven la crisi d'un sistema que, a més d'anar contra Déu, anava també contra l'home en la seva realitat completa i concreta. L'Església i el Papa ho veien; i confiant sobretot en Déu i sense excloure, naturalment, la possibilitat d'intervencions providencials extraordinàries, se sentien confortats en les seves esperances, sabent que podien comptar ja amb l'evolució natural de les coses.

Mentrestant, l'Església havia de procurar seguir vivint, fins i tot en les circumstàncies desfavorables en què es trobava, i lluitar per poder exercir cada vegada més bé la seva missió espiritual. I ho va fer conscient que tot espai de llibertat obtingut en l'àmbit religiós, pel respecte d'un dels més fonamentals drets humans, era al mateix temps una eficaç contribució de l'Església al feixuc esforç mitjançant el qual aquestes societats es desviaven amb la finalitat

Pau VI va visitar Terra Santa al principi del seu pontificat.

«El postconcili no va ser aquella fase de serena i joiosa collita dels fruits de les llargues fatigues conciliars que Pau VI esperava»

Congregació d'Afers Eclesiàstics Extraordinaris. El parer va ser positiu. El Papa va acordar informar els governs hongarès i txecoslovac que la Santa Seu estava disposada a continuar les converses iniciades pel seu antecessor.

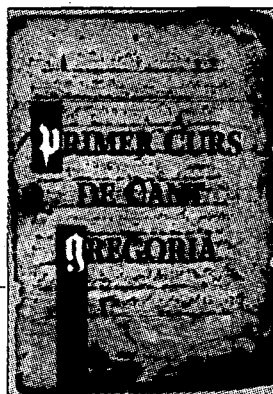
Aquestes converses, més tard estes a altres governs del món comunista,

de reconquistar la seva llibertat.

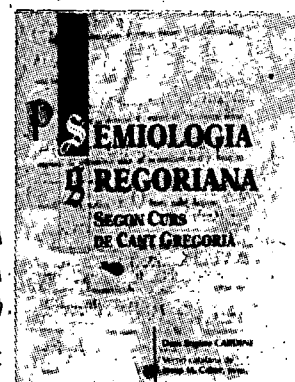
Una vegada el Papa va dir que amb els països de règim comunista la Santa Seu potser no estava realitzant «una política de glòria». Li pesava l'autocontrol que s'havia d'imposar per no

(Segueix)

Cant gregorià, paraula cantada

PRIMER CURS DE
CANT GREGORIÀ

SEMIOLOGIA
GREGORIANA

Segon curs de cant gregorià

de Dom Eugène Cardine professor de l'Institut Pontifici de Música Sacra de Roma

Versió catalana de Josep M. Cabré i Roigé, pvr.

El trobareu a: **Libreria Claret de Barcelona**
Libreria del bisbat de Tarragona

dificultar, si no interrompre, el diàleg emprès amb aquests països. La seva reacció i temperament naturals l'haurien portat a deplorar enèrgicament les injustícies i opressions de què l'Església era víctima.

EL MÓN I ELS SEUS PROBLEMES

Pau VI era conscient que la missió pròpia de l'Església «no és d'ordre polític, econòmic o social», sinó espiritual. Però era igualment conscient dels vincles que precisament a causa de la seva missió religiosa fan l'Església «solidària amb el gènere humà i amb la seva història», especialment quan els problemes del món presenten aspectes i impliquen qüestions d'ordre moral.

El primer d'aquests problemes era la «gran i universal qüestió de la pau», com Pau VI la definia en l'encíclica *Ecclesiam suam*. A ella declarava sentir-se particularment obligat a adreçar no tan sols la seva «vigilant i cordial atenció», sinó el seu «interès més assidu i eficaç», contribuint a l'educació dels homes a la pau, fomentant «la convivència harmònica i la col·laboració fructuosa entre els pobles», disposat a intervenir «per ajudar les parts en conflictes amb vista a solucions honroses i fraternes».

El món que va trobar en arribar al pontificat ja estava esclafat sota el pes d'actes o amenaces de guerra, dels armaments, que empobrien moltes economies, enriquint-ne per desgràcia d'altres. Particularment greu i perillosa va ser la carrera armamentista nuclear entre els Estats Units i la Unió Soviètica.

Pau VI va poder fer ressonar el seu crit de profeta desarmat davant el món el 4 d'octubre de 1965 a l'Assemblea general de les Nacions Unides: «Mai els uns contra els altres, mai, mai en l'esdevenidor. És la pau, la pau, qui ha de guiar el destí dels pobles i de tota la humanitat» (núm. 5).

Va fer que aquest crit ressonés de cent maneres i en centenars d'ocasions.

La persona

Successor de Joan XXIII, va percebre en un principi que el poble, romà i de tot el món, potser sentia envers ell una certa desil·lusió. El Papa Giovanni era suficient que es presentés, amb aquella cara somrient i bona, per captivar immediatament els cors. Això no obstant, seria difícil trobar una persona més cordial, més bona i sensible que Pau VI.

L'acolliment que els romans li van reservar al seu retorn de Terra Santa la tarda del dia de Reis de 1964 va ser grandiosa. L'endemà, el Papa es mostrava quasi meravellat: «Si s'hagués tractat de Pius XII, *defensor civitatis!* Però jo fa pocs mesos que sóc aquí, i he pogut fer poc fins ara.» Era la primera vegada des de la presa de Roma l'any 1870 que el Papa s'allunyava tant de la seva seu, i els romans gairebé havien tingut la impressió d'haver-lo perdut. En veure'l de retorn, l'entusiasme popular havia esclatat.

Va ser un home de gran esperança, fonamentada en la fe i per la fe sostinguda. Ella li lumina el seu compromís personal durant el Concili i explica la seva tenacitat a l'hora de prosseguir, fins i tot *contra spem*, les converses amb règims contraris a l'Església.

L'Església, el seu gran amor! En el seu *Pensament sobre la mort* escrivia: «Demano al Senyor que m'atorgui la gràcia de fer de la meua pròxima mort un do d'amor a l'Església. Podria dir que l'he estimada sempre, per a ella, no per a cap altra cosa, crec haver viscut.» Seguidament afegia: «Però voldria que l'Església ho sabés, i que jo tingués la força de dir-li-ho, com una confiança del cor, que només en l'extrem de la vida es té el valor de fer.»

Però el seu amor no es limitava a l'Església. Ampliant el seu discurs, s'adreçava una mica més endavant a la humanitat: «Oh homes, compreneu-me, us estimo a tots en l'efusió de l'Esperit Sant. Així us miro, així us saludo, així us beneixo. A tots.»

I amb la institució de la Jornada mundial consagrada a la pau, va voler que cada començament d'any l'Església i el món reflexionessin sobre el problema de la pau. De la pau amb la justícia! Perquè bé sabia que una pau sense justícia, a més de no ser una pau autèntica, és inestable. Justícia i Pau va ser precisament el nom de la Comissió (avui Consell Pontifici) que va instituir el mes de gener de 1967. És l'any de la *Populorum progressio*,

l'encíclica sobre el desenvolupament del Tercer Món: aquest desenvolupament que respon a una exigència de

«Amb l'arribada del règim comunista, l'Església dels països de més enllà del Teló d'Acer semblava un camp devastat»

justícia, però que és també «el nou nom de la pau».

Per donar un fort suport moral a la lluita contra la carrera armamentista i contra l'acumulació de les armes, especialment atòmiques, Pau VI va disposar el mes de febrer de 1971 que la Santa Seu s'adherís al Tractat de no proliferació d'armes nuclears.

Pau VI també va voler participar, superant algunes perplexitats inicials, a ple títol en la Conferència per a Seguretat i Cooperació a Europa, concloua a Hèlsinki l'1 d'agost de 1975; un gest a favor de la pau a Europa i en el món, cosa que preocupava moltíssim el Sant Pare, però també a favor del compromís de tot Europa pel respecte dels drets i de les llibertats fonamentals de l'home, inclosos els de caràcter religiós, que, com a mínim, no interessaven menys el Papa.

C.C.

Concesio, 26 de setembre de 1897

Una data i el nom d'un llogarret (Concesio, Brescia), que romandran gravats en la memòria de l'Església i de la humanitat, vinculats al record de qui aquell dia naixia a la vida i a la història: Giovanni Battista Montini, el futur Pau VI. Un Papa cridat per la Providència a exercir la seva funció en un moment d'extraordinària importància.

El món vivia l'esforç del pas d'antigues situacions colonials a noves independències, d'una situació de subdesenvolupament estès a la recerca impacient de ràpids progressos en un pla polític, social i econòmic, i del domini d'ideologies asfixiants, àmpliament dominants en vastes regions del món, a l'afirmació progressiva d'un lent però incontenible esforç pel retorn a la llibertat: un món en ebullició, en el qual l'Església no seria tan sols testimoni, sinó activament participi.

De fet, ella escolliria viure un període tan important de la història de la humanitat no tancada en ella mateixa i com indiferent; un altre ampli camp obert al compromís de l'Església, dels seus pastors, especialment del Pastor suprem, també per la posició de prestigi i per les noves possibilitats d'acció que la comunitat internacional li anava reconeixent cada vegada més.

CAMPANYA DEL ROSARI

Per cada donatiu de 1.000 ptes. que ens envieu, rebreu un Rosari beneït pel Sant Pare i el llibret *Bajo Tu amparo nos acogemos* i nosaltres n'enviarem un altre a Rússia en nom teu.

Amb la col·laboració de tots, aviat haurem enviat milions de llibrets a l'Europa de l'Est

Ajuda a l'Església Necessitada. Associació Pública Universal de la Santa Seu. Filial: c/ Lluís Antúnez, 24, 2n 2a - 08006 Barcelona - Tel. (93) 237 37 63 c/c: 1260-2110027312 - Banco Central Hispano - Via Augusta, 6 - Barcelona

diòcesis

Barcelona

Stop als desnonaments, l'habitatge és un dret constitucional

■ Es crea la Plataforma per a un habitatge digne

BARCELONA.— L'Organització es va presentar el dia 10 de febrer a la seu de Justícia i Pau a Barcelona i està formada per sis entitats socials: Justícia i Pau, Càritas diocesana de Barcelona, Comissió Obrera Nacional de Catalunya (CONC), Federació d'Associacions de Veïns de Barcelona (FAVB), Organització de Consumidors i Usuaris de Catalunya (OCUC) i la secció de Política Social d'UGT (Unió de Treballadors).

La plataforma vol informar la ciutadania perquè assumeixi com a pròpia la problemàtica de l'habitatge, i perquè sigui conscient de les seves conseqüències més inhumanes. Vol aconseguir que els mitjans de comunicació social siguin sensibles a aquesta realitat i se'n

facin portaveus, encara que «no vengui».

L'origen d'aquesta entitat, segons els seus fundadors, és que la manca de polítiques d'habitatge afecta gran part de ciutadans a causa dels elevats preus del mercat, i d'una manera especial-

ment greu les persones en situació de pobresa i les que estan en situació d'atur, que tenen dificultats per fer front al pagament dels lloguers o dels terminis de les hipoteques.

La situació de manca d'habitatge s'ha agreujat amb l'aplicació de la Llei d'arrendaments urbans (LAU) del 24 de novembre de 1994, que ha accelerat els processos de desnonament. I també ha dificultat l'aplicació de mesures per evitar-los,

cosa que ha provocat un augment del nombre desnonaments —4.025 a Barcelona el 1997— amb el risc d'abocar els afectats a una situació precària i a entrar en l'espiral de la marginació.

Habitatge social

El dret constitucional a un habitatge digne no està garantit per a un bon nombre de ciutadans, situació inadmissible en un estat de dret, segons afirmen els membres de la plataforma, que volen paliar els efectes més greus dels desnonaments i intentar evitar-los. «S'han de facilitar nous habitatges a l'abast dels desnonats i preservar la propietat dels seus objectes per evitar que siguin el blanc de negocis poc clars, en la venda de segona mà», afirma Joan Gomis,

president de Justícia i Pau.

La Plataforma per a un habitatge digne vol aconseguir que les Administracions programin polítiques d'habitatge social a l'abast dels joves i de les persones amb ingressos reduïts, i que adoptin mesures per assegurar que cap ciutadà, en cap circumstància, es vegi privat del dret constitucional a un habitatge digne. D'altra banda, també es vol promoure la reforma de la Llei d'arrendaments urbans, on la brevetat del termini entre la citació i el judici —que pot ser de tres dies— fa molt difícil la tramitació d'ajuts per als més afectats, que sovint no tenen informació sobre els seus drets i reaccionen quan ja és massa tard.

Marta Puyol

Milers de 'sense sostre' dormen al carrer.

Els representants de la Plataforma per a un habitatge digne opinen

JOAN GOMIS

President de Justícia i Pau

«Des de la Plataforma per a un habitatge digne volem ajudar a solucionar la problemàtica de l'habitatge, que és urgent i molt greu. Si no hi ha una veritable mobilització de la societat civil representada per entitats, com les que ens agrupem a la plataforma, difícilment es poden posar en marxa camins de solució.»

PILAR MALLA

Directora de Càritas diocesana de Barcelona

«El problema de l'habitatge és un problema que va creixent. Cada vegada hi ha més atur, encara que les administracions diguin que no. Dins del col·lectiu d'aturats cada vegada hi ha més gent jove. La pobresa extrema cada vegada es dona més en la joventut. Una persona que no tingui una fulla de salari no pot accedir a una vivenda.»

JORDI GUTIÉRREZ

Secretari de Relacions i Política Social de la Comissió Obrera Nacional de Catalunya (CONC)

«Creiem que el tema de l'habitatge és molt important. Segons un informe de la Comissió d'Afers Socials del tribunal europeu, en aquest moment hi ha

divuit milions de persones a la Unió Europea que tenen problemes d'habitatge.»

ROSER ARGEMÍ

Presidenta de la Federació d'Associacions de Veïns de Barcelona (FAVB)

«Estem desbordats pel tema de l'aluminosi, hi ha barris sencers que han d'anar a terra com Trinitat Nova. D'altra banda, molts propietaris no volen llogar pisos als immigrants. Els joves a l'atur, sense contracte o amb ingressos insuficients, també formen part dels marginats.»

RICARD GARCÍA-NIETO

President de l'Organització de Consumidors i Usuaris de Catalunya (OCUC)

«De mitjana, en els primers cinc anys de la dècada dels noranta els sous s'han multiplicat per dos i, en canvi, el preu del sòl s'ha multiplicat per cinc a Catalunya, sobretot a Barcelona.»

MARISA FERNÁNDEZ

Secretària de Política Social d'UGT Catalunya

«Cal més habitatge social, quedar-se al carrer és el límit de l'exclusió social, ja no és té la protecció de quatre parets, es perd la intimitat, no es té un lloc on guardar les pertinències personals.»

Vine a passar una estona amb nosaltres i aprendràs la tècnica que més t'agradi:

HARMONIA

Icones - Policromats - Ceràmica - Macramé - Art floral -
Joies a la cera perduda - Restauració de mobles -
Porcellana russa - Estampació

Tels. 490 03 23 - 352 33 50

c/ Marquès de Sentmenat, 26, entl. 1a - 08014 Barcelona
Autobusos: 15, 43, 54, 59. Metro: Plaça del Centre (Línia verda)

Barcelona

Les comarques catalanes ofrenen una senyera a la Mare de Déu de Montserrat

■ L'acte es va fer per sobre de partidismes i divisions

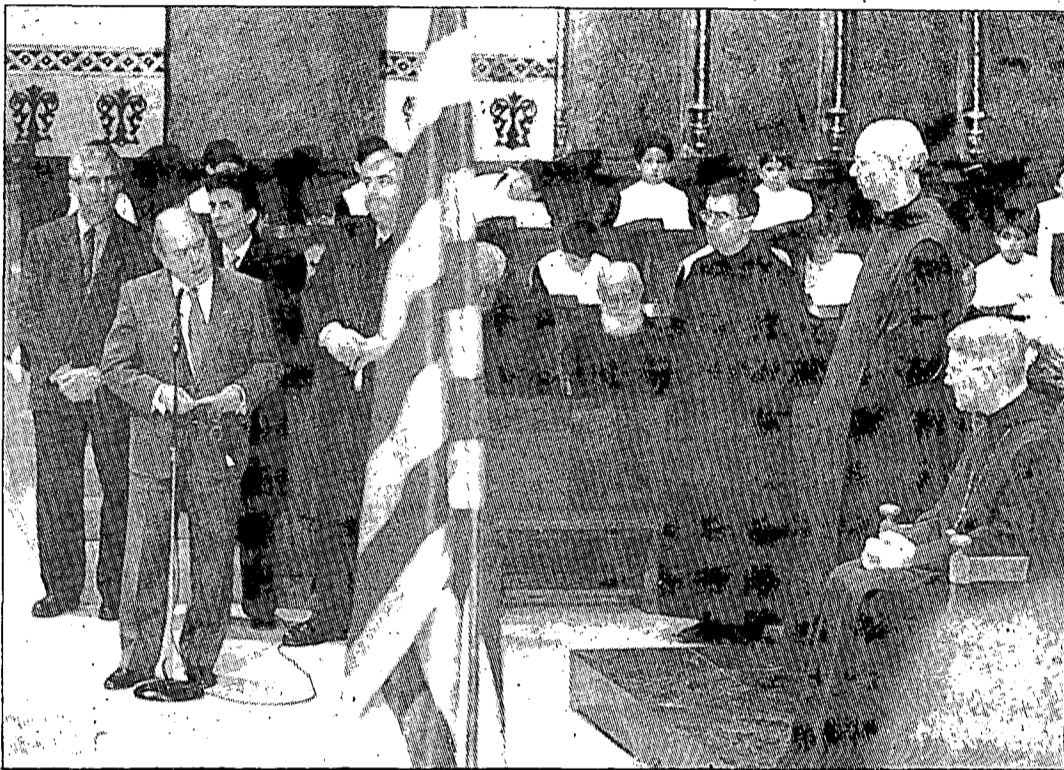
MONTSERRAT.— El diumenge 8 de febrer els Consells Comarcals, en nom de les 41 comarques catalanes, van ofrenar per primera vegada una senyera a la Mare de Déu de Montserrat a la basílica del santuari. L'acte s'inscriu dins el marc de la celebració del cinquantenari de l'Entronització de la Mare de Déu de Montserrat.

L'acte va comptar amb la presència del president de la Generalitat, Jordi Pujol; el conseller de Presidència, Xavier Trias; el conseller de Governació, Xavier Pomés; el director general d'Administració Local, Joan Raventós; l'alcalde de Monistrol de Montserrat, Àngels Queraltó; la delegada del Govern de la Generalitat a Barcelona, Mercè Terradellas; i els presidents de la majoria dels Consells Comarcals de Catalunya.

L'ofrena es va fer al migdia, després de la missa conventual (encara que a la mateixa Eucaristia hi van assistir les autoritats que van voler ser-hi presents). Joan Raventós, director general d'Administració Local, va presentar l'acte. Va seguir un parlament de Jaume Rabeya, president del Consell Comarcal del Bages, que és la comarca a la qual pertany el monestir, en representació dels Consells Comarcals de Catalunya. Els presidents dels Consells Comarcals del Bages, de l'Anoia i el representant del president del Consell Comarcal del Baix Llobregat (comarques on es troba enclavada la muntanya de Montserrat) van lliurar la bandera al pare abat. A

continuació, va tenir lloc un breu parlament de Jordi Pujol, que va parlar del significat de Montserrat per a la cultura i la identitat catalanes. El pare abat, Sebastià M. Bardolet, va agrair l'ofrena i es va referir a Montserrat com un lloc per sobre de partidismes i divisions, que vol continuar sent un punt de trobament, reconciliació i diàleg, tal com ho ha estat al llarg de la història. «Les múltiples facetes de Montserrat —va indicar Bardolet— fan possible que l'ofrena de la bandera de Catalunya es pugui fer des de perspectives distintes i complementàries, totes dignes de respecte.»

Tot seguit, els representants de les comarques van col·locar la senyera ofrenada a la vitrina de les banderes ubicada a l'avantsala del Cambril de la Mare de Déu, i després van pujar fins al tron de la Mare de Déu de Montserrat. En baixar de nou, el pare abat va lliurar als presidents dels Consells Comarcals la medalla commemorativa del 50è aniversari de l'Entronització. Per acabar,

És la primera senyera que s'ofrena a la Moreneta.

l'Escolania va cantar la tradicional Salve i el Virolai.

La senyera

A Montserrat podem trobar molts símbols que fan referència a Catalunya, però hi mancava la senyera, fet que la comunitat benedictina acusava des de feia anys. Fins ara hi havia dues banderes: l'una, ofrenada pel rei Alfons XIII l'any 1929, que representa totes les diputacions de l'Estat espanyol; l'altra és la del Terç de la Mare de Déu de Montserrat, ofrenada el 1939.

A punt de cloure el 50è aniversari de les festes de l'Entronització, va sorgir la iniciativa que els Consells Comarcals —els quals celebren el desè aniversari de la seva constitució— fessin ofrena a la Patrona de Catalunya, en nom de les 41 comarques del país, d'una bandera de Catalunya com a símbol d'unitat i de presència al seu entorn. El fet, més enllà d'afiliacions polítiques, vol refermar Montserrat com a lloc de pluralisme i de reconciliació.

Joan-Andreu Rocha
Monjo de Montserrat

El bisbe Camprodon evoluciona favorablement

BARCELONA.— El bisbe de Girona, Mons. Jaume Camprodon, continua la seva evolució favorable a la clínica Quirón de Barcelona després de l'operació de *by-pass* quintuple a què va ser sotmès el 9 de febrer passat. El bisbe està superant una delicada operació de cor que va durar més de quatre hores a causa d'una «arteriosclerosi coronària, angina inestable i lesions severes en les artèries coronàries», segons l'informe mèdic de l'equip del doctor Josep Maria Caralps.

En el moment del tancament d'aquest diari, el bisbe havia abandonat la UCI i ja començava a rebre visites. Mons. Camprodon, de 71 anys, és una persona que sempre ha gaudit de bona salut. Ara haurà de fer repòs i estar un temps inactiu, la qual cosa no li permetrà realitzar la visita *ad limina* a Roma amb la resta de prelats catalans. No hi anirà ningú del Bisbat de Girona, sinó que Mons. Camprodon d'aquí a uns mesos demanarà una audiència personal amb el Sant Pare.

Glòria Carrizosa

UNA VEU
EXULTANT

UN CANTORAL

PER AL
TERCER MIL·LENNI

«Una veu exultant» és un cantoral amb 275 cançons amb melodies fàcils i amb textos de contingut bíblic.

Autor: Mn. Josep Soler pvre.
Pròleg: Cassià M. Just, abat emèrit de Montserrat.

- Per a la Missa, celebració de la Paraula, Sagraments... Advent, Nadal, Quaresma, Pasqua, Temps de durant l'any, Festes de Maria, dels sants...
- Doble edició: Una amb lletra i solfa (1.500 pts.) i altra sols amb la lletra (750 pts.). Tapa dura.
- Totes les cançons s'han gravat en 17 cassettes (1.000 pts. cada un) o 17 CD (2.000 pts. cada un).
- Versió en castellà: «Una voz jubilosa».

El Dr. Pere Farnés pvre., expert en litúrgia, escriu: «Feia falta un repertori com aquest. Serà un nou alè per a les nostres celebracions.»

Adquiriu-ho a la vostra llibreria habitual.
Distribució: Editorial Claret. S.A. 08010 Barcelona.
Tel. (93) 301 0887. Fax.: (93) 3174830.

Cristians per la reconciliació

■ Es va celebrar el dotzè retrobament ecumènic per avaluar el missatge de Graz

SANT CUGAT DEL VALLES.— Cristians de base de totes les confessions, procedents de Catalunya i del País Valencià, es van reunir el 7 de febrer al Casal Borja, convocats pel Centre Ecumènic, per pregar, reflexionar, i elaborar conjuntament propostes d'actuació entorn del tema de Graz 1997, «La reconciliació, do de Déu i font de vida nova».

Al matí, després d'invocar l'Esperit, «que ve a ajudar la nostra feblesa» (Rm 8, 26), es va mirar de fer conjuntament la recepció del missatge de Graz. Es va comptar amb les aportacions testimonials de Jaume Castro, de la Comunitat de Sant Egidí; de Rosa Serrahima, del Moviment dels Focolars; de Maria Pau Trayner, del Col·lectiu de Dones en l'Església; i d'Isabel Roura, de l'Acció dels cristians per l'abolició de la tortura. Tots ells van parlar de l'àmplia problemàtica del nostre entorn social, amb les seves desigualtats, les diferents sensibilitats religioses, la discriminació home-dona, la violència, etc.

Abans de dinar es va plantar un arbre com a símbol d'acolliment, per deixar constància del compromís dels cristians de reconciliar-se, i en la mesura que ho fan, de ser significatius enmig del món. A la tarda, l'anomenat *ecumenisme del poble*, que ja es va fer notar positivament a Graz, va poder ser contrastat amb l'escassa resposta de les Esglésies. No són pocs els sectors cristians de totes les confessions que a la pràctica ignoren el missatge de Graz o el miren amb recel. N'és una prova l'escassa incidència que té, en general, el moviment ecumènic, el camí volgut per l'Esperit, per refer la

unitat visible de l'Església. «Hem d'esforçar-nos —van dir— per crear un clima de proximitat, de fiabilitat i de diàleg, començant per fer junts tot el que sigui possible».

Es va recordar que s'han aconseguit cotes notables de pregària, ara cal avançar en gestos de solidaritat amb els febles, en propostes engrescadores per als joves, en servei catequètic, en formació teològica, en l'elaboració de criteris i orientacions pastorals per a

matrimonis mixtos, en la consecució de pregàries literàriament consensuades com el pàrenostre, en el mutu reconeixement del baptisme, etc. També es va ratificar el desig que puguem comptar a casa nostra amb el Consell de les Esglésies, previst i recomanat pel Directori Ecumènic de l'Església Catòlica (166).

Joan Botam

President del Centre Ecumènic de Catalunya

Concerts a favor del Raval

BARCELONA.— El divendres 27 de febrer es farà el segon concert d'enguany que ha programat l'associació Per l'altre Cor Cremat de Barcelona per recaptar fons per als marginats del Raval. El concert, a càrrec de la Coral Sant Jordi, tindrà lloc a l'església de Santa Anna, al carrer Rivadeneyra.

Aquesta associació va néixer arran de la destrucció del Liceu. La solidaritat que va generar aquest fet els va fer pensar que també calia treballar per reconstruir l'altre cor de la ciutat. Estan al carrer Joan Güell, 160. Tel. 490 11 68 - 439 39 80. C.C.

LA PASSIÓ DE CERVERA

L'EVANGELI FET VIVÈNCIA, POESIA, LLUM I ART

Una tradició de més de 500 anys

TEMPORADA 1998

Dies de representació en llengua castellana:

1, 8, 15, 22 i 29 de març

Dies de representació en llengua catalana:

5, 10 i 19 d'abril

Horari de representacions

Primera part: Vida pública de Jesús, matins de 10 a 12.30h.

Segona part: Passió, mort i resurrecció, tardes de 15 a 17h.

Descomptes especials per a grups, col·lectius, col·legis, catequistes i jubilats

Per a informació, reserva de localitats i propaganda

Despatx central de localitats: Sra. M. Teresa Trilla

Plaça Santa Anna, 1 - Cervera

Tel. (973) 53 03 57 - 53 26 61

Matins, de 10 a 13h; tardes, de 16 a 19h.

BARCELONA: Viatges Montesol - Ronda Universitat, 10 - Tel. 317 50 86
Viatges Castelltur - Ronda Sant Antoni, 86 - Tel. 317 17 24
«L'avi turista» - Ronda Sant Pau, 46 - Tel. 442 56 07

Barcelona

Consumir menys per viure millor

■ Kairós Europa proposa una experiència personal per reduir el consumisme

El grup Kairós Europa planteja una altra forma de viure per tots aquells que rebutgen el model de consumisme que impera en la societat. L'experiència es farà de la Quaresma a Pentecosta, o sigui del 25 de febrer al 31 de maig d'enguany. Cada participant ha de decidir, d'acord amb les seves possibilitats, quines actuacions contra el consumisme vol fer. Perquè la proposta no quedi només en l'àmbit individual, cal posar-se en contacte amb Kairós i compartir els objectius i les fites aconseguides.

El grup Kairós Europa, present a l'Estat espanyol, a Itàlia i al sud de França, és el tercer any que proposa una campanya solidària per transformar la societat. Els anys 96 i 97, el projecte va ser «Viure tres mesos amb el salari mínim». Unes cent persones de diverses ciutats espanyoles van deixar constància d'haver viscut l'experiència. Aquest any, però, s'ha optat per un projecte pedagògicament més obert a tots. Partint de la convicció que «consumir cada dia més, se'ns ha presentat com l'ideal de tota la vida, l'únic camí de felicitat —segons explica Àngel Alcázar, del grup Kairós de Barcelo-

na— plantejem una reflexió profunda a-nivell personal, i en conseqüència capgirar una mica les nostres pràctiques de consum. Es tracta que cadascú vegi quines actuacions concretes pot fer contra el consumisme, sense que nosaltres li diguem què ha de fer».

Una de les propostes pot ser no agafar el cotxe durant tres mesos per evitar la contaminació i el malbaratament econòmic i energètic. Pot compartir els descobriments que faci; com per exemple que usant el transport públic o anant a peu gaudeix del paisatge, o aprofita el temps llegint i conversant amb els companys de viatge i, a més a

Kairós proposa consumir menys.

més estalvia diners. Els membres del grup Kairós pensen que aquesta vegada pot seguir la campanya més gent perquè hi ha un munt d'experiències possibles. Els objectius que volen aconseguir són: experimentar una altra manera de viure i pensar en contestació a l'estil de vida marcat pel consum compulsiu i l'enegadora publicitat. Pensen que cal distingir «entre el que és vital i necessari i el que és superflu per decidir lliurement el què hem de comprar». També volen cercar noves fórmules per la vida comunitària i conductes alternatives a l'actual model econòmic, com per exemple el comerç just, el salari social o la producció cooperativa.

L'objectiu final d'aquestes reflexions és portar la proposta d'aquesta societat alternativa al debat públic. No volen que aquest intent de viure d'una altra manera acabi en un gest intimista, si no que «ha de fer que concretem una dinàmica transformadora que vertebr

el canvi personal i la reflexió col·lectiva amb unes actuacions socialment mobilitzadores». Encara que el grup, format majoritàriament per laics, «no és gaire amic de sortir en els mitjans de comunicació, perquè el món mediàtic entra dins d'aquest consumisme que critiquem», indica Alcázar.

A la seu de Kairós de Barcelona es faran diverses reunions mensuals d'intercanvi i reflexió per als participants. També tenen previst organitzar dos fòrums a distància per repensar la societat del consumisme que es poden seguir per carta o per Internet. A finals de juny se celebrarà una trobada estatal per fer balanç de les diverses experiències i plantejar propostes de futur.

Glòria Carrizosa

Kairós Europa
Mare de Déu del Pilar, 15, pral.
(EcoConcern) 08003 Barcelona
Tel. 751 58 59

TORTOSA

Sis-cents fidels recorden Lourdes a la catedral

TORTOSA.— El diumenge 8 de febrer es van reunir a la catedral 600 devots marians procedents de totes les comarques de la diòcesi. L'eucaristia va ser presidida pel bisbe Xavier Salinas i la van seguir intensament 42 malalts i gairebé 40 joves hospitalaris, així com la resta de fidels.

L'homília va tenir un començament que va despertar simpaties. Mons. Salinas va dir: «Avui m'he despertat malalt i tinc dolor a la cama. He necessitat ajuda. Això em serveix per valorar més la tasca que duen a terme els pelegrins hospitalaris i la vàlua del dolor.» Acabada la missa es va revivir l'esperit de Lourdes amb la processó eucarística per les naus i el claustre de la catedral. En el comiat es va anunciar la data del proper pelegrinatge, que es farà el 26 de juny.

J. Blanc i Bahima

Ajuda'ns a oferir **cada setmana**
el valor cristià de les notícies

Posa un anunci a *Catalunya Cristiana*

Informació i assessorament publicitari personalitzat. Truqueu al tel. (93) 490 59 88.

«Feliços els qui descobreixin Jesucrist entre nosaltres»

■ Conferència de Mons. Martí Alanis a les Jornades de Teologia de Lugo

LA SEU D'URGELL.— «Feliços els qui tindrem el goig immens de descobrir, perquè realment existeix, la presència de Jesucrist, fill de Déu entre nosaltres.» Amb aquest desig Martí Alanis va cloure la conferència que va pronunciar el 29 de gener a Lugo sobre el tema de la presència de Jesucrist en la societat espanyola. El bisbe d'Urgell va ser convidat per José Higinio Gómez, bisbe de Lugo.

La lliçó de Mons. Martí, que va ser escoltada per 400 persones, formava part de les XII Jornades obertes de Teologia sobre el tema general «Jesucrist i el seu esperit avui».

Mons. Joan Martí va opinar sobre el moment actual del cristianisme a l'Estat espanyol i va afirmar: «La presència de Jesucrist i dels valors cristians està en declivi.» Va afegir que la crisi afecta també la conducta ja, que «els valors dominants s'allunyen del que proposa Jesucrist».

El bisbe d'Urgell va enumerar i va analitzar alguna de les causes de la crisi: la preponderància de les metes del benestar, la tensió competitiva que aboca a la pèrdua de les inclinacions generoses de l'ésser humà», etc. A nivell cultural, va comentar que la manca d'anticossos espirituals s'acusa també en la pobresa del diàleg entre la fe i la cultura. Martí Alanis també va dir que són importants els testimonis de santedat, el pensament dels catòlics i les opcions polítiques dels líders. Va

esmentar els corrents materialista i nihilista d'alguns pensadors i va afirmar que «el nihilisme descregut i desesperançat és un gran repte a la cultura i al cristianisme».

Mons. Martí va assenyalar quina ha de ser la reacció dels cristians explicant que «l'Església té la oportunitat magnífica de la purificació i de la renovació. Cal reconèixer els trets positius de la societat contemporània: la defensa de la dignitat de la persona, els drets de les minories ètniques, l'ecologia, el feminisme, etc.». El bisbe d'Urgell va reclamar la plenitud interior dels creients: «Els esperits que desitgen trobar Déu no han trobat experiències interiors.»

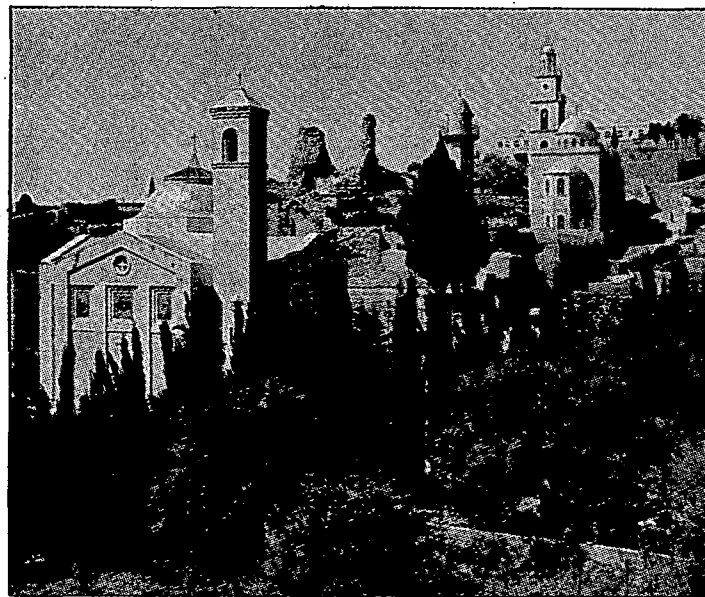
Davant dels canvis, el bisbe Joan Martí ha adoptat la moderació: «Amb la vida de l'Església no podem jugar a

l'aventura», va afirmar. La nova evangelització «no és viure sempre un afany, malaltís de canviar-ho tot». Martí Alanis va concretar en tres punts les directrius de la nova evangelització: fer present al món la faç generosa de Déu; no renunciar el diàleg amb la cultura actual; fer de l'Església una llar de vida fraternal d'acceptació mútua i de comunió:

Joan Martí Alanis va cloure la seva conferència amb una proclamació actualitzada de les benaurances: «Feliços els qui senten el goig de l'Evangelí, feliços els que transmeten amb goig i responsabilitat la Notícia, feliços els qui s'entendren davant el dolor, l'angoixa i la desunió, i proclamen una vida lliurada al servei de l'amor.»

Antoni Mirabet

Et podem
portar
DE FRANC
a **TERRA**
SANTA
o a **ROMA**

SORTEIG VÀLID NOMÉS PER A NOVES SUBSCRIPCIONS

- 1 Emplena la butlleta de subscripció amb totes les teves dades.
- 2 Tria la forma de pagament que et vagi més bé.
- 3 Retalla la butlleta per la línia de punts i envia-la per correu al més aviat possible.
- 4 De seguida que rebem la teva butlleta, et lliurarem per correu el teu primer exemplar de *Catalunya Cristiana* i el **certificat de participació** per al sorteig de **dos viatges a Terra Santa o a Roma** per a dues persones.

Aquesta CAMPANYA va començar l'1 d'abril i s'acabarà el 31 de març de 1998. El sorteig dels viatges es farà davant de notari abans del 15 de maig de 1998.

Amb «CATALUNYA CRISTIANA» ÉS MOLT FÀCIL GUANYAR

SUBSCRIU-TE a
«CATALUNYA
CRISTIANA» i
podràs guanyar
un dels DOS
VIATGES a TERRA
SANTA o a ROMA
per a dues persones

Nom
Adreça.....
Població..... D.P.....
Província..... Tel.....

Se subscriu a «CATALUNYA CRISTIANA» català/castellà per l'import anual (52 números) de 11.180 ptes.

El pagament de l'esmentada subscripció el faré mitjançant

domiciliació bancària (en aquest cas ompleneu l'ordre de domiciliació) xec nominatiu que adjunto per valor de 11.180 ptes.

Solicito fer el pagament a través de:

1. sol rebut de 11.180 ptes.
 2 rebuts mensuals consecutius de 5.590 ptes.
 4 rebuts mensuals consecutius de 2.795 ptes.

ORDRE DE DOMICILIACIO

Banc / Caixa..... Agència.....

Adreça.....

Senyors,

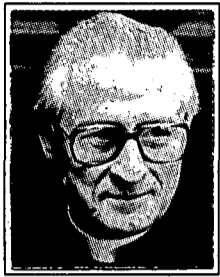
Els prego que, a partir d'ara i fins a nou avis, paguin els rebuts que els presentarà **FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA** per la meua subscripció a «CATALUNYA CRISTIANA» amb càrrec al meu **compte corrent/libreta**

Entitat Oficina DC Compte

Data.....

Signatura del titular del **compte/libreta**:

Magisteri

Carta Dominical

Ricard M. Carles
Cardenal, arquebisbe de Barcelona

L'alegria cristiana

Durant el temps d'Advent, vam llegir un suggestiu text del profeta Sofonies que diu així: «Crida de goig, ciutat de Sió. Aclama, Israel. Alegra't i celebra-ho de tot cor, ciutat de Jerusalem. El Senyor ha tret fora els qui et condemnaven... Aquell dia diran a Jerusalem: "No tinguis por, Sió, no deixis caure les mans. El Senyor, el teu Déu, el tens dins, com a Salvador poderós; per tu s'ha transportat d'alegria, et renova el seu amor, està de festa i crida de goig com en dies d'aplec."»

Em sembla especialment urgent aquesta necessitat d'alegria entre els cristians. En definitiva, creiem

en un Déu que és amor, que és bondat i misericòrdia, que acull i perdona, que ens crida a participar de la seva mateixa vida i per sempre. ¿No és tot plegat, si ho creiem de debò, un motiu suficient d'alegria?

Jesús parla de l'alegria del pastor per l'ovella perduda i retrobada, i del pare de família amb el fill recuperat —que diu al germà gran, quan es nega a entrar a la festa del retrobament: «Te n'hauries d'alegrar». Un manament ben suggestiu el del pare del fill pròdig per als qui no acabem d'entendre la gratuïtat, la generositat, la bondat sense límits del bon Pare Déu!

I aquella dona que troba la moneda perduda, i contenta d'haver-la trobada, reuneix les veïnes i els mana el mateix: «Alegreu-vos, perquè he trobat la moneda que havia perdut!» Podríem donar-ne molts més exemples.

També a la segona lectura ens deia la paraula de Déu: «Germans, viviu sempre contents en el Senyor; ho repeteixo, viviu contents.»

¿Us heu adonat que, quan hi ha amor, hi ha alegria? Penseu en casa vostra. Ni que hi hagi algun sufriment, o alguna dificultat, l'amor pacifica els dolors. I hi ha alegria, quan aquest amor provoca confiança. És bonic poder-se refiar d'aquells a qui s'estima i de qui hom se sent estimat!

¿Us adoneu que, quan no s'espera res de l'altre, s'està mañant l'amor? Quan —com deia un escriptor

francès, bon cristià— mirem l'altre amb els ulls cansats, com de qui diu: «Ja en tinc prou d'esperar; ja he perdonat prou; no em respon...», és que ens manca l'esperança que l'altre pot reaccionar. I si matem l'esperança, matem l'amor.

La manca d'esperança porta a la manca d'amor. I això, que és tan humà i entenem tan perfectament, jo ho voldria atribuir a la nostra confiança en Déu.

Si estimem Déu, ens en fiem, i sempre esperem. Com els justos de la Bíblia, que «esperaven contra tota esperança».

Perquè l'esperança es el que ens dóna l'alegria de viure. Quan algú diu que ja no espera res de la seva existència, de l'ambient, dels altres, això mata l'alegria i mata la vida.

Tal com deia un navegant solitari, que va estar a punt de morir: «La fam, la manca d'aliment, mata. La set mata més de pressa.» Però ell, al seu diari, que anava escrivint al seu petit bot els llargs dies de solitud, va posar: «Però, més de pressa que la fam i la set, mata la desesperació.»

Molt sovint, en alguns que ens pensem no tenir alguna virtut, la que sigui, el pecat no és pas la manca d'una virtut concreta; el pecat és arribar-se a pensar que el Déu omnipotent que ens estima no serà capaç de canviar la nostra interioritat. Aquest és el pitjor pecat: no creure que Déu ens pot canviar.

Paraula i vida

Lluís Martínez Sistach
Arquebisbe de Tarragona i Prímat

Comencem la Quaresma

El dimecres vinent començarem la Quaresma amb el ritus tradicional de la imposició de la cendra sobre el nostre cap. Aquest gest va acompanyat d'unes paraules evangèliques que són resum del temps que iniciem: «Convertiu-vos i creieu en l'Evangeli.»

Aquestes setmanes de Quaresma ens ajuden a progressar en la nostra vida humana i cristiana, perquè la conversió als ideals i als valors de l'Evangeli sempre és un autèntic progrés.

El temps de Quaresma és una camí vers la Pasqua passant per la Passió i la Creu. Qui vol ser deixeble de Jesucrist «ha de prendre la seva pròpia creu i

seguir-lo». El cristià ha d'acceptar, com el Mestre, que cal que el gra de blat caigui a terra i mori perquè esdevingui fecund. Són les paraules de Jesús. És la realitat diàfana de la vida.

Per això, la conversió que hem de realitzar especialment en la Quaresma és progrés i creixement humà i cristià, puix consisteix fonamentalment a morir al nostre egoisme i obrir-nos a l'amor. Aquest és el camí de la vida, de la joia i de la vertadera felicitat, encara que sembli una paradoxa: morir a un mateix, per viure; donar-nos, per retrobar-nos; empobrir-nos, per enriquir-nos.

Aquests quaranta dies quaresmals són propicis per créixer en el silenci i en la interiorització de la nostra vida. Necessitem aprofundir en les nostres conviccions i en la fe cristiana. Ens cal omplir el nostre interior de la riquesa de Déu, de la seva Paraula, de les meravelles del món i de la vida quotidiana. Això demana viure moments de *desert* enmig del soroll i del frenesí del nostre món. Les estones de pregària, d'escoltar Déu i de diàleg amb Ell han d'augmentar en aquest temps quaresmal.

Sense oblidar la conversió en aquesta dimensió tan íntima, que cal dir que és la principal, hem de procurar eixamplar els horitzons de la nostra conversió quaresmal. Concretament ens hem de convertir a una major solidaritat, aquesta virtut

humana i cristiana tan necessària en el nostre temps, enfront d'un accentuat neoliberalisme. Joan Pau II diu que la solidaritat «ens fa considerar el proïsme no solament com un ésser humà amb els seus drets i la seva igualtat fonamental amb tothom, sinó també com una imatge viva de Déu Pare, rescatada per la sang de Jesucrist i posada sota l'acció permanent de l'Esperit Sant».

La Quaresma ens prepara per celebrar i viure la Pasqua, que és el pas del Senyor que salva i allibera del pecat i de tot tipus d'esclavitud. El Senyor ressuscitat passa per les nostres vides fent el bé, com sempre. També nosaltres, convertint-nos a l'amor i a la solidaritat, ben units al Crist ressuscitat, passem pel món fent el bé i treballem per tal que tothom pugui participar de la taula de la creació, perquè aquesta és la voluntat del Déu creador.

Aquest temps de gràcia que és la Quaresma és temps propici per escoltar més la consciència, la qual, com ens diu el Concili Vaticà II, és «el nucli secretíssim i el sagrari de l'home». Per ser la veu de Déu en l'home, la consciència és una instància inviolable a la qual cap instància humana superior no pot imposar-se. Tanmateix, cal formar rectament la nostra consciència i deixar-nos portar pels seus dictàmens. Així s'assoleix la plenitud de la dignitat humana i cristiana.

opinió

Zoom

No tot són flors i violes en l'economia japonesa. De retop ha rebut les conseqüències de la caiguda de les borses asiàtiques. Aquest fet ha desvetllat la consciència dels japonesos, que s'han adonat que no tot és segur al seu país i que la possibilitat de crisi pot fer capgirar fins i tot l'automatisme del seu viure, i que també cal una mica d'esperit per avançar en el camí de la vida.

Filtrant la notícia

Francesc Gamissans

«La Mañana» inaugura una pàgina de religió

Fa un parell de mesos que el diari *La Mañana*, de Lleida, introduïa al seu rotatiu una pàgina setmanal —el diumenge— de cultura i informació religiosa.

El periodista Jordi Corcó, vinculat als mitjans eclesials i coordinador de la pàgina que porta per títol *Religió*, ha manifestat a *Catalunya Cristiana* els objectius del projecte, que ja són una realitat: al centre, apareix la notícia d'un fet important que ha esdevingut en la vida de l'Església, amb la il·lustració gràfica corresponent; a l'esquerra, una columna, «Faristol», que és un punt de reflexió signat no necessàriament sempre per la mateixa persona, i en la resta de la diagramació de la pàgina es publiquen breus eclesials informatius.

Aquesta iniciativa és doblement una bona notícia. En primer lloc, per als lectors creients, donat que, tret de *La Vanguardia* (Barcelona), i d'*El Punt* (Girona), cap periòdic de Catalunya no dedica una pàgina fixa al tema

religiós, encara que sigui setmanal. I en segon lloc, perquè significa una avenç periodístic, atès que l'Església, les seves institucions i la vida de les seves comunitats formen un col·lectiu encara prou significatiu al nostre Principat. No es tracta pas que en mitjans independents i plurals s'hagi de prioritzar el fet religiós, com en dècades anteriors a l'instauració de la democràcia, però tampoc no és honest, professionalment parlant, fer-ne cas omís per sistema.

La informació religiosa en la premsa local és minsa i acostuma a ser poc objectiva: es remarca més l'opinió tendenciosa de qui la facilita que l'objectivitat neutra del fet que es produeix. Es busca el sensacionalisme, donant notícia de conflictes suposats o certs entre la jerarquia eclesiàstica i altres institucions socials, culturals o polítiques, com si aquests temes o esdeveniments constituïssin el centre de tota la vida i acció de l'Església.

Com a coordinador de la pàgina, Jordi Corcó ha manifestat que, malgrat que no disposi d'una xarxa de corresponents, ha quedat gratament sorprès del gruix d'informacions que rep cada setmana, ja que ha de fer una tria selectiva o resumir el contingut de les informacions.

D'altra banda, el Concili Tarraconense, en la seva proposició 28, recomana l'ús dels moderns mitjans de comunicació «que permetin de fer arribar un primer anunci evangèlic a tothom». Fins i tot seria bo que, guiats per un esperit ecumènic, la nova pàgina de *La Mañana* donés notícia de la presència d'altres confessions religioses, tot i que puguin ser minoria.

Tant de bo la resta de la premsa diària de Catalunya imiti aquesta iniciativa del rotatiu lleidatà. No hi perdria res; hi guanyaria professionalment.

Notes insignificants

Germà Adrià

Agafar la mà

«M'agradaria saber pregar», em va dir Karina mirant-me fixament amb els seus ulls grossos que han captivat tants homes. M'ho va dir agafant-me la mà —ella sempre agafa la mà—, asseguts cara a cara en un bar de les Rambles.

«M'agradaria saber pregar», em va dir quan l'havia de deixar per anar a Dit i Fet a la pregària que fem cada dimarts a la nit. Li vaig explicar que ens trobàvem per pregar tota mena de gent, fins i tot alguna dona que havia «treballat» com ella.

«M'agradaria saber pregar...» La vaig convidar però no va poder venir perquè havia d'anar a treballar, a un top-less, on es passa tota la nit atenent homes a la part alta de la ciutat. Karina té una història llarga, molt llarga, massa llarga per als seus 31 anys. Quan la vaig conèixer en tenia 21 i ja era drogoaddicta, però encara tenia una bellesa original exòtica que conquistava molts clients: A Burgos i a Sant Sebastià va rebre el més «selecte» de la ciutadania. Per això ja no creu en cap home, i no creu en Déu, perquè també ha tingut com a clients homes de Déu. Em va trucar perquè feia vint-i-cinc dies que no es drogava. Ho aconseguia a pols, després d'haver fracassat en molts centres especialitzats. Vint-i-cinc dies sense droga. Ella, que en la seva desesperació es va intentar suïcidar dues vegades amb una sobredosi.

De joveneta ja coneixia la droga i va viatjar molt: Colòmbia, Tailàndia, l'Índia, Holanda, Alemanya, Canàries... i sempre oferia el seu cos excepcional i els seus ulls captivadors. I a mesura que perdia la fe en els homes també va perdre la fe en Déu. Ara voldria aprendre a resar...

Si un dimarts em torna a trucar per parlar i la puc convèncer que deixi la feina la portaré a Dit i Fet, i veurà que pregar és fàcil, que és parlar senzillament amb Déu com ho fan molts altres marginats per la vida.

I si Karina es decidís a pregar, Déu estaria molt content i l'escoltaria amb predilecció. I amb els seus ulls grossos miraria el Senyor i el captivaria.

«M'agradaria saber pregar...» I Déu sí, Déu li agafaria la mà com a ella li agrada.

Tribuna

Genís Samper, escolapi

Professor dels col·legis escolapis de Camagüey i L'Havana

Enviat especial de *Catalunya Cristiana*

Cuba: va passar el missatge de la veritat i l'esperança

El diumenge 25 de gener, a la plaça de la Revolució José Martí, de L'Havana, va ser el dia del Senyor, Pentecosta. Joan Pau II va presidir l'eucaristia més multitudinària que a Cuba s'hagi celebrat mai, coronant la pelegrinació de tota l'Església de Cuba a l'espera de la seva visita pastoral.

L'Església de Cuba sortia de les catacumbes, en un estat proclamat ateu fins el 1992, i ara laic. Finalment, l'Església ha pogut sortir a la llum pública i l'Evangelí ha estat proclamat a les places. Amb quina emoció, a la plaça Ignacio Agramonte de Camagüey, l'Església va poder fer seves les paraules de Sant Pau i repetir-les als joves de tot Cuba, en la primera lectura de l'eucaristia: «Beneïu els qui us persegueixen; beneïu, sí, no maleïu... No torneu a ningú mal per mal, estiguen en pau amb tothom. No us deixeu vèncer pel mal, venceu el mal a força de bé» (Romans 12,9-21).

La visita pastoral del Papa, que havia estat ajornada el 1990 *sine die* per fi ha tingut lloc. El Papa, ancià i sofrent, va arribar a Cuba puntualment a les quatre de la tarda del 21 de gener de 1998. L'esperava al peu de l'escala de l'avió el Dr. Fidel Castro Ruz, per primera vegada sense l'uniforme militar. Castro ha estat amable i afectuós amb el Papa en els seus gestos, a la vegada que extremadament dur i cínic en les seves paraules, tant en el discurs de benvinguda com en el de comiat, una mica menys.

El Papa ha fet com si no hi sentís i no s'ha sortit del seu missatge de sempre: «No tingueu por, obriu les portes a Crist», ha repetit una i mil vegades, i en qualsevol moment, davant de les multituds de creients, i no tant, que l'han acollit en els seus desplaçaments diaris a Santa Clara, Camagüey, Santiago de Cuba i al cor de L'Havana i de la revolució, davant mateix del seu líder Fidel Castro.

Déu, Senyor de la història

El Papa ha insistit en el canvi necessari i en la responsabilitat de cadascú, i ha proclamat Déu Senyor de la història des del mateix moment de trepitjar i besar la terra cubana. Joan Pau II, vitorejat per tot el poble, ha demanat llibertat, ha negat als estats el dret de substituir

els pares en l'educació dels fills, ha reclamat per a l'Església espais per proclamar l'Evangelí, ha condemnat igualment les ideologies materialistes i atees (sense esmentar el comunisme) i el neoliberalisme que empobreix encara més els pobres, ha proclamat que l'home transcendeix les condicions materials de l'existència, i que és necessari avançar en la civilització de l'amor. Res de nou, però dit amb coratge davant de situacions compromeses.

Els cubans, que han arribat amb autobusos desballestats, que han gaudit de jornades festives i que han estat convidats a rebre el visitant com a hoste d'honor i amic de Cuba (els nens de les escoles estaven a primera fila esperant el pas del Papa per les avingudes de la capital), han aguantat hores de sol, drets, les misses, fins i tot per «cortesía», com els havia demanat Fidel. Fidel ha volgut quedar bé i ho ha aconseguit. Els mitjans de comunicació social del món sencer s'han bolcat com mai en l'esdeveniment. L'Església cubana ha dit en públic el que ha pogut, algunes vegades suaument, com qui no vol la cosa, i amb valentia per boca dels bisbes, emparats per més d'un centenar i mig de prelats, cardenals, arquebisbes i bisbes, vinguts de països germans d'Espanya i de l'Amèrica Llatina i també, en bloc, dels Estats Units. Han tornat a Cuba sacerdots que van ser expulsats de l'illa el 1961 i, sobretot, va poder entrar-hi, per una setmana, l'ancià bisbe Eduardo Boza Masvidal, auxiliar de L'Havana.

«Jesucrist, en tu confio»

La Verge ha sortit aquest 25 de gener de la catedral havanera i se li han unit al seu pas les comunitats parroquials engrossint l'escorta, que ha arribat a la plaça de la Revolució entre ovacions de milers i milers de fidels. Un immens pòster del Sagrat Cor, amb la inscripció «Jesucrist, en tu confio», realitzat pels serveis de publicitat del Partido Comunista, presidia la immensa esplanada, substituïnt-ne d'altres que representaven Marx, Engels, Lenin... Mai imaginat.

La multitud, disciplinada, ha sabut quan havia de guardar silenci i escoltar la paraula, i quan havia de fer sentir la seva veu per fi, per un dia, lliure: «El Papa lliure ens vol lliures», «Cuba, catòlica sempre fou». Fidel assistia a la missa a primera fila, i saludava cardenals i bisbes, monges i sacerdots. El Papa parlava amb autoritat de mestre i bondat de pare, i tota la multitud escoltava un missatge d'amor, nou a Cuba. Mai vist.

Els creients, fermes en la fe, havien sospirat per aquest dia del Senyor, s'abraçaven, ploraven sense amagar les llàgrimes, allargaven la mà i donaven la pau a qualsevol, i es quedaven preguntant-se, en marxar el Papa: «I ara què?»

Allà hi havia qui firma aquesta crònica, entre els que un dia van ser els seus alumnes, per respondre'ls i donar-los ànims: «Ara, res no serà com abans a Cuba. Creieu-ho, i obreu en conseqüència: sense por, sense odi en els vostres cors, com us vam ensenyar, i bé ho vau aprendre.»

A propòsit del viatge del Papa

Sempre he cregut, i així ho he expressat moltes vegades de paraula i per escrit, que a l'Església catòlica encara resta per fer una autèntica teologia del papat. És cert que existeix prou doctrina sobre les funcions del romà pontífex, quant al seu magisteri i al govern de l'Església, però, tot i això, encara manca un raonament profund sobre aquesta doctrina, sobretot amb les categories modernes de pensament. La majoria de teòlegs catòlics contemporanis se senten incòmodes davant de la figura del Papa, i seriem injustos si només hi veiéssim prejudicis invencibles; jo més aviat ho atribuiria a un dèficit imaginatiu a l'hora de cercar elements de reflexió. Sense una mica d'imaginació no hi pot haver bona teologia.

Com articular, però, aquesta teologia del papat? A parer meu, no solament a partir dels textos del Nou Testament sobre l'apòstol Pere, sinó també del protagonisme històric que han exercit els diferents papes fins als nostres dies. Per dir-ho en llenguatge modern, caldria reflexionar també a partir de la pròpia praxi papal, la qual cosa ens remet de forma inevitable als contactes reiterats entre els pontífexs i els poders temporals. I, sobretot, caldria reflexionar molt profundament sobre el fet que *només* el bisbe de Roma hagi pogut assumir aquests contactes en la forma *papal* que històricament coneixem. El tema és complex i aquí només l'apunto de forma succinta: el carisma particular del bisbe de Roma no es pot entendre al marge de les seves relacions singulars amb els poderosos d'aquest món: unes relacions que, sense qüestionar la legitimitat del propi *poder* dels poderosos, tanmateix el relativitza en nom d'uns valors inspirats, o presumptament inspirats, en la Revelació. I això és vàlid en totes les èpoques històriques, fins i tot malgrat les injustícies comeses en casos com el de Galileu.

Aquest carisma especial del bisbe de Roma sempre l'han percebut de forma intuïtiva els ostentadors del poder temporal, i Fidel Castro no en podia ser l'excepció. El president cubà sabia, sense que ningú li ho hagués dit de forma explícita, que el seu hoste era molt més que el cap espiritual d'una religió. I això ho sabia també cada ciutadà cubà, amb indiferència de la seva religió o irreligió, creença o increença. Aquesta percepció és molt més aguda que la que es pot derivar de doctrines i definicions dogmàtiques, perquè es tracta d'una percepció existencial, o si voleu, espiritual.

És per tot això que aquesta futura teologia del papat hauria de transcendir l'àmbit estricte del catolicisme —si és que per *catolicisme* entenem només *una* de les moltes confessions cristianes— i fins i tot, jo gosaria dir, l'àmbit específic de la religió. Hauria de reflexionar sobre el fet evident que el carisma del Papa, en certa manera, esberla les dicotomies tradicionals entre sagrat i profà, entre transcendència i immanència, entre món i eternitat. Hauria d'adonar-se que el misteri del bisbe de Roma no tan sols va fer recular les hordes del gran Àtila, sinó que ha parat els peus a tots els qui l'han volgut emular al llarg de la història. Tot això i moltes més coses haurien de reflexionar els futurs teòlegs del papat, si no és que volen ignorar un dels misteris més profunds de tota la història del cristianisme.

Jordi Bassas i Ribalta

Humor

Cartes del lector

Felicitations al germà Adrià

Sr. Director,

M'agradaria felicitar al germà Adrià per la seva secció «Notes insignificants». Valoro cada un dels seus escrits com un alè d'aire fresc dins de *Catalunya Cristiana*. Ens explica vivències molt greus, però ell, com a seguidor de Jesucrist, sap donar una resposta d'amor a cadascuna d'aquestes experiències, tal com el nostre Mestre ens va ensenyar. No s'amoïna per jutjar, sinó per tenir cura de les necessitats dels que l'envolten, i els ajuda en la mesura de les seves possibilitats.

MIRACLE ROSELLÓ i SOROLLA
Barcelona

Les iniciatives solidàries dels Pastorets del Vendrell

Sr. Director,

M'ha sobtat i, sincerament, m'ha fet reflexionar que en els programes dels Pastorets del Vendrell d'aquesta temporada, les representacions dels quals van acabar el 8 de febrer passat, s'anunciés que el 10% de la recaptació total de la taquilla es destinarà a una finalitat benèfica. He de reconèixer que això no ho havia vist mai, i cal dir que és una magnífica obra. És encoratjador que avui dia encara hi hagi col·lectius que ajudin les persones necessitades i que, malgrat els nombrosos esforços particulars, les entitats s'afegeixin a la causa comuna de la solidaritat. Esperem que aquesta iniciativa faci obrir els ulls a més d'una persona i esdevingui la baula d'una gran cadena que serveixi per alliberar els pobres i marginats de la misèria.

JOSEP VIÑAS i SOLÉ
El Vendrell

Sr. Director,

Com a soci protector dels Pastorets del Vendrell, vaig acollir amb satisfacció que en els programes que s'han editat hi hagués un escrit adreçat a la figura del mestre Pau Casals, vendrellenc i català universal, amb motiu dels

Una catequesi inesperada?

Sr. Director,

La recent execució d'una dona, exprostituta, exdrogoaddicta i assassina, però rehabilitada humanament, moralment i religiosament, sense que la justícia humana i la «legalitat» d'un país es dignés a valorar positivament el seu canvi, m'ha provocat un estat intranquil i m'ha suscitat moltes preguntes sobre la condició humana, la pena de mort, el valor o el menyspreu de la vida que sovint tenim o fem, etc. Karla Faye Tucker havia comès un crim espantós i la justícia la va condemnar perquè era un perill per a la societat. Va caure en les mans dels homes. Però en el seu llarg captiveri va descobrir Déu, cosa que li va canviar la vida. Era una altra persona. Mentre les mans dels homes li han fet pagar absolutament el crim, també havia trobat les mans de Déu a les quals s'havia confiat. Va poder dir com Jesús a la creu: «Pare, a les vostres mans encomano el meu esperit», perquè, dels homes, què en puc esperar?

Què podia esperar Karla quan la justícia, en aquest i en molts altres casos, esdevé venjança? Què podia esperar de bo quan la seva vida depenia, al cap i a la fi, d'uns interessos polítics, d'una opinió pública desfavorable que hauria pogut negar els vots electorals a aquells dels quals depenia la seva vida? Tant de bo que aquest fet lamentable, l'execució inapel·lable de la pena de mort, hagi remogut moltes consciències humanes als Estats Units i arreu. Tinguem present que és molt millor caure en les mans de Déu que en les dels homes, sense oblidar ni deixar d'agrair tantes mans i tants cors que treballen i ajuden persones malmeses físicament i espiritualment, i que creuen de debò en la vida.

DANIEL CODINA, monjo
Santuari d'El Miracle

vint-i-cinc anys de la seva mort. Posteriorment, vaig veure a l'entrada del Teatre La Lira, on tenen lloc les representacions, un gran rètol en què es llegia l'adhesió dels Pastorets a l'Any Pau Casals i a la pau. Ara, la meua sorpresa ha estat l'homenatge que es fa a Pau Casals a l'últim quadre dels Pastorets, l'apoteòsic *Glòria a Déu*. Full felicitar-los per aquesta iniciativa i per tot el que fan per la nostra vila.

PERE ROVIROSA i BOSCH
El Vendrell

Víctimes innocents de la guerra

Sr. Director,

Només per ser civil i viure a l'Iraq o en qualsevol país del Tercer Món una persona és candidata a ser víctima innocent i indefensa de les lluites d'interessos econòmics sense escrúpols. Falta molt poc per iniciar el segle XXI i la humanitat encara no ha après a gaudir dels beneficis de la pau que el món tant necessita i anhela. Malaura-

vides humanes. Si hi haguessin més cartes, articles i declaracions d'estaments oficials on es denunciés aquesta situació es podrien conscienciar les altes esferes internacionals. Seria un pas positiu. Hem de dir «no» a l'imminent atac a l'Iraq.

ANTONI CANALS
Barcelona

Oblit imperdonable

Sr. Director,

Al número 958 de *Catalunya Cristiana* es va publicar una carta on mostrava el meu agraïment a tots els que han col·laborat durant vint-i-cinc anys a la parròquia de Nostra Senyora del Pilar del Masnou. Involuntàriament vaig ometre dues persones que vull recordar: el P. Pineda, caputxí, que durant molts anys va cooperar a l'arxiprestat de la Cisa i va ser vicari de la parròquia; i el «padre Miguel», un sacerdot bolivià que va treballar de valent, sobretot a la comunitat de Maricel.

JOSEP VENDRELL i TORRES
El Masnou

Catalunya Cristiana agraeix les cartes dels seus lectors i demana que no superin les vint línies mecanografiades. Les cartes han d'anar firmades amb nom i cognoms i ha de constar l'adreça i el telèfon. *Catalunya Cristiana* es reserva el dret de publicar les que consideri oportú i no s'identifica amb l'opinió dels lectors. No es mantindrà correspondència ni s'atendran visites o trucades respecte dels originals no publicats.

**CASA
GAY**

**MÉS DE 100 ANYS ORGANITZANT
CONGRESSOS I REUNIONS**

L'EXPERIÈNCIA ENS AVALA

ROGER DE LLÚRIA, 12 i 14
Tels. 318 14 95 - 301 67 31 - Fax: 412 44 55

Cardenal Ratzinger: «Els catòlics som una minoria plena de promeses»

■ Investit doctor «honoris causa» per la Universitat de Navarra

PAMPLONA.— El prefecte de la Congregació per a la Doctrina de la Fè, el cardenal i teòleg alemany Joseph Ratzinger, va ser recentment a Pamplona per presentar l'edició en castellà del seu últim llibre *Mi vida. Recuerdos (1927-1977)* —Ediciones Encuentro— i per ser investit doctor «honoris causa» per la Facultat de Teologia de la Universitat de Navarra.

Mi vida. Recuerdos (1927-1977) és una obra autobiogràfica en la qual Ratzinger plasma la seva història personal amb un estil senzill, vital i ple de bon humor. Al llarg de 133 pàgines ens introdueix en els records de la seva infantesa a Baviera, de la guerra, dels seus estudis i de la seva etapa com a professor universitari, de la seva família i, al mateix temps, repassa els grans problemes de l'Església en aquest segle. Un dels punts que destaca és el Concili Vaticà II, del qual va dir a Pamplona que «només ara estem realitzant el veritable fruit del Concili, que a vegades no ha estat fàcil».

En un principi, no volia escriure el llibre perquè considerava que «una autobiografia és parlar d'un mateix i un sacerdot no ha de parlar d'ell mateix, sinó que ha d'obrir les portes a Crist». Va canviar d'opinió quan va considerar que en narrar la seva vida podia parlar de la història de l'Església d'aquests últims anys.

Mi vida. Recuerdos (1927-1977) recorre la biografia de Joseph Ratzinger fins al 1977, any en què va ser nomenat arquebisbe de Munich i Frisinga i cardenal de la mà de Pau VI. El cardenal va decidir finalitzar en aquesta etapa de la seva vida perquè és «el moment en què comença el present de la meua vida, que està expropiada al servei de l'Església. No puc parlar d'aquest present amb el qual estic compromès».

L'Església, en minoria

El cardenal Ratzinger no parla en el seu llibre de la situació actual de l'Església, però sí que ho va fer durant la seva presentació a Pamplona. El cardenal va reconèixer que avui dia la cultura moderna margina l'Església: «Hi ha

forces que s'oposen a la fe. L'Església no ocupa el lloc central en la cultura que ha ocupat en altres èpoques.» Però, per a Ratzinger la fe continua sent una força important: «Les declaracions del Papa produeixen reaccions, moltes vegades hostils. Si no fossin importants, no es tindrien en compte les seves declaracions.» També va assegurar que el futur del món depèn de la força de la fe.

Segons el teòleg alemany, els creients són «una minoria plena de prome-

El cardenal Joseph Ratzinger durant la presentació del seu llibre.

ses, convençuda del fet que la renovació de la fe dona pas a nous humanismes. Ha caigut el marxisme i la cultura liberal no dona resposta a les últimes preguntes».

El cardenal Ratzinger va explicar que en l'Alemanya excomunista el 70% de la població no està batejada, i que en un país com Itàlia, només entre un 15 i

un 20% de persones assisteix a la missa dominical.

Malgrat aquestes xifres, Ratzinger va assenyalar que l'Església «sempre es rejuveneix. La joventut continua buscant respostes a les últimes preguntes i continua buscant la comunió amb Déu». Va recordar la Jornada Mundial de la Joventut de l'estiu passat a París com «una invitació a creure i a tenir la certesa que el Senyor continua estant present avui». També va reflexionar sobre els problemes per viure plenament la fe «en entrar en contacte amb les dificultats de la vida quotidiana».

El renaixement de la fe

Respecte a la visita papal a Cuba, el cardenal Ratzinger va destacar que la

El teòleg també va destacar que «s'ha entès que un regne dels homes sense Déu no funciona. Només funciona allà on Déu és present en les persones, i per això apareix una nova disponibilitat per a la fe, una nova presència de Crist». D'altra banda, va mostrar la seva confiança que Cuba podrà formar part de la comunitat internacional amb normalitat. En aquest sentit, va assegurar que «els bisbes catòlics faran tot el que puguin per tal que aquesta crida del Papa de posar fi a l'embargament arribi a ser una realitat».

Camí de la reconciliació

El cardenal Ratzinger va parlar de l'obertura dels arxius del Sant Ofici, un fet que va qualificar com a «positiu perquè és una aportació per a la reconciliació de la cultura actual amb la cultura de la fe d'èpoques passades». Segons ell, gràcies a aquesta iniciativa s'està descobrint que la Inquisició no era «tan obscura com es pensava, és més humana del que es creu. Volia frenar els fanatismes».

Ratzinger també va opinar sobre la teologia de l'alliberament i va dir que «ha de comunicar-se amb una teologia de la reconciliació». Respecte de les sectes, va explicar que «són patologies de les religions que apareixen quan el sentiment religiós no troba el seu equilibri en expressar-se i es fragmenta».

En referència a la violència terrorista, el cardenal Ratzinger defensa que «amb els crims no es dialoga. S'han de condemnar». A més, «s'ha d'immunitzar les consciències de la temptació del terrorisme».

Juntament amb Ratzinger, també van ser investits *honoris causa* el farmacòleg holandès Douwe Breimer i l'economista nord-americà Julian Simon. Amb ells, ja són vint-i-nou els experts investits amb el màxim reconeixement acadèmic de la Universitat de Navarra.

intenció de Joan Pau II va ser, com a missatger de Crist, fer present la fe a l'illa. Segons Ratzinger, el Sant Pare va voler dir als cubans que «Crist no és adversari de cap opció política que sigui justa. Crist dona la vida i els elements per a una societat justa amb la col·laboració de la fermesa, de la raó i del treball de les persones».

Rosa María Jané Chueca

Vaticà

El Papa es mostra contrari a l'ús de la força a l'Iraq

■ Joan Pau II demana una solució negociada

ROMA.— Les tensions entre els Estats Units i Iraq continuen augmentant a mesura que passen els dies. En el moment de tancar aquesta edició la potència nord-americana reforça els seus efectius militars a la zona per a un possible atac al règim de Saddam Hussein. Davant d'una acció militar, Joan Pau II ha demanat que s'abandoni la via de la força.

El Sant Pare ha manifestat la seva preocupació davant de la tensa situació que es viu al golf Pèrsic, afirmant que «continuo fent vots per tal que els responsables de la vida de les nacions recorrin a instruments diplomàtics i al diàleg per conjurar tot tipus d'ús de les armes». El Papa ha demanat que la comunitat internacional solucioni el conflicte mitjançant la negociació perquè «els enfrontaments armats només creen majors incomprensions entre els pobles».

Segons el Sant Pare, «les parts en litigi encara tenen la possibilitat d'entendre's i de reafirmar els principis que regulen pacíficament la convivència internacional». Per al Papa, la situació de l'Iraq i de l'Orient Mitjà «ens ensenya que els conflictes armats no resolen els problemes, sinó que creen majors incomprensions entre els pobles». Joan Pau II també ha volgut assenyalar que «la Santa Seu no pot fer més que estimular tots els que estan entestats a continuar les negociacions per tal de conjurar accions de guerra i afavorir un camí de pau. Per això resem».

C.C.

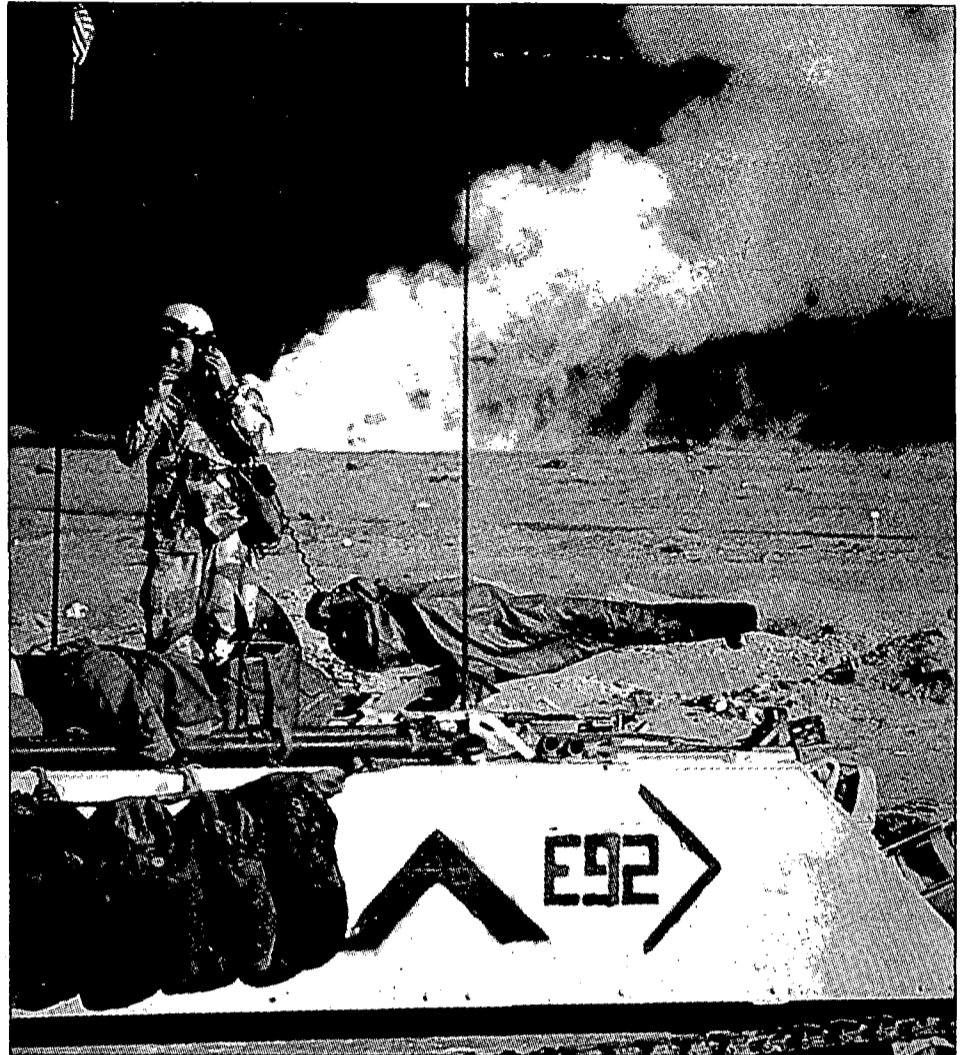
Espanya

Les tres religions monoteistes intenten l'apropament

CÒRDOVA.— Els dies 7 i 8 de febrer es van reunir a Còrdova jueus, cristians i musulmans per reflexionar sobre l'impacte de la religió al llindar del nou mil·lenni. L'esperit d'entesa i tolerància que es va viure en aquesta trobada no es pot traduir en una declaració final conjunta, que havia de dirigir-se a «tots els responsables polítics i líders religiosos» per demanar-los que «s'esforcin per superar les situacions de crisi i de conflicte existents a la zona de la Mediterrània, bressol de les religions monoteistes». Aquesta declaració no va aconseguir el suport dels representants palestins, que no volien incloure una menció de rebuig a «la temptació del fonamentalisme i a les accions d'intolerància que obscureixen l'horitzó de convivència a la regió».

A més, durant el simposi es van escoltar retrets entre els ponents palestins i israelians. «Jerusalem és el cor de jueus i musulmans», va afirmar Ziad Abu Zayad, membre del Consell Legislatiu Palestí, després d'alertar contra «els enemics de la pau als dos costats» si Israel continua amb el «malson» dels nous assentaments de colons jueus. D'altra banda, el diplomàtic israelià Samuel Hadas, exambaixador a Espanya i al Vaticà, va dir que «el procés de pau és irrevocable» encara que la tensió «està durant massa». Sense un comunicat final, els ponents van explicar les seves conclusions. D'aquesta manera, el periodista Juan Luis Cebrián va defensar una «iniciativa a favor de la tolerància en un moment crucial per a la Mediterrània».

C.C.

EUA està disposat a repetir el càstig de 1991.

SANTS I SANTES per ajudar a viure

Tres nous testimonis cristians:

- **Martí**, el soldat romà que va partir la seva capa per abrigar un pobre...
- **Rosa**, la noia peruana que va voler viure fora de tota mida el seguiment de Jesús...
- **Andreu**, l'inquiet jove galileu que allà al Jordà va trobar-se amb el Messies i li va canviar la vida...
I també Maria en els variats rostres de les seves advocacions:
- La **Mare de Déu del Carme**, la mirada serena, la crida a la contemplació, la rosada que fecunda la terra...

Els sants i les santes no s'acaben!

Ignasi Marqués, Joan Llopis, Josep Lligadas i Carme Raventós ens ofereixen aquests quatre nous llibrets de la col·lecció Sants i Santes, de 20 pàgines cada un, com a nous estímuls en el camí cristià.

Preu de cada llibret: 225 ptes.

Subscripció als 12 llibrets del curs 1997/98: 1.975 ptes.

La col·lecció es publica també en castellà.

CENTRE DE PASTORAL LITÚRGICA
Rivadeneyra, 6, 7 (matins) - 08002 BARCELONA
(Tel. 93 / 302 22 35 - Fax 93 / 318 42 18)

Editorial

Quaresma missionera

Tot parlant amb el rector d'una parròquia de les dates més adients perquè uns missioners anessin a donar testimoniatge de la missió universal, em digué que el mes de març no era oportú perquè era Quaresma.

Crec que un dels fruits de la purificació personal i comunitària de la Quaresma ha de ser el d'obrir-nos més i millor a l'amor del Senyor, que dona la vida per «reunir els fills de Déu dispersos».

Déu vol que la salvació obrada per Jesús, amb la seva mort i resurrecció, arribi a ser coneguda per tots els homes i dones de qualsevol llengua, poble o cultura. Els qui ja coneixem l'Evangelí cal que fem tot el possible per anunciar-lo als germans d'aquí que el desconeixen o l'han oblidat, i sobretot perquè el coneguin i l'estimin tants milions d'homes i dones que viuen sense l'esperança cristiana.

El temps privilegiat de Quaresma i Pasqua ens il·lumina, ens purifica i ens dona vida. L'Esperit del Senyor ens fa més receptius al missatge de l'Evangelí de Jesús. Ell mateix, en una bella paràbola, ens diu: «Jo sóc el Bon Pastor, conec las meves ovelles i elles em coneixen a mi... Jo dono la vida per les ovelles. Encara tinc altres ovelles que no són d'aquest ramat, i també las he de guiar. Elles escoltaran la meua veu, i hi haurà un sol ramat i un sol pastor» (Jo.10,14-16).

Prendre consciència que els cristians som col·laboradors del pasturatge de Jesús que no es limita a salvar les «ovelles» properes, sinó que vol que tothom escolti la seva veu, serà un dels fruits quaresmals per a tots nosaltres.

La nostra col·laboració a la tasca missionera no s'esgota el dia del Domund. El Concili Vaticà II parlant, de la cooperació missionera, ens diu: «Tots han de saber que la seva primera i principal obligació a favor de la difusió de la fe és la de viure profundament la vida cristiana... L'esperit renovat, oferirà a Déu espontàniament pregàries i obres de penitència... farà néixer vocacions missioneres i fructificarà en els recursos necessaris a les missions» (*Ad gentes*, 36). Fixem-nos com posa com a més important el viure seriosament el camí cristià i que, com a fruit d'aquest esperit renovat, vindran sens dubte les pregàries, les vocacions i els diners.

La purificació quaresmal, doncs, ens ha de portar a viure amb més profunditat la vida cristiana. I el termòmetre d'aquesta renovació quaresmal serà, segons el Concili, l'espontània ofrena d'ajudes de tot tipus a l'obra missionera de l'Església.

No hem de tenir por de parlar de les missions quan arriba la Quaresma. El que hem de témer és que no floreixi en obres d'amor a Déu i als germans necessitats de tants països que no coneixen encara la salvació de Jesús.

Jordi Jorba

EDITORIAL REGINA, S.A.EDICIONS D'INTERÈS:
MISSAL FERIA

EDICIÓ DE FORMAT MANUAL, PER ALS DIES NO FESTIUS

HIMNARI LITÚRGIC CATALÀREPERTORI D'HIMNES PER A LA CELEBRACIÓ CANTADA
DE LA LITÚRGIA DE LES HORES**LA VEU DELS PARES DE L'ESGLÉSIA EN
LA LITÚRGIA DE LES HORES**ELS AUTORS DE LES LECTURES PATRÍSTIQUES DELS
OFICIS DE LECTURA**SEGUIM JESÚS**Col·lecció de 3 volums amb estoig
**ELS MANAMENTS DE DÉU - LES BENAURANCES -
LES OBRES DE MISERICÒRDIA**
TEXTOS CATEQUÍSTICS PER ALS INFANTS

Mallorca, 87-89 Tel. 322 17 11 Fax 322 53 69 - 08029 Barcelona

ÍNDIA

Ofensiva d'extremistes hindús contra els cristians

L'hinduisme vol recuperar el terreny perdut.

BHOPAL.— A l'Estat de Madhya, Dilip Singh Judev, un dels responsables més integristes del Consell Mundial hindú, ha llançat una campanya per «reconvertir» a l'hinduisme tots els que s'han convertit al cristianisme: a aquells que retornen a l'hinduisme els ofereix vestit i gra. Acusa els missioners catòlics d'haver fet el mateix en el passat. Els sacerdots de la regió afirmen que es tracta de falses acusacions i que la seva obra —sobretot la construcció de dispensaris i escoles— va millorar les condicions de vida de la població. Afegeixen que

«mai no va oferir donacions individuals».

A Madhya Pradesh hi ha una llei en vigor que prohibeix les conversions de l'hinduisme obtingudes per la força o amb enganys. La llei obliga a informar al magistrat del districte de tota conversió voluntària. Per aquesta causa l'any passat van ser arrestats un sacerdot catòlic belga i una religiosa de l'Índia. Van ser acusats d'haver convertit «il·legalment» 94 indígenes. L'Índia, amb 13 milions de catòlics, és la segona nació asiàtica, després de Filipines, pel que fa al nombre de fidels. (*Fides*)

TAIWAN

Errors sobre la història del catolicisme

TAICHUNG.— El bisbe de Taichung, Mons. Joseph Wang Yu-jung, ha denunciat davant del ministeri d'Educació l'aparició d'un nou manual escolar d'història que conté greus errors sobre el desenvolupament del catolicisme al país.

L'error més greu que recull el llibre es refereix als orígens i als inicis de l'Església catòlica a l'illa de Formosa. Segons el manual, aquests inicis se situarien al segle XIX, quan en realitat els primers missioners espanyols van arribar-hi el 1626. No obstant això, Mons. Yu-jung destaca que durant un període el treball missioner es va interrompre.

En altres mitjans el llibre també ha rebut crítiques, però per raons polítiques. Alguns es plantegen si els autors del llibre busquen promoure la independència de Taiwan en relació a la Xina. (*APIC*)

La visita «ad limina» (1)

Pere Tena, bisbe auxiliar de Barcelona

Què és?

És la visita que tots els bisbes de l'Església catòlica fan regularment a Roma, i més concretament *ad limina Apostolorum*, és a dir, als santuaris de les tombes apostòliques de Pere i Pau, i alhora al Papa com a bisbe de l'Església de Roma i centre de la comunió visible de l'Església de Jesucrist.

És, doncs, primer de tot un pelegrinatge als sepulcres apostòlics, i com tots els pelegrinatges un posar-se en camí vers una fita renovadora per a la vida cristiana, per la intercessió implorada dels sants venerats. En aquest cas, un pelegrinatge específic dels bisbes, que s'acosten a demanar la intercessió de sant Pere i de sant Pau, els dos grans «iniciadors» en la fe cristiana, per renovar-se en l'esperit del ministeri episcopal que els ha estat confiat, en la successió apostòlica.

És una visita, però, en l'avui de l'Església. No és només venerar els sepulcres, sinó la realitat viva de l'Església

que té la seva arrel en els qui reposen en aquests sepulcres. Els bisbes visiten l'Església de Roma que custodia les tombes —*O Roma felix...*— i en primer lloc el bisbe que la presideix com a successor de Pere i de Pau, i que és, per això, el dipositari del ministeri petrí de la unitat.

Aquesta visita es fa regularment, des de segles. En l'actualitat, cada cinc anys. En principi, tanmateix, poden haver-hi motius per distanciar-la o per cridar-la més aviat. Si tenim en compte que el bisbe ha de visitar la seva diòcesi —la visita pastoral— cada cinc anys, veiem l'íntima relació que hi ha entre la visita pastoral i la visita *ad limina*.

La memòria dels Apòstols i les altres basíliques

La visita a les basíliques de sant Pere al Vaticà i de sant Pau fora de les muralles són el primer moment de la visita dels bisbes a Roma. No és un moment turístic ni tampoc protocolari, sinó un moment fort espiritualment. Els Apòstols són la llavor de l'Església i l'origen

de la jerarquia, diu el Concili Vaticà II. I, entre els Apòstols, els primers són Pere i Pau. L'experiència d'una visita episcopal als sepulcres apostòlics té una originalitat particular: és l'experiència de confrontar el ministeri rebut amb aquells que el reberen al començament. Per això és renovadora aquesta visita: confrontar-se amb els orígens té sempre aquesta força.

Hi ha també altres visites significatives, encara que no directament centrades en els sepulcres apostòlics. Són la visita a sant Joan del Laterano, que és pròpiament la «catedral» de Roma: allà té el Papa, com a bisbe de Roma, la seva església, i de fet en la proximitat del Laterano visqué el Papa durant molts segles. Per als bisbes de l'Església, visitar aquesta basílica és un signe de comunió entre la «càtedra» de la seva Església i la «càtedra» del bisbe de l'Església que és «mare i cap» de totes les Esglésies. És un moment profundament pastoral, i de compromís de comunió entre la pròpia Església i la Romana.

Una altra basílica important és la de santa Maria la Major. És el testimoni esplèndid de la fe de l'Església en la Maternitat divina de la Verge Maria. La visita a aquesta basílica respaldent en la seva bellesa, que convida a la pregària humil i alhora solemne. També en la visita dels bisbes aquesta característica es transforma en una súplica d'intercessió a la Mare de l'Església.

Veure Pere

Hi ha una dita significativa per parlar d'una acció frustrada: «Anar a Roma i no veure el Papa.» La visita dels bisbes no pot passar sense «veure Pere». Com va fer-ho sant Pau als inicis del seu ministeri apostòlic, i més tard, juntament amb Bernabé, quan sorgiren els conflictes amb els jueus, per participar en l'anomenat «concili de Jerusalem» (Fets dels Apòstols, 15). La visita dels bisbes al Papa és un moment central del conjunt de la visita *ad limina*. (El seu significat teològic i pastoral l'explicaré, si Déu vol, en el proper article.)

La Bíblia a l'abast

L'home nou arroentit pel foc

(1Co 15:45-49)

Josep M. Aragonès, rector de Torrelavit i canonge de la seu de Barcelona

Una pregunta impertinent?

Els corintis —i nosaltres— sentien curiositat sobre com serà la resurrecció: «Potser algú preguntarà: Com ressusciten, els morts? Amb quin cos tornen?» (v. 35). L'Apòstol intenta satisfer aquesta curiositat valent-se d'una colla de metàfores recaptades del regne vegetal i animal i del món celeste i terrestre que menen a la reflexió dels corintis cap a descobrir la possibilitat de la resurrecció i alhora la necessitat d'una transformació del cos (vv. 35-41). En la resurrecció hi haurà identitat personal: cadascú serà el mateix que ha viscut en la història concreta (v. 36). Però hi haurà transfiguració: ressuscitarem en una altra mena d'existència (vv. 42-44). Posant en contacte dos termes contradictoris —cos i esperit— sant Pau s'esforça per dir-nos el misteri de la transfiguració en la resurrecció: la persona ressuscitada tindrà *un cos espiritual*, «perquè, així com hi ha un cos animal, també n'hi ha un d'espiritual» (v. 44). El *cos físic*, material, serà transformat en *soma pneumatikon*, cos espiritual, i per tant, dotat de

les condicions dels cossos ressuscitats: incorruptibilitat, glòria, impassibilitat i subtileza. En la mesura del possible —ens movem en el terreny de la fe— la resposta que l'Apòstol intenta ens situa en la confiança de la força creadora del Déu de la vida, el Déu que l'ha creada en el principi de la humanitat i l'ha recreada en aquell altre principi, el definitiu, que arrenca de Jesucrist, «el darrer Adam» (v. 45b).

Sant Pau parteix de Gènesi 2:7 per recordar les condicions del primer home —de fet, de la humanitat entera—: el seu cos material, tret de la terra roja de conreu —*adamà*, en hebreu— «es convertí en ànima vivent» ésser viu gràcies a l'alè de vida infós per Déu: «Quan Déu modelà Adam, el primer home, es convertí en un ésser animat» (v. 45a). L'Apòstol ha volgut especificar que aquesta criatura tret de la terra —*adam*, l'home— és l'anomenat Adam, per això tot llegint el text del Gènesi, hi afegeix l'adjectiu *primer* i el mot Adam elevat a la categoria de nom propi. Així pot establir una divisió entre la humanitat sorgida de la primera creació i l'alçada de la mort del Crist, *el darrer Adam, esperit vivificant*,

o com llegim en la versió del leccionari litúrgic: «el darrer Adam es convertí en Esperit que dona vida» (v. 45b). A diferència del primer Adam, que viu de l'Esperit, és alhora *vivificant*, donador de la vida definitiva, plena i perfecta. «No va ser primer el cos espiritual, sinó el cos animal. El cos espiritual vingué després. El primer home, fet de terra —és a dir, Adam—, era de pols. Però el segon home —Jesús, el Verb encarnat— és del cel. Tal com era el de pols són tots els de pols, i tal com és el del cel seran tots els del cel» (vv. 46-48). Literalment: *Tal el terrenal —Adam—, tals també els terrenals —la humanitat—, i tal el celestial —Jesucrist—, tals també els celestials —la nova humanitat sorgida de la redempció.*

Les dues «icones»

La perícopa litúrgica es clou amb aquesta afirmació meravellosa, síntesi de tota la història de la humanitat, de la sorgida de la creació a l'alçada per la redempció: «Abans érem semblants a l'home fet de pols; després serem semblants a l'home que és del cel» (v. 49). El

grec paulí resulta molt més eloqüent: *I així com hem portat la imatge del terrenal, portarem també la imatge del celestial*. En la nostra vida natural donem la imatge —som *icones*— del pare de la humanitat, terrenal. No és per ser menystinguda aquesta *icona*. Ben al contrari, tal com proclama la col·lecta de la missa del dia de Nadal, és d'una admirable dignitat —*Oh Déu, que d'una manera admirable creàreu la dignitat de la naturalesa humana—*, la gran dignitat de ser home, creat a imatge i semblança de Déu. Hem estat, però, projectats cap a donar una nova imatge, *que de manera més admirable ha estat restaurada*, per Jesucrist. Estem destinats i cridats a portar la nova i definitiva *icona* de l'home vingut del cel, que es revelarà en plenitud i transparència absoluta quan serem definitivament enduts per la força de la resurrecció, però que és precís que ja ara i aquí, ajudats per la gràcia, la donem i la portem amb tanta dignitat com ens sigui possible. L'home nou serà també fet de fang, però arroentit per l'Esperit, serà un cos espiritual, lluminós, lliure i revestit amb la glòria de Déu.

CALENDARI DE LA SETMANA

Lectures de la missa, santoral
i altres celebracions

(Cicle litúrgic C; ferial II)

Temps de durant l'any

(Salteri: setmana 3)

FEBRER

22. Diumenge

VII de durant l'any. Verd. Lectures: 1 Samuel 26:2.7-9.12-13.22-23 / Salm 102 / 1 Corintis 15:45-49 / Lluc 6:27-38

ALTRES CELEBRACIONS: La Catedral de Sant Pere Apòstol. Sants, Papiès, Abili, Pascasi i Aristó, bs.; Santa Elionor, reina.

23. Dilluns

Sant Policarp, bisbe, martir (MO) Vermell. Lectures: Jaume 3:13-18 / Salm 18 / Marc 9:14-29

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Florenci, cfr.; Sirè, mjo. mr.; Santes, Marta d'Astorga, vg. mr.; Milburga i Romana, vgs.

24. Dimarts

Fèria. Verd. Lectures: Jaume 4:1-10 / Salm 54 / Marc 9:30-37

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Modest, b.; Pretextat, b. mr.; Sergi, mr.; Edilbert, rei; Santa Primitiva, mr.; Beata Josepa Naval, vg. seglar.

Comença el temps de Quaresma

25. Dimecres

Dimecres de Cendra. Morat. Lectures: Joel 2:12-18 / Salm 50 / 2 Corintis 5:20-6:2 / Mateu 6:1-6.16-18. Salteri: setmana 4

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Valeri, erm.; Cesari, metge; Tarasi, b.; Dióscor, mr.; Santes, Valburga, vg.; Herena, mr. Dejuni i abstinència de carn.

26. Dijous

Fèria. Morat. Lectures: Deuteronomi 30:15-20 / Salm 1 / Lluc 9:22-25

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Néstor, b. mr.; Faustinià i Porfiri, bs.; Papiès i Diodor, mrs.; Alexandre, b.

27. Divendres

Fèria. Morat. Lectures: Isaïes 58:1-9a / Salm 50 / Mateu 9:14-15

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Gabriel de la Doloresa, passionista; Baldomer, Basili i Procopi, cfrs.; Santa Honorina, bh.; Beat Joan de Gorza, ab.

28. Dissabte

Fèria. Morat. Lectures: Isaïes 58:9b-14 / Salm 85 / Lluc 5:27-32

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Romà, ab.; Macari, Rufi, Cereal i Serapió, mrs.

Lectures bíbliques

Diumenge VII durant
l'any

Cicle C

Lectura primera

1S 26:2. 7-9. 12-13. 22.23

*Déu t'havia posat a les meves mans,
però jo no t'he volgut fer res de mal*

Lectura del primer llibre de Samuel

En aquells dies, Saül amb tres mil homes d'entre els millors guerrers d'Israel, baixà al desert de Zif a buscar-hi David. David i Abisai entraren de nit al campament de Saül, i el trobaren dormint, ajagut al centre de tots. Tenia la llança clavada a terra vora el seu capçal. Tot al voltant jeien Abner i els altres homes. Abisai digué a David: «Avui Déu ha fet caure el teu enemic a les teves mans. Ara mateix el clavaré a terra d'una llançada. No en caldran pas dues.» Però David li contestà: «No el matis pas. ¿Qui quedaria net de culpa si amb les seves mans feia res de mal a l'Ungit del Senyor?» Llavors David agafà la llança i el gerro d'aigua que Saül tenia vora el capçal i se n'anaren. Ningú no ho veié, ni se n'adonà, ni es despertà.

Tothom dormia. El Senyor havia fet caure sobre ells un son profund. David passà a l'altra banda i s'aturà un tros lluny, dalt la muntanya. Els separava una bona distància. David cridà: «Aquí tinc la llança del rei. Que vingui a buscar-la un dels teus homes. I que el Senyor recompensi aquell de nosaltres que és de debò magnànim i lleial; avui el Senyor t'havia posat a les meves mans, però jo no he volgut fer res de mal a l'Ungit del Senyor.»

Salm responsorial

102:1-2, 3-4, 8 i 10, 12-13 (R.: 8a)

Beneix el Senyor, ànima meva,
del fons del cor beneix el seu sant nom.
Beneix el Senyor, ànima meva,
no t'oblidis dels seus favors.

R. El Senyor és compassiu i benigne.

Ell et perdona les culpes
i et guareix de tota malaltia;
rescata de la mort la teva vida
i et sacia d'amor entranyable. **R.**

El Senyor és compassiu i benigne,
lent per al càstig, ric en l'amor.
No ens castiga els pecats com mereixíem,
no ens paga com deuria les nostres
culpes. **R.**

Llença les nostres culpes lluny de nosaltres
com l'Orient és lluny de l'Occident.
Com un pare s'apiada dels fills,
el Senyor s'apiada dels fidels. **R.**

Lectura segona

1C 15:45-49

*Abans érem semblants a l'home fet de pols,
després serem semblants a l'home que és
del cel*

Lectura de la primera carta de sant Pau als cristians de Corint

Germans, quan Déu modelà Adam, el primer home, es convertí en un ésser animat, però el darrer Adam es convertí en Esperit que dona vida. No va ser primer el cos espiritual, sinó el cos animat. El cos espiritual vingué després. El primer home, fet de terra, era de pols. Però el segon home és del cel. Tal com era el de pols són tots els de pols, i tal com és el del cel seran tots els del cel. Abans érem semblants a l'home fet de pols; després serem semblants a l'home que és del cel.

Al·leluia

Jo 13:34

*Us dono un manament nou, diu el Senyor;
que us estimeu els uns als altres
tal com jo us he estimat.*

Evangeli

Lc 6:27-38

Sigueu compassius com ho és el vostre Pare

Lectura de l'evangeli segons sant Lluc

En aquell temps, Jesús digué als seus deixebles: «A vosaltres que escolteu, jo us dic: Estimeu els enemics, feu bé als qui no us estimen, beneïu els qui us maleeixen, pregueu per aquells que us ofenen. Si algú et pega en una galta, para-li l'altra. Si algú et pren el mantell, no li neguis el vestit. Dona a tothom qui et demani, i no reclamis allò que és teu als qui t'ho hagin pres. Feu als altres allò que voleu que ells us facin. Si estimeu els qui us estimen, ¿qui us ho ha d'agrair? També els pecadors estimen aquells que els estimen. Si heu fet bé als qui us en fan, ¿qui us ho ha d'agrair? També ho fan els pecadors. Si presteu diners als qui de cert us els tornaran, ¿qui us ho ha d'agrair? També els pecadors presten diners als pecadors quan saben que els recobraràn. Però vosaltres heu d'estimar els enemics, heu de fer bé i de prestar sense esperar de rescabalar-vos: llavors la vostra recompensa serà gran i sereu fills de l'Altíssim, que és bo amb els desagraïts i amb els dolents.

Sigueu compassius com ho és el vostre Pare. No judiqueu i Déu no us judicarà. No condemneu, i Déu no us condemnarà. Absoleu, i Déu us absoldrà. Doneu i Déu us donarà. Us abocarà a la falda una bona mesura, atapeïda, sacsejada i curulla fins a vessar. Déu us farà la mesura que vosaltres haureu fet.»

Consells per educar

Joan Guiteras i Vilanova

Llegeixo el fragment d'una de les cartes de sant Joan Bosco i em fa reflexionar. Assenyala el terme i els mitjans per a una educació eficaç. L'escrit esdevé útil tant per als pares com per als educadors i mestres. La seva lectura es converteix en sintonia espiritual amb aquest sant, apòstol de la joventut, que ha deixat un gran solc en l'Església de Déu.

Don Bosco parteix d'una obvietat —sovint no gaire òbvia— que la vertadera educació té el seu punt de partença en l'amor. Per això situa la tasca de l'educador arran de l'ofici parental. Els joventuts, la felicitat dels qual busca, vénen a ser fillada espiritual. Tot educand, en primer lloc, ha de ser estimat. L'amor és l'actitud fonamental —indispensable— per educar.

El sant de l'alegria que deixa petjades reconeix que, en més d'una ocasió, ha hagut de retornar a la consideració de l'esmentat principi, i que és «més fàcil enfurismar-se que tolerar, més fàcil és amena-

çar un joventut que no pas persuadir-lo; arribaré a dir que a la nostra impaciència i a la nostra supèrbia resulta més fàcil castigar els nois rebels que no pas esmenar-los amb una paciència suau i ferma a la vegada».

Per això exhorta els educadors a tenir la caritat que predicà l'apòstol Pau. En efecte, aquest vivia totalment entregat als acabats de batejar i, de vegades, plorava i pregava per ells quan els veia poc dòcils a l'Esperit i tebis davant l'amor de Déu.

L'educador no pot ser mai endut per l'apassionament. Fins i tot quan ha de fer ús del càstig, ha de ser equànim, si no vol que neixin dubtes sobre si només pretén mantenir la seva autoritat, cal que actuï «per enfortir l'esperit dels joventuts». La mirada sap veure els alumnes com a fills.

L'educació —com la paternitat— és un servei, similar al de Jesús per nosaltres. Exclou, fins i tot, l'aparença de domini. Escrivé el sant: «No dominem els nois si no és per servir-los més bé.» Don Bosco

considera que l'educador s'ha d'emmirallar en la conducta de Jesús amb els Apòstols. Eren ignorants, matussers i poc fidels, però el Senyor els aguantava. De manera semblant tractava amb benignitat i amistat familiar els pecadors, ells trobaven en Crist l'esperança del perdó diví. L'educador, seguint el manament del Redemptor, ha de ser benigne i humil de cor.

La reprensió dels errors s'ha de fer sense ira. I l'ànima del bon educador no coneix pas l'excitació, ni la mirada el menyspreu, ni la boca cap befa. Si es busca, com fan els bons pares, la correcció i l'esmena, cal fer ús de la misericòrdia i de l'esperança en el futur. I si les circumstàncies son greus —afegeix Don Bosco— s'ha d'anar humilment a la pregària, més «que no pas engegar un riu de paraules que, tot ofenent l'ànima dels oients, no fan cap profit als qui s'han comportat malament».

Heus aquí una pedagogia bàsica i moderna. El secret de l'educació és l'amor.

<http://www.neot kedumim>

P-J Ynaraja, capellà del Montanyà

Alguns lectors els pot semblar estrany aquest nom llarg, d'altres, en canvi, hauran endevinat que es tracta d'una adreça d'Internet. He posat aquest títol, com podria haver-ne escrit un altre, ja que em proposo escriure un llarg parèntesi, entre els relats sobre vegetals a la Bíblia.

Quan escrivia aquestes setmanes, em sabia greu no haver visitat la reserva natural Neot Kedumim, situada entre Tel Aviv i Jerusalem. Es tracta d'un lloc situat en el cor d'Israel, on es poden trobar moltes plantes de les quals es parla en el text sagrat. Tinc alguna descripció i algun fulletó i me n'han parlat molt bé amics que l'han visitat. L'altre dia vaig pensar que, donat que les publicacions que tinc són de fa dos anys, segurament podria obtenir per Internet informació actualitzada. Vaig teclejar la parauleta i així va ser. El proper viatge no penso perdre'm la visita.

Introduir-se a la xarxa de xarxes,

en diuen navegar per Internet, és una experiència fabulosa. Sembla que els meus lectors, per les cartes que rebo, són generalment persones grans, que per definició no s'espera que siguin proclius a les innovacions i inversions en noves eines. Segurament molts d'ells no estan connectats, però probablement tenen algun familiar o amic que sí que ho està. Els suggereixo i els animo que els demanin introduir-s'hi i que els acompanyin una estona per aquesta excursió virtual. L'experiència és fascinant.

Quan connectem amb «Christusrex.org» és com si estiguéssim veient Terra Santa a través d'un periscopio. I va escrutant tot el país, els llocs bíblics, les adreces dels convents franciscans o es poden llegir els articles que li interessen de la revista *Tierra Santa* en les seves diferents edicions.

Una altra web, aquesta d'aquí, descriu les causes del canvi dels dies de la Pasqua. Ensenya com, a través d'unes fórmules matemàtiques, es pot saber

en quin dia caurà la festa qualsevol any. I, sense haver de fer operacions, ens resol el mateix programa si volem. «Biblia vivida» és una referència americana que ens ofereix un extens panorama de la Sagrada Escripura. «Mario Villalta» ens ofereix informació religiosa, i també bíblica, de l'Església, principalment de la que viu tot Amèrica. «Iglesia.org» ens permet connectar amb bisbats, comunitats o altres temes, com per exemple: seguir diàriament el viatge del Papa per Cuba.

Fa un moment he imprès el missatge del Papa per a la propera Jornada Internacional de la Joventut. L'he aconseguit gràcies a l'adreça de la Santa Seu, «vatican.va», que també ofereix moltes altres informacions i documents.

Es pot trobar, entre els documents que responen a la paraula «aramaic», la pregària del Senyor de la forma com ell la pronunciaria. Navegant per Internet s'experimenta la catolicitat de

la nostra fe. I em limito a descriure la meva experiència, jo que no sé anglès, que si en sabés seria molt més rica.

Un altre camp. A vegades em diuen: jo no necessito tenir la Bíblia a l'ordinador. Una experiència recent: visito i celebro l'Eucaristia a una venerable anciana: V. Ibáñez. Cada setmana llegeix aquests articles i quan hi vaig me'ls comenta. El darrer dia, tenia a la seva taula una flor que li havien regalat. «És un narcís», em digué. Li vaig contestar que és una flor bíblica. Quan vaig arribar a casa, vaig teclejar el nom a la BJE i m'aparegué el *Càntic dels Càntics* (2,1). Celebro que el suau aroma de la flor sigui deliciós, com l'encantadora velleta i que trobi la imatge en un dels llibres més atractius de la Bíblia. La felicitat recerca ha durat pocs segons. Ha estat pura anècdota. Podria tractar-se d'un saberut estudi teològic i la rapidesa hauria estat la mateixa.

saber escoltar

retrats bíblics
intencionats

Oreig

pàgina catequètica per a nois i noies

Amics de Déu

Sant Claudi de la Colombière, prevere, 15 de febrer

Hi havia mala maror al monestir de la Visitació, situat a prop de la població francesa de Paray-le-Monial. Margarida Maria d'Alacoque, membre de la comunitat femenina, assegurava haver rebut instruccions de l'Altíssim en el sentit d'instaurar un nou culte al Sagrat Cor de Jesús. La reacció general va ser l'acostumada en casos com aquest: escepticisme i dubtes sobre el seny de la jove religiosa.

«Viu tranquil·la, Margarida. Jo t'enviaré el meu servent fidel», li va dir una veu sobrenatural i, en efecte, uns dies després feia acte de presència al monestir el jove prevere Claudi de la Colombière, el qual, una vegada va escoltar les revelacions de Margarida, va reaccionar comprensivament, com si ja ho sapigués des de feia temps. Claudi va alentir les recomanacions públiques de la santa, no sense l'oposi-

ció de les altes jerarquies del lloc. Era el començament d'una vida religiosa basada en el compromís i la sinceritat a tota prova.

Havent estat nomenat capellà i preceptor religiós de Maria Beatriu d'Est, reina d'Anglaterra, Claudi va residir a la cort de Londres durant un temps, rodejat per un cercle d'intransigència protestant. La seva fidelitat a Roma li va valer una condemna a la presó i un deteriorament definitiu de la seva salut; a canvi d'això, va sorgir un petit desenvolupament catòlic en cercles aïllats de la cort anglesa.

De retorn ja a Paray-le-Monial, Claudi va rebre l'atenció de Margarida Maria d'Alacoque. El Senyor, però, ja havia disposat el seu trànsit final, que va succeir el 15 de febrer del 1682. Pius XI el va beatificar ja entrat el segle xx i recentment ha estat canonitzat per Joan Pau II.

Pels camins de la Bíblia

Derrota i mort de Judes

Quan Demetri va rebre la notícia de la mort del seu general Nicànor i de la desfeta del seu exèrcit, es va proposar enviar altra vegada Bàquides a Judà.

Judes tenia el camp a Elasà, amb tres mil homes escollits. Quan veieren que les forces de l'enemic eren tan nombroses, els agafà pànic i molts van desaparèixer del campament. Defallit i tot, va dir als que li quedaven: «Si ha arribat la nostra hora, morirem valerosament pels nostres germans. No taquem la nostra glòria!»

L'exèrcit del rei va deixar el campament i els jueus es van preparar per a l'encontre. La cavalleria enemiga fou dividida en dues parts. Bàquides era a l'ala dreta. S'acostà, doncs, l'exèrcit per tots dos costats, van sonar els

corns i els d'Israel també van tocar els seus. La terra s'estremia amb el soroll dels exèrcits. Van batallar des de bon matí fins al vespre.

Judes va veure Bàquides amb el fort de l'exèrcit a l'ala dreta. Juntament amb tots els de cor ardit, van desfer l'ala dreta i els van perseguir fins als vessants de la muntanya. La resta de l'exèrcit del rei ataca Judes pel darrere. La batalla va ser dura, hi hagué moltes baixes dels dos bàndols.

Judes caigué i els altres van fugir. Jonatan i Simó van agafar el seu germà Judes i el van enterrar al sepulcre dels seus pares a Modín.

Tot Israel el va plorar durant molts dies i deien: «Ah, com ha caigut l'heroi, el salvador d'Israel!»

La resta de fets de Judes, les batalles heroiques que va portar a terme, i la seva grandesa no s'han escrit mai, de tants com són.

Fem Catequesi

La pregària (I)

Els éssers humans necessitem parlar, comunicar als altres les nostres idees i sentiments; necessitem que ens parlin i que ens escoltin. D'una manera especial ens volem comunicar amb les persones que estimem i que ens estimen. Déu és qui ens estima més que ningú i per això ens cal parlar amb Ell. Parlar amb Déu s'anomena oració o pregària.

Jesucrist és per a nosaltres el gran mestre de pregària. Ell ens ha deixat el seu exemple de llargs temps de diàleg amb Déu, el seu Pare, i ens va dir com havíem de pregar (Mateu 6,5-15). Per pregar no cal fer servir moltes paraules, ja que Déu coneix molt bé el nostre interior. L'important és que li manifestem:

- El nostre agraïment.
- La lloança i l'admiració per la seva glòria.
- Els nostres pecats perquè ens perdoni.
- Els nostres problemes, preocupacions i anhels i els dels altres.
- El nostre desig d'estimar-lo i de conèixer-lo cada dia més.

Litúrgia

El lloc dels sacraments

Si la celebració dels sacraments té en el diumenge el seu dia propi, també hem d'afirmar que tenen els seus llocs específics de celebració, i aquests són les esglésies, les quals no són uns simples llocs de reunió, sinó que signifiquen i manifesten l'Església vivent en un espai concret, estatge de Déu amb els homes reconciliats i units en el Crist.

Ja hem descrit els diversos llocs per a la celebració: el presbiteri, l'ambó i la seu, el baptisteri, el confessional, el lloc per a l'assemblea, etc.

Una església, doncs, és un lloc on totes les coses que hi veiem ens parlen del que allí s'hi celebra. Podríem dir que no és un edifici mut, sinó tot el contrari, és a dir que la veritat i l'harmonia dels signes que la constitueixen han de manifestar el Crist, que és present i actua en aquest lloc.

L'Oriol i la Laia
per Xesc

Som gairebé a totes les llars

És del tot segur que la seva llar, com a la de milers i milers de famílies, hi ha instal·lat algun producte Roca.

Al llarg de més de 75 anys, el nostre objectiu constant ha estat augmentar la qualitat de vida proporcionant confort i benestar màxim, a tots els gustos i necessitats.

Això ens obliga a millorar allò que moltes vegades sembla immillorable.

Conegui les novetats de Roca. Hem aconseguit aplegar els últims avenços tecnològics amb el disseny més actual.

CAMBRES DE BANY
AIRE CONDICIONAT
CALEFACCIÓ
CERÀMICA

Roca

Els beneficis de la dansa

■ La Fundació Psico-Art de Catalunya ofereix classes de ball per a persones discapacitades

«M'agrada que els disminuïts tinguin l'oportunitat de viure a l'escenari allò que la societat no els permet viure normalment.» Així s'expressa Jannick Niort, creadora de la Fundació Psico-Art de Catalunya, que ofereix diverses activitats relacionades amb l'art a persones amb qualsevol tipus de discapacitació per ajudar-les físicament i psíquica.

Jannick, ballarina i professora de dansa, va descobrir que a les seves classes hi havia nens amb problemes de motricitat. L'evolució dels petits la va animar a documentar-se sobre les persones que pateixen disminucions. «Vaig pensar que si la dansa sempre m'ha aportat coses positives, per què no transmetre la meua experiència a la gent amb problemes psíquics, físics o sensorials?» Va posar la seva teoria a la pràctica i va començar a treballar amb un grup de joves disminuïts del Poble Sec. Va aprendre observant els nens, veient quines eren les seves reaccions davant de la música, els moviments... L'experiència era tan gratificant que va tenir la idea de muntar un espectacle amb ells, *Chrysalid'*, que després de nou anys continua representant-se a

diversos teatres de Barcelona. La il·lusió de Jannick seria professionalitzar el grup. «Pot semblar una utopia però no té perquè ser-ho. L'espectacle que fem és molt digne, ningú fa el ridícul», afirma l'artista, que

espera que la gent els vagi a veure sense catalogar els joves per la seva disminució.

A poc a poc el treball que es realitzava amb nois es va donar conèixer a escoles i tallers i va començar a rebre més alumnes. Els locals on treballava es van quedar petits, necessitava més espai. Finalment, l'Ajuntament de Barcelona els va adjudicar el Gimnàs Municipal del carrer Lleida, on actualment s'imparteixen classes a uns no-

ranta alumnes de quatre a cinquanta anys. Les instal·lacions són molt espaioses, encara que necessiten arranjaments que s'aniran fent a poc a poc amb alguna subvenció per part de les institucions.

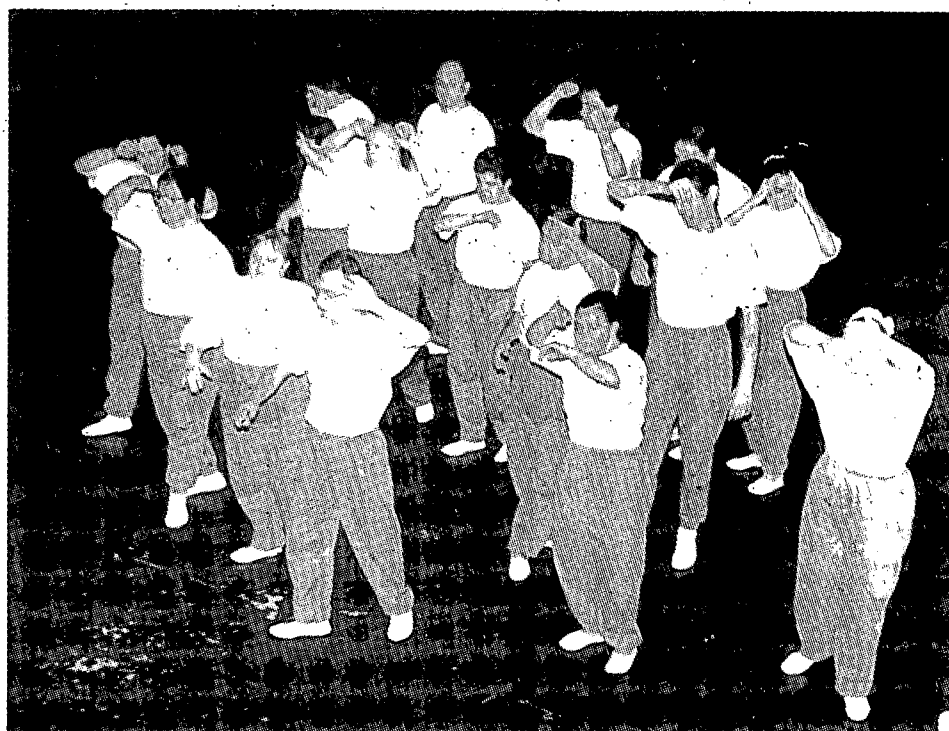
Despertar emocions

La Fundació Psico-Art ofereix classes de dansa, teatre, música, etc. Treballen tot el cos amb música, ritme, veu i silenci. Jannick opina que «l'exercici ben fet va bé per a totes les persones». A cada classe hi ha diversos professors per vigilar que es facin correctament els moviments. Amb els més petits treballen la psicomotricitat bàsica, però s'afegeix el moviment i el ritme de la dansa. «Es tracta de despertar en ells emocions

i sentiments —comenta aquesta professional. Malgrat les disminucions que tinguin, abans que res són persones i tenen tot el dret a vibrar i a sentir. Per desgràcia, la societat no sempre ho permet per les barreres

mentals que tenim.» Jannick ha viscut la discriminació que pateixen aquests joves per ser *diferents*. «Sempre he pensat que els nens normals i els que tenen problemes poden compartir les classes, però m'he adonat que alguns pares rebutgen la idea. Tot i que també hem fet classes amb els dos grups i s'han creat amistats molt positives», explica la promotora de Psico-Art.

Imparteixen classes a una nena amb paràlisi cerebral, amb la qual treballen

L'espectacle «Chrysalid'».

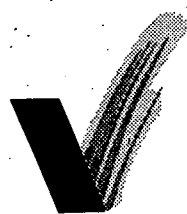
sobretot a nivell emocional i dels sentits, i intenten mantenir-li la mobilitat dels seus membres per tal que no s'atrofiïn. «Moltes vegades les persones amb problemes són les que més progressen —segons Jannick— perquè també s'esforcen més. Notem els avenços any rere any. També és molt important que l'escola i els pares col·laborin amb nosaltres.»

Econòmicament suposa un gran esforç continuar amb el projecte i ampliar-lo a la resta de Catalunya, com és la seva intenció. Els pares que poden donen una aportació mensual per poder finançar els costos, encara que també tenen voluntaris que compaginen aquesta activitat amb la seva professió. En tot cas, «no és suficient tenir bona voluntat per ajudar-nos. Necessitem persones amb coneixements de dansa i amb sensibilitat per ensenyar els disminuïts», diu la directora de la fundació, que insisteix als professors perquè «sempre els reforcin els aspectes positius i els transmetin la sensació que han aconseguit alguna cosa, per petita que sigui». També intenten aportar una mica de comprensió als pares, els escolten i els orienten.

Jannick, després de nou anys, continua amb la mateixa il·lusió del primer dia. Desitja que altres persones coneixin i comparteixin el seu projecte així com ampliar el camp d'acció: fer classes a gent gran amb problemes físics i treballar amb *border-line*, persones que estan al límit de la normalitat i tenen problemes d'adaptació a la societat. Li preocupa especialment que el treball artístic sigui tan poc reconegut en l'educació. «No es dona importància a allò que no és científic. En canvi, treballar amb el cos i adquirir una cultura musical i teatral és fonamental per a l'equilibri de la persona», opina Jannick.

Glòria Carrizosa

FUNDACIÓ PSICO-ART
DE CATALUNYA
C/ LLEIDA, S/N
EDIFICI GIMNÀS MUNICIPAL
08004 BARCELONA
TEL./FAX: 426 27 16

Catalunya
Un país de voluntaris

Dóna
Suport
al voluntariat
a través del món
associatiu

Fomenta la
Formació
dels voluntaris

Facilita
Informació

incaVoli

Generalitat de Catalunya
Departament de Benestar Social
Institut Català del Voluntariat

MÉS INFORMACIÓ
900 300 500

societat/cultura

Aconseguir un comerç Nord-Sud més equitatiu

■ Objectiu fonamental de la Campanya Roba Neta

BARCELONA.— La Campanya Roba Neta vol sensibilitzar l'opinió pública davant dels greus abusos que es cometien amb els treballadors i treballadores —a vegades infants— del sector tèxtil al Tercer Món i reclamar solucions a les empreses i institucions implicades. La campanya es va iniciar a Holanda fa cinc anys i des d'aleshores s'ha anat estenent arreu d'Europa amb resultats encoratjadors. Ara arriba a Catalunya i a la resta de l'Estat espanyol de la mà del Setem i de la Fundació Pau i Solidaritat de Comissions Obreres.

La Campanya Roba Neta, a partir de l'estudi del sector tèxtil mundial, vol posar de manifest els prejudicis que l'actual ordre econòmic internacional provoca sobre els països i les poblacions més desfavorides del Sud i del Nord del planeta. Aquesta iniciativa vol sensibilitzar les persones sobre les condicions d'explotació de milions de treballadors i treballadores del sector tèxtil. La campanya pretén ser l'altaveu de les reivindicacions d'aquests individus, que denuncien les deficiències d'un sistema econòmic que genera la precarietat laboral, l'explotació laboral de la infància, la discriminació i la degradació del medi ambient.

Entre els altres objectius de la Campanya Roba Neta cal destacar: plante-

jar alternatives i dur a terme accions concretes que permetin millorar les condicions socials i laborals dels individus del Sud, promoure un comerç més just i equitatiu amb el Sud, fomentar un consum més responsable al Nord i denunciar i pressionar les empreses multinacionals perquè canviïn pràctiques que puguin perjudicar els països subdesenvolupats.

La campanya defensa un comerç que permeti una remuneració i unes condicions laborals dignes i que respecti els principals convenis de l'Organització Internacional del Treball (OIT), com ara l'abolició del treball forçat, l'absència de discriminació, una edat mínima per al treball, la protecció del dret de sindicació i de negociació

Cal denunciar l'explotació laboral de la infància.

col·lectiva, etc. Es promou un consum crític i informat que manifesti la seva preocupació per les condicions de producció de roba de vestir. Per això, s'impulsaran mesures que autoritzin obtenir una major transparència com, per exemple, els segells o les etiquetes de garantia social.

La Campanya Roba Neta també propugna una distribució més justa dels beneficis. És inadmissible que s'esti-

guin pagant salaris miserables en condicions indignes als treballadors i treballadores, mentre els empresaris es gasten ingents quantitats de diners en publicitat. Per aquest motiu, hi ha la intenció de denunciar aquelles empreses que no afavoreixen un creixement econòmic equitatiu i un desenvolupament humà i sostenible als països on confeccionen la roba.

C.C.

Quan l'infant esdevé notícia

BARCELONA.— Recentment va tenir lloc al Col·legi de Periodistes una taula rodona sobre el tema *Els drets de l'infant i els mitjans de comunicació*, organitzada per la Comissió de Benestar Social d'Unió Democràtica de Catalunya. Hi van intervenir Salvador Alsius, degà del Col·legi de Periodistes de Catalunya; Ramon Buscallà, director general d'Infància; Lluís de Carreres, president del Consell de l'Audiovisual de Catalunya, i Eugeni Gay, president del Consell General de l'Advocacia. La inauguració va anar a càrrec de Macià Morera, secretari general de la Conselleria d'Ensenyament i la cloenda va comptar amb la presència de Núria de Gispert, consellera de Justícia.

Al llarg del debat es va reflexionar sobre les accions futures que cal posar en marxa, pel que fa al tractament de la

informació, quan l'infant en sigui el protagonista o el receptor. Cal recordar que el codi deontològic dels professionals del periodisme a Catalunya destaca que cal «tractar amb especial cura tota la informació sobre a menors, evitant difondre la seva identificació quan apareguin com a víctimes, testimonis o inculpats en causes criminals, sobretot assumptes d'especial transcendència social, com és el cas dels delictes sexuals».

Salvador Alsius va afirmar que malgrat una millora en aquest àmbit, «encara es produeixen informacions precipitades, poc avaluades, que atempten contra el respecte a la privadesa i la presumpció d'innocència». Per la seva banda, Ramon Buscallà va dir que moltes vegades es donen a conèixer dades molt significatives, com els noms o les fotografies dels

pares, mitjançant les quals es poden identificar els infants. «Cal no únicament aplicar les lleis —va manifestar el ponent—, sinó que tota la societat hauria de prendre consciència del mal que es pot fer als nens i adolescents en circumstàncies molt difícils de la seva vida.»

Potenciar l'ètica professional

«Hi ha la necessitat de promoure l'autoregulació i l'acord entre els mitjans de comunicació, el poder judicial i els Col·legis d'Advocats per tal de regular la informació i les imatges dels judicis», va constatar Lluís de Carreres. Segons Alsius, caldria potenciar les assignatures d'ètica professional a les facultats de Periodisme i Mitjans de Comunicació i propiciar la publicació de notícies referents a actuacions positi-

ves dels infants i adolescents. D'aquesta manera es contrarestarà les gairebé úniques informacions (negatives) que acostumen a sortir publicades.

Per a Eugeni Gay, la responsabilitat principal de l'educació dels fills és, en primer lloc, dels pares i de la família; en segon lloc, de l'escola. Però no s'ha d'oblidar que els mitjans de comunicació exerceixen un paper decisiu en la formació i el desenvolupament dels més joves. Durant la taula rodona es va arribar a la conclusió que s'hauria d'accelerar la modificació del Codi Penal de 1995 per cobrir buits legals descoberts, com la instauració del delictes de corrupció de menors per atacar la pedreria organitzada o la distribució de pornografia infantil a través d'Internet.

C.C.

El descobriment d'una fascinant civilització mediterrània

■ L'exposició «Els íbers, prínceps d'Occident» dona a conèixer una cultura original i desenvolupada

BARCELONA.— El Centre Cultural de la Fundació «la Caixa» és el marc que ha acollit *Els íbers, prínceps d'Occident*, una magnífica exposició que reuneix 350 obres representatives de l'art ibèric. La mostra ha estat organitzada per la Fundació «la Caixa», el Ministeri d'Educació i Cultura, l'Association Française d'Action Artistique i la Kunst-und Ausstellungshalle de Bonn. Es podrà visitar [passeig de Sant Joan, 108] fins al 12 d'abril. Els dissabtes l'entrada és lliure.

L'exposició és tot un descobriment de la cultura i l'art dels íbers. Per primer cop se'ns ofereix una àmplia visió de conjunt d'aquesta fascinant civilització mediterrània, que es va estendre des d'Andalusia fins al Llenguadoc entre els segles VI-I aC. El món va començar a conèixer els íbers fa poc més d'un segle gràcies a les primeres grans troballes arqueològiques. Per exemple, el 1897 es va descobrir la Dama d'Elx, considerada l'obra mestra de l'art ibèric. D'aquesta manera sortia a la llum una cultura creativa, rica, molt desenvolupada i d'un estil artístic únic i perfectament definit que es contraposava totalment a la idea del primitivisme inicial que se li atribuïa.

Els descobriments de l'arqueologia, mitjançant l'estudi de jaciments i de fonts històriques, permeten interpretar avui dia d'una manera fidedigna l'eclosió del món ibèric. Va ser el resultat d'un llarg procés d'enriquiment que va donar lloc a formes de poder i d'organització social jerarquizades, així com al naixement d'una aristocràcia de prínceps que va impulsar el fenomen urbà, l'escriptura i el comerç. Paral·lelament, va desenvolupar formes artístiques d'una gran maduresa i originalitat. Segons Carmen Aranegui, catedràtica d'arqueologia a la Universitat de València i comissària de l'exposició, «hem volgut introduir en el gran públic la noció de cultura ibèrica com un fenomen amb capacitat política pròpia; d'aquí ve el subtítol de la

mostra, *prínceps d'Occident*».

L'exposició reconstrueix el món ibèric a través de diferents aspectes: el llenguatge artístic, l'escriptura, els ritus funeraris, les formes de vida específica, la religió, etc. Les peces que s'hi exposen provenen de vint-i-quatre museus espanyols i set de francesos, i moltes d'elles han estat descobertes en els darrers vint anys. El muntatge de la mostra, a càrrec de Lluís Pera, és excel·lent, tot i que no presenta una ordenació cronològica sinó temàtica i visual. Dona prioritat a l'objecte i el presenta de manera didàctica i pedagògica. Diferents mapes, esquemes històrics, maquetes de poblacions ibèriques —com la del Puig de Sant Andreu, a Ullastret (Baix Empordà)—, vídeos i notes informatives complementen *Els íbers, prínceps d'Occident*. Un viatge sorprenent en el temps, a la recerca de les arrels de la península ibèrica.

Personalitat artística

L'aparició de l'escultura monumental ibèrica, en el segle V aC, demostra el grau de desenvolupament que va assolir aquesta cultura des dels seus inicis. La figura de l'heroi idealitzat en combat amb altres guerrers o amb animals fantàstics i les dames o els dignataris amb les seves joies i armes, respectivament, responen al desig d'ostentació i prestigi vinculat a l'exercici del poder. Les imatges, tallades en un sol bloc, acostumaven a ser de pedra calcària.

El guerrer d'El Cerrillo Blanco.

Els artistes ibèrics van seleccionar elements orientals, grecs, púnics o itàlics per crear la seva pròpia personalitat artística.

La mostra s'inicia amb un Toro, del segle VI aC, trobat a Porcuna (Jaén). Entre les obres exposades cal destacar el grup escultòric d'El Cerrillo Blanco (Porcuna), set peces d'un mateix conjunt monumental, de la primera meitat del segle V aC; un cavall del segle V aC, trobat a Casas de Juan Núñez; un cap de llop, de començaments del segle IV aC; una dama sedent, dels segles III-II aC; dos efigies de lleons, del 500-430 aC, i un cipus funerari, del segle IV-III aC, trobades a Jumella (Múrcia).

També es poden contemplar, entre d'altres objectes, eines agrícoles, àmfores, gerres, tenalles, copes, armes —sobretot *falcates*, unes espases de làmina corba de doble tall, que eren l'arma ibèrica per excel·lència—, exvots, pebeters, joies, documents escrits i monedes. Cal recordar que és a partir del segle III aC quan s'encunyen les primeres monedes a l'àrea ibèrica, que imiten les gregues i les fenícies. Entre les curiositats, cal fer esment d'una pàgina de *La Vanguardia*, amb data del 16 de setembre de 1897, sota

l'epígraf «Descubrimientos arqueológicos», on es publica una crònica del descobriment de la Dama d'Elx juntament amb una fotografia de la figura més emblemàtica de l'art ibèric. La Dama d'Elx, però, que es troba al Museo Arqueológico Nacional de Madrid, no ha estat cedida per a aquesta exposició.

Escripura pròpia

Els íbers van crear una escriptura pròpia. Les inscripcions sobre monedes, plom, ceràmica o pedra permeten conèixer topònims, noms de persones i algunes formes verbals de l'ibèric,

una llengua preindoeuropea pertanyent a un grup molt antic, del qual no en queden vestigis en llengües conegudes. Anfb tot, els llenguatges ibèrics continuen sent indesxifrables. Els experts opinen que el misteri no es resoldrà fins que es trobi una inscripció bilingüe que permeti traduir un text del llatí. Aquesta troballa podria esdevenir-se probablement a Sagunt, on la convivència entre els íbers i els romans va ser llarga.

Diins de la societat ibèrica, la trobada amb la divinitat estava reservada a les classes més altes. En una primera fase, els rituals, basats en pràctiques animistes, sacralitzaven els cabdills. Posteriorment, es van desenvolupar formes de religiositat col·lectiva i van aparèixer imatges humanitzades del diví. Un dels objectes més característics de la cultura religiosa ibèrica són els exvots, petites figuretes que no superen els vint-i-cinc centímetres d'alt i que l'aristocràcia ofería als déus. Aquests personatges, masculins i femenins, són la representació de l'ofert i constitueixen una vertadera gramàtica del gest.

Miquel Àngel Codina

• LOCATIONS • RENTS • ADMINISTRACIÓ DE FINQUES

LLOGUERS • ALQUILERES

GESTIO

immobiliària

(93) 451 50 00

FINQUES GANDIA - DIPUTACIÓ, 182 -

189 - 08011 BARCELONA

La grandesa i la dignitat de l'ésser humà

■ Exposició missionera salesiana sobre el Tercer Món

BARCELONA.— La tasca dels salesians dins del camp de la pedagogia i de l'atenció als joves és molt coneguda a tot Catalunya, així com la seva dedicació a la promoció humana i cristiana en l'àmbit de l'escola cristiana. Segueixen el carisma i el treball iniciats per Sant Joan Bosco (Don Bosco) en el segle XIX.

El mes de gener passat els col·legis salesians van dedicar actes commemoratius per recordar la vida, l'obra i l'esperit del seu fundador, Don Bosco. D'aquesta manera van intentar que aquell esperit que va omplir el cor de Sant Joan Bosco cobrés un nou alè i es fes present en el món actual.

En el marc d'aquesta renovació espiritual, el col·legi salesià del carrer Rocafort de Barcelona, amb més de cent anys de vida, va organitzar una exposició missionera itinerant sobre el Tercer Món. La van visitar nombroses persones: nens i nenes del col·legi, pares d'alumnes i veïns del barri de Sant Antoni. Dos missioners salesians van organitzar-la: el germà Severiano Sanz, que ha treballat durant més de vint anys al Paraguai, i el pare Manuel Cambronero, que ha exercit la seva tasca a Benín (Àfrica).

L'objectiu d'aquesta exposició és donar a conèixer l'existència d'altres cultures, d'altres civilitzacions i d'al-

tres realitats des d'una dimensió missionera: la dignitat i la grandesa de l'ésser humà de qualsevol lloc del món. Una dignitat i una grandesa consolidades quan les il·lumina la llum de l'Evangeli. Això és el que intenten dur a terme els nombrosos missioners salesians disseminats per tots aquests països de cultures tan diverses. La promoció humana i cristiana dels pobles, respectant la seva idiosincràsia. A les nacions del Tercer Món és on els salesians desenvolupen la major part de les seves obres assistencials i missioneres, sobretot destinades als nens i joves marginats.

Aquesta exposició missionera salesiana era un missatge de cultura, humanitat i Evangeli. Les persones que la van visitar van quedar impressionades per la quantitat i varietat d'objectes artesanals que s'exposaven. Al costat de collarets, vestits, tapissos, fletxes, arcs i figures de

L'exposició va despertar l'interès del públic infantil.

banús, es podien contemplar també pells de serps boes i anacondes, de caïmans i de linxs. La pota d'un elefant, piranyes i el cap reduït d'un indi jívaro eren altres de les curiositats de la mostra.

Tot estava ambientat amb grans fotografies de diferents poblats d'Àfrica, Àsia i Amèrica Llatina.

C.C.

Creació de l'Associació d'Entitats Excursionistes del Maresme

MATARÓ.— El Consell Comarcal del Maresme ha impulsat i recolzat la creació de l'Associació d'Entitats Excursionistes del Maresme (AEEM). Aquesta nova entitat aglutinarà tots els centres i entitats excursionistes de la comarca. El seu objectiu fonamental és aconseguir una plena coordinació entre tots ells i millorar la tramèsa i la concessió de subvencions.

Durant els dos últims anys les diferents agrupacions excursionistes havien proposat aquesta iniciativa en diverses ocasions, però sense èxit. Ara comptarà amb la col·laboració del Consell Comarcal, que està assessorant i tramitant els estatuts per a la creació de l'associació. Actuarà com a eix vertebrador de les accions que desenvolupi l'AEEM.

C.C.

III SETMANA DE FORMACIÓ CATEQUÈTICA

La Delegació Diocesana de Catequesi de Barcelona ha preparat enguany aquesta Setmana, dirigida especialment als catequistes, per als dies 9, 10, 11 i 12 de març vinent.

Els tallers versaran sobre: el dibuix en la catequesi, la plasmació de les tècniques catequètiques, la preparació escaient de les celebracions litúrgiques, com cal disposar les sessions de catequesi especial per a sords i l'adequació de les destinades a adults. Els seminaris tenen per temes: l'Esperit Sant (en el marc preparatori del Jubileu), l'Evangeli segons sant Lluc (el cicle C d'enguany) i la novetat del Directori general de Catequesi.

Les conferències explicaràn el contingut del nou Directori, atenent a la seva valuosa aportació: *Presentació del Directori General de la Catequesi*, per Mons. José Manuel Estepa, arquebisbe-president de la Subcomissió episcopal de Catequesi; *La catequesi i l'evangelització en el nou directori*, pel Dr. Joan Guiteras, delegat diocesà de Catequesi; *Reptes catequètics en el nou Directori*, pel Dr. Manuel del Campo Guilarte, director del Secretariat de Catequesi de la CEE, i *Reptes pedagògics en el nou Directori*, pel Gmà. Josep Lluís Miró, director del Secretariat de Catequesi d'Eivissa.

S'ha enviat propaganda a les parròquies. Per a informació: Secretaria de la Delegació, Diputació, 231 - Barcelona. Tel. 454 18 98 - Fax 323 25 37.

MATRIMONI de mitjana edat busca persona o persones per a les feines de casa. Pot ser un matrimoni (amb o sense fills) o dues germanes solteres, casades o viudes (amb o sense fills). S'ofereix habitatge (110 m²) a la mateixa finca on vivim nosaltres, al centre de Barcelona (plaça Catalunya). Retribució a convenir. Edat mínima 38/40 anys. Es valoraran informes. No busquem una «minyona» ni una «serventa», sinó un/uns col·laboradors que seran tractats —com esperem ser-ho nosaltres— a la llum de l'evangeli. Contestarem totes les cartes. Confidencialitat garantida.

Apartat de correus 5.579 - 08080 Barcelona

Sant Medir, cinquanta anys d'una parròquia viva

■ Un llibre de Mn. Josep Bigordà recorda la seva història

BARCELONA.— *Sant Medir, des de la crònica i des del demà. Cartes amb vent de garbí* és el títol del llibre escrit per Mn. Josep Bigordà, antic rector de la parròquia de Sant Medir, del 1982 al 1993. L'obra és una aproximació a la realitat de la parròquia del barri de la Bordeta, des dels seus inicis, el 1948, fins als nostres dies. Precisament enguany la parròquia celebra el cinquantenari de la seva fundació.

El llibre no és una exposició teològica de l'experiència eclesial i pastoral de Sant Medir. Tot i que la parròquia com a comunitat creient és el suport de fons d'aquesta història, Mn. Bigordà destaca per sobre de tot el fenomen social Sant Medir, el seu rol, les seves repercussions culturals, cíviques i sociopolítiques i ho fa aportant dades comprovables i anàlisis homologables a qualsevol estudi sociològic i històric.

Si la primera part del títol és explícita, la segona, *Cartes amb vent de garbí*, requereix alguna explicació per ser entesa. Fa referència al gènere epistolar que utilitza Bigordà per anar mostrant l'evolució de la parròquia, una història que s'esdevé a la Bordeta, un barri situat al sud-oest de Barcelona, precisament d'on ve el vent de garbí.

Les cartes permeten a Bigordà expressar-se amb un llenguatge directe, alhora que no li priven d'assumir la seva parcialitat i d'evocar records i sentiments, difícils de considerar des de la fredor del sociòleg o l'historiador. El mateix autor admet que l'obra és inacabada «perquè no he estat capaç d'arreglar totes les notes d'aquesta realitat i perquè el fet continua. No és una història d'ahir. És un esdeveniment d'avui, amb llavor de futur».

En la presentació del llibre hi van participar, a més de l'autor, el sociòleg Jordi Porta, que va destacar la important labor social i cultural desenvolupada per la parròquia en temps difícils, canalitzant les actituds de resistència enfront del règim franquista; el sindicalista Quim Boix, que va recordar les reunions sindicals clandestines que tenien lloc en els locals de la parròquia, tot evocant la col·laboració i confiança entre cristians i comunistes; el periodista Josep M. Huertas, i Josep M. Vidal, antic rector de la parròquia, que va recordar el primer rector, Mn. Amadeu Oller, el lema del qual era «No he vingut a ser servit, he vingut a servir».

Josep M. Calvet

La coberta del llibre reproduceix una aquarel·la de Jordi Bigordà, «Absis de l'església de Sant Medir».

TECC té en compte la seva butxaca, li regalem dos anys de consum

**NOVETAT
LA CALEFACCIÓ CENTRAL
SENSE CALDERA**

TECC

LA PRIMERA CALEFACCIÓ CENTRAL
ELÈCTRICA DE BAIX CONSUM

CALOR CONFORTABLE

Silenciosa, no resseca l'aire, regula la temperatura amb termostats individuals.

CALOR ECONÒMICA

A més del seu consum reduït, la seva capacitat acumulativa manté durant molta estona la calor sense despeses d'electricitat.

CALOR FÀCIL

No cal instal·lació especial, sense obres, ni manteniment, només un endoll de 10A.

CALOR SEGURA

Controlada gràcies a un dispositiu electrònic, garantia durant 10 anys.
<http://www.vvirtual.es/tecc>

TELÈFON D'INFORMACIÓ: 902 10 37 88
TECC. Ap. de correus, 50 - 08812 Les Roquetes (Barcelona)

FILATÈLIA

per Enric Graupera

Edward Anseele, escriptor

Bèlgica va dedicar un segell a aquest gran escriptor, amb motiu del centenari del seu naixement. La seva numeració Yvert és la 977. Edward Anseele va néixer el 26 de juliol de 1856 a Gant (Bèlgica). Abans de donar-se a conèixer com a escriptor fou venedor de diaris i caixista d'impremta. Va fundar un diari democràtic socialista i el 1886 va ser condemnat per delictes d'impremta. A la Cambra, de la qual va ser membre des de 1894, va defensar els principis de la dreta socialista. Va morir a Gant el 18 de febrer de 1938.

Les religions del món (26)

Carme Rullo

Religiosa de la Misericòrdia de Moissac

La civilització egípcia

Es dona el nom d'antiga civilització egípcia a la que es va desenvolupar a les terres baixes de la vall del Nil, des del 3100 aC fins al 30 dC, data en què Egipte va ser ocupat pels romans. Aquesta extraordinària civilització va conèixer períodes fastuosos: l'imperi antic (2700 aC), sota la dominació d'una monarquia poderosa que va fer construir les famoses piràmides de Gizeh; l'imperi mitjà (2000-1800 aC), amb un govern central molt fort que va contribuir a què la influència d'Egipte s'estengués a les nacions veïnes, i l'imperi nou (1550-1225 aC), on va ser un dels països més poderosos del Pròxim Orient. Amb tot, Egipte també va tenir els seus períodes de feblesa, dissensions internes i ocupacions per potències estrangeres. En aquest llarg període de temps —més de 3000 anys— van tenir lloc canvis de tot tipus: polítics, econòmics, filosòfics i també religiosos.

No podem deduir les directrius fonamentals de la religió egípcia primitiva a partir només dels objectes trobats pels arqueòlegs, bàsicament amulets relacionats amb la caça o la fertilitat. Segons les seves creences, les defenses dels animals utilitzades com a penjolls protegien el caçador i li asseguraven una caça abundant. Les figuretes d'argila cuita garantien una prole nombrosa i sana. Certes escenes pintades sobre atuells de terrissa o gravades sobre les roques semblen evocar ritus religiosos.

Els déus egipcis

Les estàtues dels déus de l'antic Egipte estaven ubicades als temples i a les tombes sota les formes més estranyes i desconcertants: meitat animals i meitat homes. Ignorem el significat de la majoria de les creences egípcies, perquè no ha arribat fins a nosaltres cap tractat de teologia egípcia. Molts déus egipcis simbolitzaven les forces de la natura. La prosperitat d'Egipte depenia del sol i de la crecudada anual del Nil. Els egipcis consideraven aquestes forces naturals com a divinitats a les quals calia retre culte i oferir sacrificis. Acostumaven a adorar els déus sota l'aparença d'animals. Per exemple, el falcó representava el sol, la cobra era el símbol

«L'estela de Djet», amb un falcó que simbolitza el déu Horus.

de la deessa de la collita, etc. Thoth, amb cap d'ibis, era el déu dels escribes i de l'escriptura, mentre que Knem, amb cap de moltó, era considerat el creador dels homes.

Els déus estaven vinculats a les ciutats. Això es remunta a l'època prehistòrica, quan Egipte era un conjunt de llogarrets aïllats. Quan tots ells es van federar en unitats polítiques més àmplies, les seves divinitats locals van assolir una més gran importància en l'àmbit nacional. Amon, el déu de la ciutat de Tebes, es va convertir en protector de tot Egipte sota l'imperi nou, ja que Tebes era la ciutat on residia la família regnant. Això no obstant, la resta de poblacions van continuar adorant el seu déu local. Els ciutadans eren lliures de dirigir les seves pregaries a un altre déu, si aquest els concedia favors especials. S'hi troben també referències a Déu, una potència sense nom específic que controlava l'univers i que encoratjava el bé contra el mal.

La reforma d'Akenaton

Entre 1375 i 1370 aC es va practicar el monoteisme. El faraó Amenophis IV, descrit com un visionari o un boig, va imposar progressivament a tota la nació

el culte al déu Aton, que vol dir «disc solar». Va proscriure les altres divinitats —sobretot el déu Amon—, va tancar temples, va destituir els seus sacerdots i va esborrar els seus noms de tots els monuments. Aton era considerat com el principi de la vida. Aquest do, va ser transmès al rei, que va canviar el seu nom pel d'Akenaton («el que serveix a Aton»).

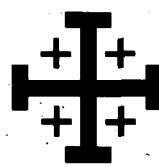
La seva reforma responia probablement a motivacions polítiques —estabilitat i unificació de la nació—, però també va estar marcada per la personalitat excèntrica d'Akenaton. Els sacerdots no van acceptar aquesta reforma perquè s'oposava als seus interessos i privilegis, ja que els privava dels seus ingressos monetaris. Després de la mort d'Akenaton, el sistema monoteista va ser suprimit.

Els egipcis, a més dels seus déus tradicionals, van adoptar altres divinitats. Certs personatges van ser deïficats. Imhotep, ministre del faraó Djoser, autor d'un tractat de medicina i d'un llibre de

saviesa i al qual se li atribueix també la construcció de la primera piràmide —era una mena de Leonardo da Vinci de l'època—, va ser objecte de culte. Se'l considerava un déu menor, especialitzat en la curació dels malalts.

El faraó era venerat com un déu. L'anomenaven el «déu bo», però de tota manera no era considerat plenament un déu, ja que era un mortal. Una de les contradiccions de la religió egípcia consistia en què el faraó podia ser alhora déu i sacerdot. Tenia la seva estàtua en un santuari i era objecte de culte.

Els animals representaven un aspecte molt interessant en la religió egípcia. Les pràctiques variaven segons els llocs i les èpoques. Tots els animals d'una mateixa espècie es consideraven sagrats; quan morien eren momificats i enterrats en conjunt. Els cocodrils, els ibis, els gossos i els gats es van convertir en objecte d'aquestes atencions. En altres casos s'escollia un determinat animal —per exemple, un toro, per les seves particularitats concretes— per encarnar un déu. Era instal·lat dins del temple, tractat amb la màxima cura durant tota la seva vida. Després de la seva mort era momificat i tenia un enterrament solemne.

TERRA SANTA

AMB ELS FRANCISCANS

Pelegrinatge al país de Jesús'98

Visitant: Jerusalem, Betlem, Jericó, Qumran, Mar Morta, Tabor, Llac de Tiberíades, Natzalet, Cafarnaüm, Haifa, etc.

Vol regular - Hotels de primera categoria - Pensió completa

Dates:

DEL 16 AL 23 DE MARÇ

DEL 4 A L'11 DE MAIG

DEL 15 AL 22 DE JUNY

DEL 20 AL 27 DE JULIOL

DEL 9 AL 16 D'AGOST

DEL 21 AL 28 DE SETEMBRE

Altres pelegrinatges:

RUTA FRANCISCANA (ITÀLIA): DEL 24 AL 31 DE MAIG

RUTA «FRAY JUNÍPERO» (CALIFÒRNIA): AGOST (sense confirmar)

JORDÀNIA / SÍRIA: DEL 4 AL 12 DE SETEMBRE

RUTA DE SANT PAU (TURQUIA): DEL 13 AL 22 D'OCTUBRE

Inscripcions i informes:

Delegacions de Terra Santa

c/ Santaló, 80 - 08021 Barcelona - Tel. (93) 209 20 90 / 209 23 88

El llibre de la setmana

La malària, protagonista d'una novel·la complexa

Fa poc el nostre món científic es va commoure davant del descobriment d'un grup d'investigadors dirigits pel Dr. Patarroyo. Segons sembla, els seus experiments fets a països de l'Àfrica havien fet el gran pas que conduïa a l'eradicació d'una malaltia tan temible com la malària. Hi havia qui en dubtava, però la realitat sembla que dona la raó a aquests homes de ciència dedicats a fer el bé en molts pobles de zones paupèrrimes, condemnats a patir les conseqüències devastadores produïdes pel temible mosquit portador del microbi.

Amitav Gosh, l'escriptor indi que ja ens va sorprendre amb la seva voluminosa novel·la *El círculo de la razón* (Anagrama) s'ha atrevit amb

una narració en la qual es barreja la biologia, la informàtica, la superstició, el suspense i l'humor.

L'aventura del treballador d'una estranya societat, el Consell Hidràulic Internacional, viscuda intensament a través del seu ordinador AVA/II, està plena de successos en els quals es barregen etapes d'història passada amb aparents descobriments científics d'un parell de Premis Nobel de Medicina, embrancats en la investigació del propagador d'una malaltia fins aleshores irreversible.

Gosh estima el risc, i ens fa penetrar en els ambients de Calcuta, on es mou entre personatges que tenen molt de fantasma, perquè són conseqüència d'una visió molt personal de l'Índia profunda. Mou els protagonistes de la seva història amb habilitat, i sempre deixa un halo de misteri en qualsevol dels seus actes. Potser exagera, però no es pot esperar res més d'un home que ha viscut llegendes, i ha conviscut amb el món nebulós, bigarrat i complex d'un país com el seu.

Però, tot i que el lector es mou en diferents plans, viu amb passió la recerca de les causes de la malaltia. Hom gairebé s'identifica amb Anta, que sem-

bla un senzill espectador, i amb Murugan, Urmila i Sonali, perduts als carrers de Calcuta, desitjosos d'arribar a formular com a periodistes allò que els científics van arribar a descobrir.

El cromosoma Calcuta té, a més, la vessant del que és exòtic amb la presència de figures com la bruixa Magala o la sorprenent senyora Aratounian. Gosh no deixa de ser un escriptor de formació anglesa i, al mateix temps, profundament indi. I sap barrejar aspectes de «novel·la negra» amb escenes que poden semblar arrencades de qualsevol obra victoriana. A més, ja que tota la novel·la gira al voltant d'un fet científic, o, almenys, del seu procés, l'obliga a un esforç de cohe-

rència i d'exactitud que no li permet deixar-se emportar per la ciència-ficció fàcil. D'altra banda, el seu esforç per situar l'acció en escenaris molt concrets, el podria conduir a un superficial conjunt de postals turístiques... Calcuta és en ell una ciutat concreta, amb les seves misèries i els seus contrastos, però no es recrea en la seva evocació més del que cal per situar els protagonistes una vegada i una altra.

La traducció de l'original anglès algunes vegades grinyola, però se supera fàcilment per l'interès de l'obra, que agradarà als que s'interessin pels temes científics, tot i que no siguin gaire aparents i espectaculars.

Cristóbal Sàrrias

Amitav GOSH,
El cromosoma Calcuta.
Anagrama. Barcelona 1997.
276 pàg.

La sardana i la dansa

Nous grups, nova música

A l'Hospitalet de Llobregat s'ha constituït el Grup Sardanista l'Hospitalet, que persegueix dos objectius: organitzar cursos per ensenyar a ballar sardanes a nens i adults i formar una colla sardanista infantil. Fan classes cada dissabte a les onze del matí al carrer Príncep de Bergara, 50, baixos. Les persones interessades poden trucar al telèfon (93) 338 03 35.

D'altra banda, amb la finalitat de recopilar algunes de les peces que conformen l'ampli repertori musical de la nostra dansa popular, el Grup d'Informadors Sardanistes de Catalunya ha iniciat una col·lecció discogràfica de discos compactes sota el títol genèric de *Col·lecció Sardanes Som*. En el primer número s'hi inclouen tretze composicions seleccionades a partir de les preferències dels lectors de la revista de cultura popular catalana *Som*. El seu enregistrament ha representat el debut discogràfic de la cobla Cadaqués.

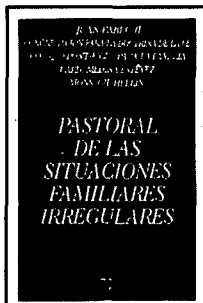
Cardedeu fa un homenatge a Pere Fontàs

En el marc del tradicional *Febrer musical*, l'Agrupació Sardanista Cardedeu va fer un homenatge al músic Pere Fontàs i Puig, que va destacar per la seva dedicació a la sardana, com a compositor, instrumentista, director i també com a intèrpret. Entre els premis que ha rebut es poden destacar el Premi Joaquim Serra 1980 i el Premi Ramon Serrat 1992.

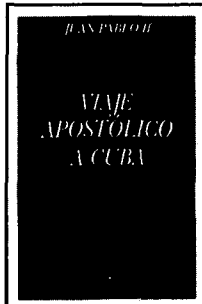
La festa del 8 de febrer passat va començar amb uns balls als Jardins del Casal Cardedeu, interpretats per la cobla Els Montgrins, seguida d'un dinar de germanor. A la tarda, la cobla va interpretar un gran concert amb obres de l'homenatjat i de Josep i Joaquim Serra, Lluís Albert i Martíà Font.

Josep Ventura

Novedades en Palabra

96 páginas - 700 ptas

• Crónica del viaje. Todos los textos íntegros de los discursos y homilias

192 páginas - 1.000 ptas

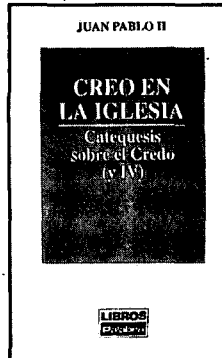
240 páginas - 1.400 ptas

CATEQUESIS DE JUAN PABLO II SOBRE LA FE CRISTIANA

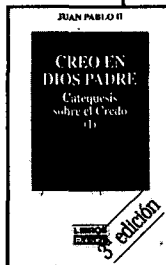
Creo en la Iglesia
Prólogo de Mons. Efraim Yanes

Tras las reiteradas ediciones de los primeros volúmenes de la catequesis sobre el Credo de Juan Pablo II —*Creo en Dios Padre*, *Creo en Jesucristo* y *Creo en el Espíritu Santo*—, ofrecemos ahora a los lectores el último volumen de esta catequesis: *Creo en la Iglesia*, con la que el Santo Padre termina el comentario al Símbolo apostólico.

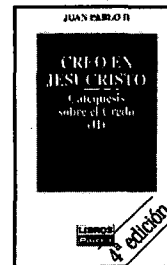
• Prólogo del Cardenal Carles, Arzobispo de Barcelona

688 páginas - 2.900 ptas.

3ª edición

4ª edición

4ª edición

P.V.P.: 2.200 ptas ejemplar

RESIDÈNCIA GERIÀTRICA
BON VIURE

Estem a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs, servei mèdic, sanitari i humà. Estades per sempre, i per convallescències. Poques places.

Tel. 427 44 53.

Llibres

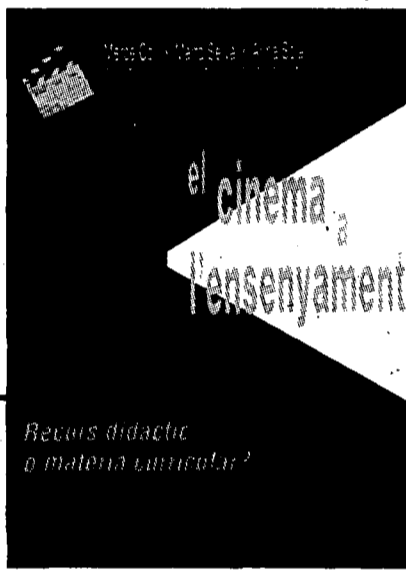
El cinema com a recurs pedagògic

Aquest llibre estudia l'ús que des dels centres docents s'ha fet i es fa de l'anomenat setè art i planteja quina és la funció que ha de tenir el cinema en el si del marc curricular. Durant la dècada dels vuitanta els desitjos de renovació pedagògica d'un sector del professorat i la presència de noves tecnologies a les escoles —com el vídeo— van permetre apropar el cinema a les aules. Les temàtiques cinematogràfiques facilitaven l'aprenentatge d'algunes matèries lligades sobretot a les ciències socials i a les humanitats. El professorat i els alumnes descobrien un nou procediment que obria nous horitzons i complementava els mètodes d'aprenentatge tradicionals. D'aquesta manera s'iniciava un llarg camí i una fructífera relació que ha arribat fins avui.

Les autores, Mercè Coll, Marta Selva i Anna Solà són membres de la cooperativa Drac Màgic i tenen una gran experiència en l'organització d'activitats, cursos, seminaris i projectes d'investigació sobre la incidència del cinema i la televisió en els processos de coneixement, així com en la formació de paràmetres de comportament social. La seva obra proporciona, a més de les reflexions pel que fa al cinema com a discurs cultural, un esquema per analitzar un film i una relació de pel·lícules, amb les seves corresponents propostes didàctiques, agrupades per etapes educatives.

C.C.

M. Coll, M. Selva i A. Solà, *El cinema a l'ensenyament. Recurs didàctic o matèria curricular? Editorial Claret, Col·lecció Fer Escola, Barcelona 1997, 174 pàg.*

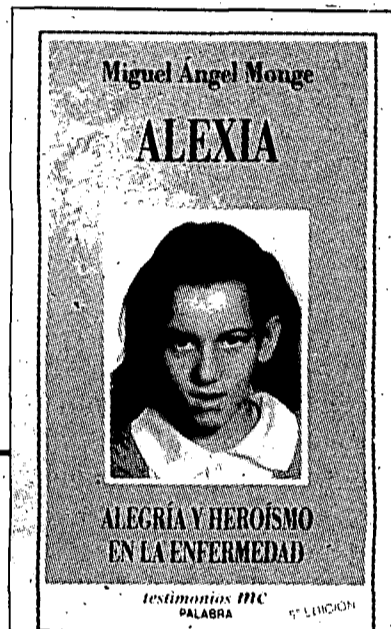
Alexia, una obra de Déu

En aquest volum es recullen molts detalls de la vida, la malaltia i la mort d'Alexia, una jove que va morir a Pamplona el 5 de desembre de 1985, quan encara no tenia quinze anys. Ella va convertir en lema de la seva vida aquesta frase: «Jesús, que jo faci sempre el que Tu vulguis.» Des del primer moment va acceptar plenament la malaltia i va oferir a Déu el seu sofriment i les seves limitacions físiques, per l'Església, pel Papa i per totes les ànimes.

Aquesta cinquena edició d'*Alexia* es publica amb les revisions i noves aportacions que han arribat a l'Associació Pro Causa Beatificació, que serviran per a un possible procés de beatificació. Així ho han suggerit moltes persones que ni tan sols van arribar a conèixer aquesta nena, però que s'han sentit profundament commogudes quan han conegut l'exemple de la seva vida. L'autor, Miguel Ángel Monge, director del servei de capellania de la Clínica Universitària de Navarra, comenta en la introducció de l'obra: «Va ser, en definitiva, una criatura dòcil, obedient, i el Senyor va fer amb ella grans coses. Es pot dir amb fonament que Alexia va ser una obra de Déu.» Luis Prados, un sacerdot que la va conèixer, afirma que Alexia era «una ànima gegant, plena de Déu i, per tant, molt feliç, la senzillesa extraordinària de la qual no aconseguia amagar la seva elevadíssima contemplació».

C.C.

Miguel Ángel Monge, *Alexia. Alegría y heroísmo en la enfermedad. Editorial Palabra, Col·lecció Testimonios mc, Madrid 1997, 302 pàg.*

Les lectures de la Paraula de Déu

Aquests quatre llibres escrits per José Aldazábal van dirigits a totes aquelles persones que segueixen o volen seguir les lectures de la Paraula de Déu que ofereix el Leccionari ferial de la missa. L'autor ofereix per a cada dia ferial una introducció i un comentari a cada lectura, així com uns suggeriments que poden servir tant per a la preparació de l'homilia com per a la reflexió personal. Com a comple-

ment també se seleccionen algunes frases de la litúrgia diària, del salm o de les pregàries.

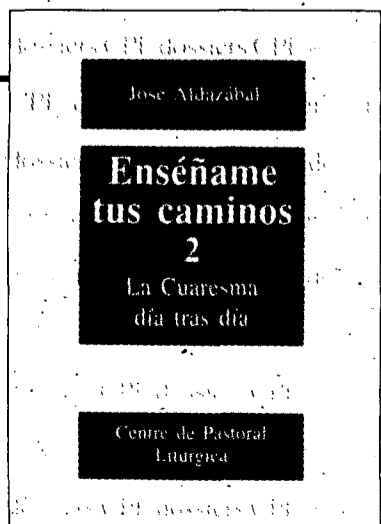
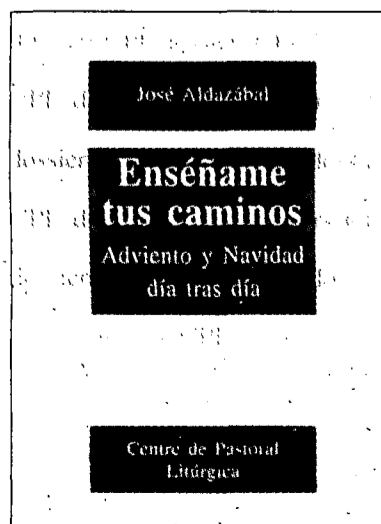
El primer ofereix les homilies diàries per als temps d'Advent, el Nadal i l'Epifania. «Fa dos mil anys que la comunitat cristiana medita i assimila vitalment, amb una sorpresa sempre nova, el misteri entranyable d'un Déu que s'ha fet home. El misteri que l'Advent prepara, que el Nadal celebra i que

l'Epifania manifesta», escriu Aldazábal. En el segon volum s'especifiquen les lectures ferials per a les sis setmanes de la Quaresma. Un temps d'un valor cristià especial, d'una progressiva direcció renovadora cap a la gran celebració de la Pasqua del Senyor.

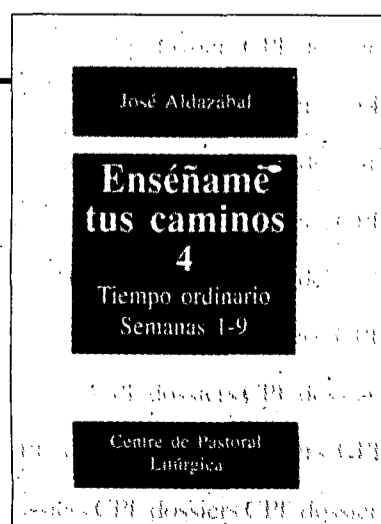
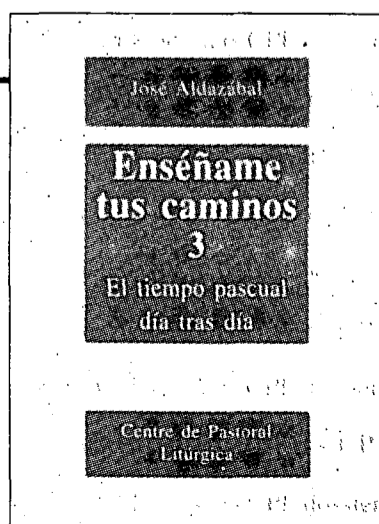
A moltes esglésies també es té el bon costum de predicar en la missa diària amb una breu homilia. Això és, sens dubte, especialment adequat en la

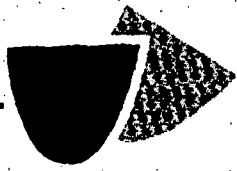
cinquantena pasqual, el temps litúrgic més important. La intenció d'aquest tercer llibre de la «Colección Enseñame tus caminos» és facilitar la preparació d'aquestes homilies. El ritme diari de la celebració eucarística proporciona una gran riquesa oberta a la reflexió i a la pregària cristiana. El quart volum ofereix una ajuda concreta per al seguiment del Leccionari ferial en el primer període del Temps ordinari, que abasta les seves nou primeres setmanes.

C.C.

José Aldazábal,
Adviento y Navidad día tras día-La Cuaresma día tras día-El tiempo pascual día tras día-Tiempo ordinario. Semanas 1-9. Centre de Pastoral Litúrgica, Sèrie Dossiers CPL, Col·lecció Enseñame tus caminos, Barcelona 1995-1997; 156, 118, 160, 263 pàg, respectivament.

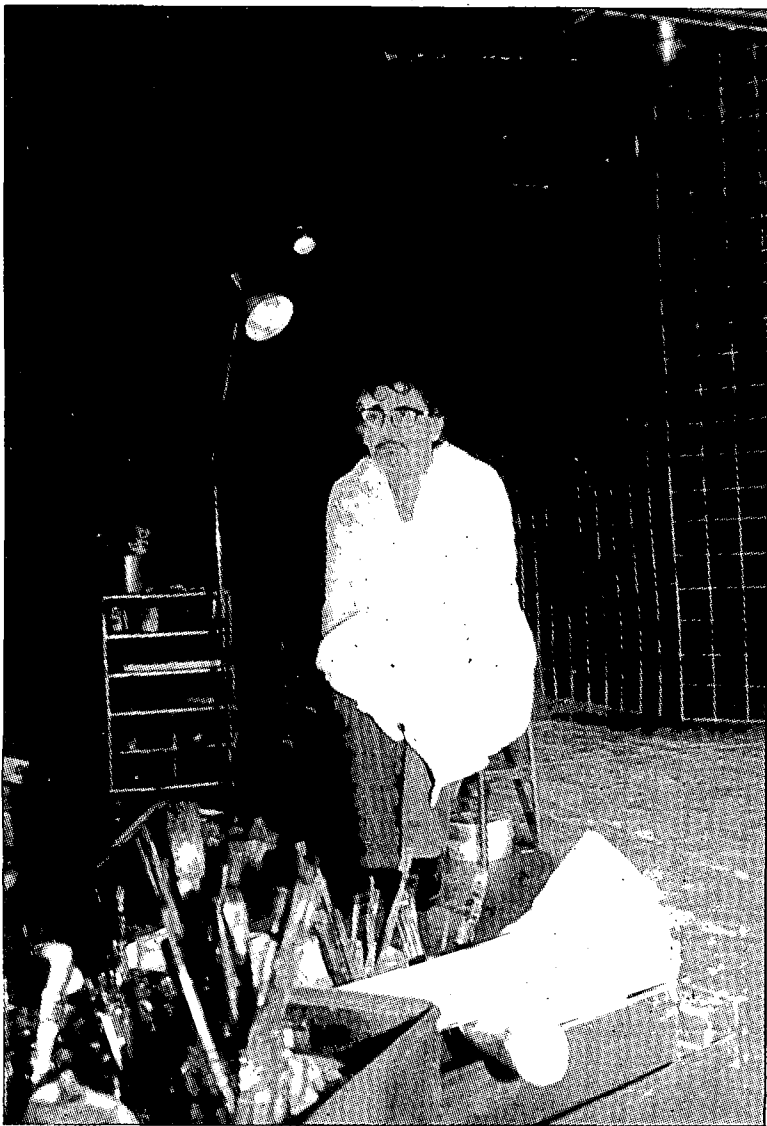
Teatre

Meritxell Cucurella Jorba

TEATRE MALIC

Intens i commovedor

Obrà: El túnel, a partir de la novel·la homònima d'Ernesto Sábato. Dramatúrgia i interpretació: Roberto Ibáñez. Escenografia i vestuari: Silvia Fajré. Teatre Malic. Barcelona, 8 de gener de 1998

Han abandonat temporalment l'estuari del Río de la Plata per deixar-se acaronar per les càlides aigües del Mediterrani. Aquesta seria en clau de metàfora la història d'*El túnel* i *Tócala de nuevo, Cacho* —del tàndem Tabernise-Morales—, dues peces de la dramatúrgia argentina contemporània que s'han donat a conèixer al públic barceloní dins el cicle Buenos Aires al Malic. Tot seguit, una opinió crítica d'*El túnel*.

Després d'haver vist el monòleg que Roberto Ibáñez ha construït a partir d'*El túnel* (1948), de l'escriptor argentí Ernesto Sábato (Buenos Aires, 1911), les possibles reticències que poguessim tenir envers l'adaptació teatral d'una novel·la es desdibuixen.

Ibáñez adapta Sábato i Andrés Bazzalo dirigeix Ibáñez en un espectacle de petit format que es va estrenar el mes passat al petit però ambiciós Teatre Malic i que ara, gràcies a l'èxit de públic, ha prorrogat les seves representacions. *El túnel* es presentava per primer cop a Buenos Aires el 9 de març de 1996. Va triomfar a la seva ciutat natal i d'ençà d'aleshores ha collit èxits arreu del món. Finalment, ha aterrat a Barcelona amb un aval de primera.

El túnel és, en síntesi, una malaltissa història d'amor portada fins a les últimes conseqüències o una tragèdia moderna d'un home escindit de tot i de tothom. Roberto Ibáñez fa una excel·lent interpretació —plena de plasticitat i matisos— enmig d'una alienant atmosfera on regnen la follia i l'amor. Un muntatge intens i commovedor. En fi, digne d'una gran obra literària intensa i commovedora.

JOVE TEATRE REGINA

'Hansel i Gretel':
òpera per als més petits

L'abril de 1994 el Jove Teatre Regina acollia *Hansel i Gretel*, la primera òpera completa adaptada per a nens i nenes. L'obra és del compositor Endelbert Humperdink, Pep Albanell i Joan Anton Sánchez la van adaptar a partir de la versió que n'havia fet Joan Maragall, i Carmen Bustamante —Aula d'Òpera del Liceu— era la responsable de la direcció artística.

Així s'iniciava un prolífic camí: l'òpera per als més petits. Va ser tot un èxit. I van ser moltes les representacions que de *Hansel i Gretel* es van fer a Catalunya i a diverses ciutats de l'Estat, com Sevilla, Santiago de Compostel·la, Còrdova, Màlaga i Pamplona. Han passat quatre anys i *Hansel i Gretel* torna al Regina.

L'espectacle és una adaptació de l'òpera *Hansel i Gretel*, on entre les intervencions musicals n'hi ha de dialogades per tal de fer més accessible al públic infantil el sentit últim de l'obra. És una bona ocasió perquè els nens i nenes s'iniciïn en el món de l'òpera a través d'una peça interpretada amb gran rigor.

Però, recordeu la història? Hansel i Gretel s'han perdut al mig del bosc. Cau la nit i no troben el camí de tornar a casa seva. S'endinsaran en la negra foscor i arribaran a una casa que és feta de xocolata i caramel... Un parany massa dolç que els farà viure un sens fi de desaventures que tindran, com sempre sol passar en els contes populars, un final ensucrat i feliç.

► Tres nits de dansa, a la SALA BECKETT

La Porta (Associació de Dansa Independent de Barcelona) presenta coreografies de Blanca Calvo-Ion Munduate (Madrid), Alexis Eupierre, Tiina Huczowski (Hèlsinki) i Paula Mariani. Els dies 19, 20 i 21 de febrer a les 21.30 hores. Tel. 284 53 12. Seran tres nits de dansa innovadora.

3 nits de dansa

► Paraules encadenades, al ROMEA

De Jordi Galcerán. Dirigida per Tamzin Townsend i interpretada per Emma Vilarasau i Jordi Boixaderas. Dimarts, dijous, divendres i dissabte, 21.00 hores; dimecres, diumenge i festius, 18.00 hores. Tel. 301 55 04. *Un psicòpata i una víctima en una obra de suspens.*

► Arlequí, servidor de dos amos, al MERCAT DE LES FLORS

De Carlo Goldoni. Dirigida per Toni Cafiero. De dimarts a dissabte, 21.00 hores; diumenge i festius, 19.00 hores. Tel. 426 18 75. Exposició al vestíbul del teatre: *La màscara i el teatre*, de l'italià Stefano Perocco di Meduna. *Una comèdia del gran Goldoni, la diversió està assegurada.*

► La dona jueva, al VERSUS TEATRE

De Bertolt Brecht. Dirigida per Agustí Estadella. Amb Inma Ochoa i Rubén González. Dimarts i dimecres, 21.00 hores; diumenge, 21.30 hores. Tel. 232 31 84. *Un petit gran homenatge al gran dramaturg alemany.* I també, prorrogada fins al 8 de març, *Te casarás en América.* De dijous a dissabte, 21.00 hores; diumenge, 20.00 hores. *L'èxit continua.*

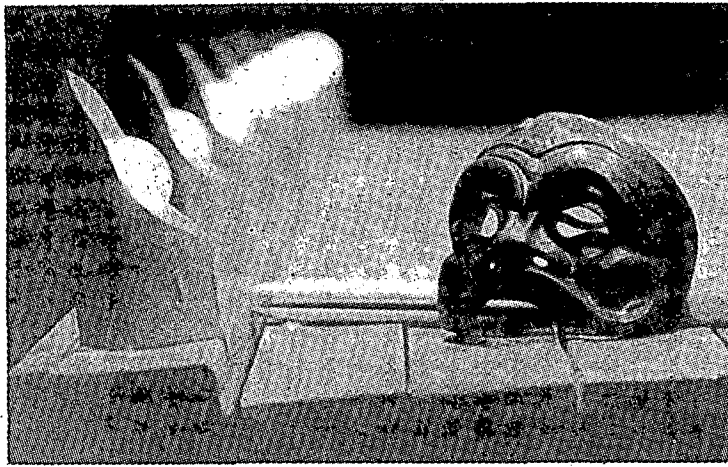
MERCAT DE LES FLORS

Meritxell Cucurella Jorba

Operació Goldoni o l'èxit pels quatre costats

Obra: Els dos bessons venecians, de Carlo Goldoni. **Direcció:** Toni Cafiero. **Ajudant de direcció:** Gemma Beltran. **Versió:** Artur Trias. **Intèrprets:** Joan Carreras, Artur Trias, Mireia Aixalà, Lluís Soler, Albert Ribalta, Sílvia Bel, Xisco Segura, Pepelú Guardiola, Marta Marco i Xavier Capdet. **Escenografia:** Stefano Perocco. **Il·luminació:** Maurizio Viani. **Vestuari:** Rosalba Magini. **Mercat de les Flors. Barcelona, 6 de febrer de 1998**

Operació Goldoni és el nom amb què els responsables del Mercat de les Flors han batejat un cicle que té com a matriu el comediògraf venecià i la *commedia dell'arte*. El director italià Toni Cafiero ha tingut cura de la posada en escena de dues obres de Carlo Goldoni: *Els dos bessons venecians* i *Arlequí, servidor de dos amos*. A banda d'això, al vestíbul del Mercat hi ha una exposició de màscares de la *commedia dell'arte*, el responsable de

la qual és Stefano Perocco di Meduna.

Carlo Goldoni va haver d'abandonar l'esplendorosa Venècia i anar a tastar la misèria a París —ciutat on va morir— perquè la seva innovació es va considerar massa agosarada. Goldoni va *desemascarar* el teatre, va treure les màscares als actors i va escriure uns textos propers a la sensibilitat i a l'espe-

rit dels homes i dones de la seva època. No per atzar se'l considera el «pare del teatre modern», ja que la reforma goldoniana pretenia evitar la improvisació i qualsevol nota d'artifici i vulgaritat.

El muntatge d'*Els dos bessons venecians* —una obra amb el matrimoni com a eix temàtic— que fa poc s'ha pogut veure a l'escenari del Mercat era senzi-

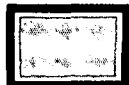
llament excel·lent. Toni Cafiero ha dirigit l'obra amb una agilitat i frescor extremes, i ha tingut l'encert d'atorgar a cada personatge un tic grotesc que el caracteritzés. L'escenografia (Stefano Perocco) era simple i molt efectiva. També cal destacar el vestuari, de Rosalba Magini, tradicional i modern alhora.

El conjunt d'actors i actrius fa una feina correctíssima. Són destacables les divertides intervencions de Pepelú Guardiola, que arrenquen les rialles del públic. Ara bé, Joan Carreras, en el paper dels dos bessons, fa una interpretació —o interpretacions!— esplèndida i immillorable. Carreras, de qui ja coneixíem la seva faceta còmica (*Mala*

sang, de David Plana) té, després d'aquest Goldoni, les portes de la fama obertes de bat a bat.

A més, gràcies a la producció executiva d'Anexa, *Els dos bessons venecians* estarà de gira per diversos teatres de Catalunya durant les pròximes temporades. Imprescindible: no oblideu la cita.

Del 17 al 22 de febrer es pot veure al Mercat de les Flors *Arlequí, servidor de dos amos*, també dirigida per Toni Cafiero i coproduïda amb la companyia francesa Faux Magnifico. Es tracta d'una divertida comèdia d'intrigues on no hi faltaran les disfresses i les dobles personalitats. I si en *Els dos bessons venecians* els actors no usaven màscara i tots els diàlegs eren tançats, amb *Arlequí, servidor de dos amos* Goldoni torna a les «clàssiques» màscares i deixa un petit marge per a la improvisació, serà l'última obra escrita dins dels paràmetres de la *commedia dell'arte*.

Crònica televisiva

Miquel Àngel Codina

Un paradís apocalíptic

L'arxipèlag canari és un lloc mític i ple de referències per als amants de les forces ocultes. Els seus volcans, un clima privilegiat i la proliferació de colònies d'estrangers amb un alt nivell econòmic són probablement alguns dels motius que han convertit aquestes illes en un paradís d'il·luminats. La policia té censades a les Canàries trenta sectes destructives —dues d'elles són satàniques—, que apleguen un total de vuit mil adeptes.

Els líders d'aquestes sectes destructives acostumen a mostrar una imatge del món immoral i catastrofista. Mitjançant els processos de reforma del pensament —coneguts popularment com a «rentats de cervell»—, anul·len la personalitat de l'individu, el manipulen i coarten totalment la seva llibertat. El programa *Informe semanal* va emetre el reportatge «El archipiélago de los dioses», on s'analitzava a fons el greu problema que representen els grups sectaris per a la nostra societat.

Heide Fittkau-Garthe, una psicòloga alemanya de 56 anys, va ser arrestada a Tenerife, acusada d'induir trenta-dos individus (catorze dones, tretze homes i cinc infants) al suïcidi. Els va convèncer que arribava la fi del món i que, després de la seva mort, serien recollits al Teide per una nau extraterrestre provinent del planeta Cel. La cita apocalíptica era el 8 de gener passat a les vint del vespre. Però les forces de seguretat van frustrar els plans unes hores abans, quan els adeptes celebraven «el seu últim sopar de comiat del planeta Terra», segons fonts de la investigació. Això no obstant, l'acusada va negar-ho tot davant de les càmeres de televisió i va comentar que tan sols pretenien meditar. «Vull ajudar les persones amb el poder de la ment», afirmà.

Va sortir de la presó el 21 de gener. En llibertat sota fiança, amb la prohibició de marxar de l'illa i amb les seves propietats i comptes embargats, Heide ha de comparèixer davant del jutjat

cada quinze dies. Margot Remlinger, que va seguir durant sis anys les seves doctrines, va declarar a la policia que els adeptes lliuraven tot el que tenien a la psicòloga alemanya. Fittkau-Garthe té a Tenerife una finca de 200.000 metres quadrats i altres propietats immobiliàries que podrien assolir un valor d'uns mil milions de pessetes, a més de comptes bancaris milionaris.

Les sectes destructives s'emparen en l'Estat de dret i és molt difícil combatre-les judicialment, perquè es corre el risc de vulnerar drets fonamentals de les persones, com són la llibertat d'ideologia o de religió. Aquestes organitzacions no actuen so-

Les sectes destructives anul·len la personalitat de l'individu.

bre la dimensió cultural o intel·lectual de l'ésser humà, sinó sobre la seva esfera emocional. La informació és el millor antídote enfront dels dards verinosos dels grups sectaris.

RÀDIO

De dilluns a divendres:

- de 8 a 8.30 *El Primer Cafè*
- de 8.30 a 21.00 *Radiofórmula musical*:
Butlletins cada quart d'hora amb informacions generals, de serveis; Església i culturals. Informacions esportives durant les tardes del cap de setmana.
Comentari de l'Evangelí a les 7.30 i a les 15.30.

Cada dia:

- de 5 a 8 *Radiofórmula musical*
- de 2 a 5 *Comentari de l'Evangelí, Espurna d'Alba, Música instrumental*

Dilluns

- 21.00-21.30 *Vet aquí que...; En un dia com avui; Punt i coma*
- 21.30-22.00 *Música. (programa d'economia en preparació)*
- 22.00-23.00 *Nit d'estels*
- 23.00-24.00 *Galàxia esport*
- 24.00-1.00 *Estima la vida - La font del gat*
- 1.00-1.30 *So de cine*
- 1.30-2.00 *Cova de jazz*

Dimarts

- 21.00-21.30 *Vet aquí que...; En un dia com avui; Punt i coma*
- 21.30-22.00 *Crèixer amb els anys*
- 22.00-23.00 *Nit d'estels*
- 23.00-24.00 *Viure el dia dia*
- 24.00-1.00 *Versió original - Com un tros de vida*
- 1.00-1.30 *Dos quarts de nit*
- 1.30-2.00 *Cova de jazz*

Dimecres

- 21.00-21.30 *Vet aquí que...; En un dia com avui; Punt i coma*
- 21.30-22.00 *L'enigma*
- 22.00-23.00 *Nit d'estels*
- 23.00-24.00 *L'excusa*
- 24.00-1.00 *Bojos per la ciència - Panorama cultural*
- 1.00-1.30 *Mentides de bolero*
- 1.30-2.00 *Diccionari de cinema*

Dijous

- 21.00-21.30 *Vet aquí que...; En un dia com avui; Punt i coma*
- 21.30-22.00 *Els veïns de l'escala*
- 22.00-23.00 *Nit d'estels*
- 23.00-24.00 *En família*
- 24.00-1.00 *Agora*
- 1.00-2.00 *Estels de colors*

Divendres

- 21.00-21.30 *Vet aquí que...; En un dia com avui; Punt i coma*
- 21.30-22.00 *Un país a la motxilla*
- 22.00-23.00 *Nit d'estels*
- 23.00-24.00 *Temps d'acció*
- 24.00-1.00 *Amb llum pròpia*
- 1.00-2.00 *Obladi oblada*

Dissabte

- 7.00 *A cort obert*
- 8.00-8.30 *On tu em diguis*
- 8.30-21.00 *Radiofórmula musical*
- 21.00-21.30 *Des de Nashville*
- 21.30-22.00 *La veu del campanar*
- 22.00-23.00 *La porta del temps*
- 23.00-24.00 *Panorama de cinema*
- 24.00-2.00 *Fila 7 - Les novetats a cau d'orella*

Diumenge

- 7.00 *Raons per viure*
- 8.00-8.30 *On tu em diguis*
- 8.30-9.00 *Cova de clàssics*
- 9.00-10.00 *Tot sardana*
- 18.45 *Eucaristia*
- 21.00-21.30 *Els noms de la música*
- 22.00-23.00 *Contraatac*
- 23.00-24.00 *La vigília*
- 24.00-1.00 *Temps de paraula - Tornar a creure*
- 1.00-2.00 *A cel obert*

RÀDIO VATICANA (OM 1.530, entre d'altres) - Cada dia a les 20.40h *Rosari*: en llatí des del Vaticà. A les 22.10h *Noticiari*.

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE BARCELONA

CATALUNYA MÚSICA (FM 101.5) - Diumenge a les 11.00h: Retransmissió en directe de la missa conventual des del monestir de Montserrat.

CATALUNYA RÀDIO (Barcelona: FM 102.8) - Diumenge a les 07.30h *Paraules de vida*: conversa sobre un tema d'actualitat des de l'òptica de la fe (director: Oriol Llop).

COPE/RÀDIO MIRAMAR (OM 783) - De dilluns a divendres, a les 5.58h *Reflexió matinal*. Cada dia, a les 12.00h *Angelus*. De diumenge a divendres, a les 15.00h *El espejo*. De dilluns a dijous, a les 15.30h *Los decanos*. De dilluns a divendres, a les 14.30 i 19.00h *Línea Cope*. Dissabtes, a les 7.20h *Santorat*. Diumenges, a les 7.20h *Guia dominical*. 9.00h *Santa Misa*. 9.45h *Informativo diocesano*. 10.00h *Iglesia noticia*. 14.30h *Letra y música*. 22.00h *La linterna de la Iglesia*.

RÀDIO 1 (RNE, OM 738; Barcelona: FM 88.3) - Diumenge a les 08.15h: *La Misa de España* (des de Madrid).

RÀDIO 5 (RNE/Catalunya, OM 1.503) - Divendres a les 17.38h: *Fets i criteris*.

RÀDIO BARCELONA (OM 666) - Diumenge - De 22.05 a 23.00h.

Objectiu, l'home: programa de valors humans. El cas de la setmana; un espai per a la solidaritat; entrevista (ll part) a Agustí Vinyamata, periodista i coordinador de Mans Unides Campanya contra la Fam de Barcelona; suggeriments per viure millor la vida i la «Carta Dominical» de l'arquebisbe de Barcelona, Ricard Maria Carles (edita i presenta: J.M. Alimbau).

RÀDIO Cerdanyola (FM 92.4) - Diumenge a les 10.30h *Moments de vida*: programa cultural religiós; director: Josep Àngel Saiz.

RÀDIO CIUTAT DE BADALONA (FM 94.4) - Diumenge a les 09.45h *Vida i esperit*.

RÀDIO DESVERN (FM 98.1) - Dimecres a les 20.05h *Veus de la Parròquia*: programa d'informació i formació religiosa i humana.

RÀDIO ESPAÑA CATALUNYA (FM 94.9) - Dissabtes i diumenges, de 7.00 a 8.30h, *Los jóvenes hablan de Dios*: programa religiós que inclou el Sant Rosari, l'Evangelí comentat, testimonis, entrevistes i actualitat.

RÀDIO MARICÉL (Sitges FM 107.7) - Divendres a les 20.00h: *La punta* (director: Jordi d'Arquer i Terrasa).

RÀDIO MOLINS DE REI (FM 91.2) - Dissabte a les 09.00h *Obrim camins*: programa de valors humans i cristians (director: Octavi Sánchez).

RÀDIO RUBÍ (FM 96.0) - Diumenge a les 09.00h *Presència cristiana*: programa realitzat entre la comunitat catòlica i evangèlica (responsable: Isidre Rubio).

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE GIRONA

ESGLÉSIA VIVA: programa setmanal de 30 minuts de durada amb reportatges i entrevistes d'actualitat cristiana, social i humana. Té les seccions: *La Paraula del Bisbe*; *Costumari cristià*; *Dels joves per als joves*; *Notícies i El significat de l'Evangelí*. També, cada mes, hi ha una crítica cinematogràfica. Presenta: Àngel Rodríguez.

L'emeten **Cope Figueres AM** (1269 AM) diumenge 9.45h. **Cope Costa Brava** (90.3 FM) diumenge 9.45h. **Nova Ràdio Lloret** (90.2 FM) dissabte 8.00h. **Ona Jove Riudellots** (104.0 FM) dissabte 20.00h. **Onda Rambla Girona** (89.9 FM) dijous 14.10h. **Ràdio Arenys de Mar** (91.2 FM) diumenge 9.30h. **Ràdio Arenys de Munt** (107.0 FM) diumenge 10.00h. **Ràdio Banyoles** (107.3 FM) diumenge 10.00h. **Ràdio Besalú** (107.8 FM) diumenge 11.00h. **Ràdio Canet de Mar** (107.6 FM) diumenge 9.30h. **Ràdio Castelló** (107.5 FM) divendres 19.30h. **Ràdio L'Escala** (107.6 FM) divendres 13.30h. **Ràdio La Vall (Les Preses)** (107.6 FM) diumenge 9.05h. **Ràdio Les Planes** (107.7 FM) diumenge 9.30h. **Ràdio Palafrugell** (107.8 FM) diumenge 8.30h. **Ràdio Pineda de Mar** (106.0 FM) diumenge 14.00h. **Ràdio Salt** (97.7 FM) dissabte 9.30h. **Ràdio Shalom de Palau** (107.9 FM) diumenge 10.30h. **Ràdio Sant Joan Les Fonts** (107.0 FM) diumenge 18.30h. **Ràdio Santa Coloma** (91.6 FM) diumenge 9.00h. **Top Gironès (Cassà)** (92.2 FM) dissabte 19.30h.

EL CAFÈ INTERNACIONAL: programa setmanal de 30 minuts de durada que recull els grans artistes i grups de la música melòdica i lleugera. Es combina amb frases, missatges humans i paraules de reflexió. Presenta: Àngel Rodríguez. L'emeten **Ràdio Arenys de Mar** (91.2 FM) dissabte 20.30h. **Ràdio Banyoles** (107.3 FM) dissabte 18.30h. **Ràdio Besalú** (107.8 FM) divendres 20.00h. **Ràdio Cap de Creus (Cadaqués)** (90.0 FM) dijous 19.15h. **Ràdio Castelló** (107.5 FM) dimecres 19.30h. **Ràdio L'Escala** (107.6 FM) dissabte 14.30h. **Ràdio La Vall (Les Preses)** (107.6 FM) diumenge 15.00h. **Ràdio Olot** (98.1 FM) dilluns 23.00h. **Ràdio Palafrugell** (107.8 FM) dijous 14.30h. **Ràdio Shalom de Palau** (107.9 FM) diumenge 10.00h. **Ràdio Sant Joan Les Fonts** (107.0 FM) diumenge 17.30h. **Ràdio Santa Coloma** (91.6 FM) dijous 23.30h. **Ràdio Tordera** (107.1 FM) dimarts 13.30h. **Ràdio Vilafant** (107.3 FM) de dilluns a divendres 15.30h.

LA COVA DEL COUNTRY: espai setmanal de 30 minuts de durada amb la col·laboració de l'Associació Europea de Música Country, que fa un repàs a la música country cristiana, godspell blanc i country en general. Presenta: Rafel Corbí. L'emeten **Ràdio Arenys de Mar** (91.2 FM) diumenge 9.00h. **Ràdio Banyoles** (107.3 FM) dissabte 18.00h. **Ràdio Besalú** (107.8 FM) divendres 20.30h. **Ràdio Cap de Creus**

(Cadaqués) (90.0 FM) dimarts 19.15h. **Ràdio Canet de Mar** (107.6 FM) dilluns 21.00h. **Ràdio Castelló** (107.5 FM) dimarts 19.30h. **Ràdio L'Escala** (107.6 FM) dissabte 14.00h. **Ràdio La Vall (Les Preses)** (107.6 FM) diumenge 15.30h. **Ràdio Les Planes** (107.7 FM) dissabte 19.00h. **Ràdio Olot** (98.1 FM) divendres 23.00h. **Ràdio Palafrugell** (107.8 FM) dilluns 14.30h. **Ràdio Shalom de Palau** (107.9 FM) diumenge 9.30h. **Ràdio Tordera** (107.1 FM) dijous 13.30h. **Ràdio Vilafant** (107.3 FM) dissabte 9.00h.

LA PARAULA DEL BISBE: microespai de 5 minuts de durada presentat pel bisbe de Girona, Mn. Jaume Camprodon i Rovira. L'emeten **Ona Girona** (95.1 FM) diumenge 8.55h. **Ràdio Calella** (107.9 FM) diumenge 11.00h. **Ràdio Olot** (98.1 FM) diumenge 8.45h. També s'inclou en els programes parroquials locals de **Llagostera Ràdio** (105.7 FM) *La veu de la parròquia* diumenge 10.00h. **R. Dos.84 Hostalric** (105.8 FM) *Antena familiar* dissabte 14.00h. **Ràdio Tordera** (107.1 FM) *La veu de la parròquia* dissabte 9.05h. **Ràdio Vilafant** (107.3 FM) *La veu de la parròquia* diumenge 9.45h.

PUNT DE TROBADA: magazine setmanal d'una hora de durada que analitza temes d'actualitat de la nostra Església. Té les seccions *Dels joves per als joves* i el *Costumari cristià*. L'últim divendres de mes inclou el programa *Tots els camins porten aroma*. Dirigeix i presenta Carles Sánchez. L'emet **Cope Figueres AM** i FM (1269 AM) i (88.0 FM) divendres 15.05h.

TOTS ELS CAMINS PORTEN AROMA: programa mensual que dura 30 minuts i tracta temes d'interès. Presenten i moderen: Anna Estarús i Josep Casellas. L'emet **Cope Figueres AM** (1269 AM) últim divendres 15.05h. **Cope Figueres FM** (88.0 FM) últim divendres 15.05h. **Ràdio Besalú** (107.8 FM) últim divendres 21.00h. **Ràdio Palafrugell** (107.8 FM) últim dimecres 14.30h. **Ràdio Vilafant** (107.3 FM) últim divendres 14.00h.

Retransmissió en directe de la Missa dominical. L'emeten **Catalunya Música (Girona)** (96.7 FM) diumenge 11.00h. **Catalunya Música (Maresme)** (101.5 FM i 96.4 FM) diumenge 11.00h. **Cope Figueres AM** (1269 AM) diumenge 9.00h. **Cope Costa Brava** (90.3 FM) diumenge 9.00h. **Ona Jove Riudellots** (104.0 FM) dissabte 20.30h. **Ràdio Arenys de Mar** (91.2 FM) diumenge 10.00h. **Ràdio Les Planes** (107.7 FM) diumenge 11.00h. **Ràdio Olot** (98.1 FM) diumenge 9.00h. **Ràdio Shalom de Palau** (107.9 FM) diumenge 11.00h. **Ràdio 1 de RNE (Girona)** (738 AM i 93.3 FM) diumenge 8.15h. **Ràdio 1 de RNE (Maresme)** (738 AM i 88.3 FM) diumenge 8.15h. **Top Gironès (Cassà)** (92.2 FM) dissabte 20.00h.

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE LLEIDA

RÀDIO POPULAR DE LLEIDA (OM 1.224) - Dissabte a les 13.40h *Iglesia es noticia*: entrevista de caràcter humanístic-religiós i paraules del bisbe Malla, de Lleida.

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE SOLSONA

RÀDIO MUNICIPAL DE BELLPUIG (FM 107.3) - Dissabte a les 14.00h i diumenge a les 12.00h *Temps Obert*: inclou la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

RÀDIO LA VEU DE NAVÀS (FM 107.9) - Diumenge a les 10.00h *Església viva*: amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

RÀDIO PUIG-REIG (FM 107.3) - Diumenge a les 09.30h *Conversa setmanal* del bisbe Deig, de Solsona.

RÀDIO LA VEU DE TÀRREGA (FM 107.5) - Dissabte a les 09.00h *Magacín*: amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE TARRAGONA

EL MIRALL: programa de comentaris, notícies i entrevistes. Inclou *Paraula i Vida*. L'emeten diverses emissores locals.

ESGLÉSIA VIVA: programa de comentaris, notícies i l'espai *Les lectures d'aquest diumenge*. L'emeten diverses emissores locals.

PARAULA I VIDA: glosses setmanals de Mons. Lluís Martínez Sistach. L'emeten diverses emissores locals.

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE TORTOSA

FE I VIDA: (es publica al full «Vida diocesana»). L'emeten diverses emissores locals.

RÀDIO BATEA (FM 107.1) - Dissabte a les 11.00h *La veu de la parròquia*: inclou temes d'actualitat, notícies, «Els amics de Jesús», un comentari de cara al Jubileu de l'any 2000, l'evangelí del diumenge, etc.

PRODUCCIÓ AL BISBAT D'URGELL

RÀDIO PRINCIPAT (FM 105.0).

RÀDIO ANDORRA (FM 91.1-94.2) - De dilluns a divendres a les 07.05h: *Déu vos guard!* Santoral, reflexió i agenda. Diumenges i festius a les 09.00h: Santa Missa.

Als nostres lectors

El setmanari publicarà la informació que ens feu arribar sobre les diferents emissions religioses de ràdio i televisió de la vostra població.

Adreceu-vos a Rosa Peraire. Tel. 93/ 490 59 88 - Fax: 93/ 490 20 35

BARCELONA

El P. Lluís Guixà acompanyat de dos joves.

«ENCONTRES» HA PERDUT UN PARE.— El moviment Encontres de Promoció Juvenil plora la pèrdua d'un dels seus assessors-consiliaris més estimats. Sotadament, el P. Lluís Guixà, escolapi, era cridat a la casa del Pare el 12 de gener, als 71 anys. Fill de Mataró, des de 1986 col·laborava amb els Encontres; primer, al costat del P. Josep M. Oller i, darrerament, amb Mn. Jordi Cussó. L'endemà de la seva mort es va celebrar l'Eucaristia exequial a la parròquia d'Alella, presidida pel P. Trilla, provincial de l'Escola Pia de Catalunya. Dies més tard va tenir lloc a l'Escola Pia del carrer Balmes una nit de pregària en el seu record, organitzada pels joves del moviment. La presència

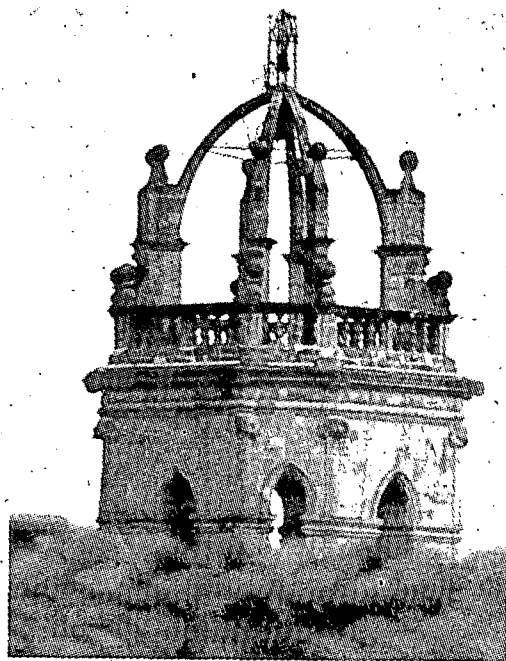
massiva dels familiars —encapçalats per les seves germanes Rosa, Antònia, Teresa i Margarida, les dues darreres carmelites—, i coneguts i amics del P. Lluís ompliren de gom a gom tots dos temples.

SOLSONA

CALENDARI 1998.— A primers d'any es van repartir arreu de la diòcesi, parròquia per parròquia, els calendaris que edita d'uns anys ençà la Delegació d'Ajuda a l'Església. És molt bonic i pràctic, començant per la portada, on es pot veure la catedral de Solsona sobresortint per damunt d'uns arbres i d'un parc avui inexistents. Les famílies faran molt bé de col·locar-lo en algun lloc ben visible de la llar. Els ajudarà a conèixer la vida quotidiana de la gran família diocesana que formem tots plegats, i també a sentir-se responsables del seu manteniment material.

Vic

«CAMPANARS DEL BISBAT DE VIC».— Amb aquest títol s'ha editat un calendari, de 60 per 24 cm, que reproduïx dotze campanars del bisbat de Vic. La tria de les fotografies, fetes per Imma Esponà i Dani Font, vol respondre a la diversitat de campanars dels deu arxiprestats que formen el bisbat. El disseny gràfic del calendari ha anat a càrrec de Raimon Casals. Els campanars que encapçalen els mesos són els següents: Santa Maria de Moià, Sant Agustí del Lluçanès, Santa Maria d'Artés, Sant Pau de Segúries, Mare de Déu de la Soledat d'Igualada, Sant Pere de Vallhonesta, Sant Sadurní d'Osormort, Santa Eulàlia de Riuprimer, Santa Maria de Manresa, Santuari de Rocaprevera, Sant Jaume de Calaf i la catedral de Sant Pere de Vic. Al peu de cada campanar hi figura la data en què va ser construït i l'arxiprestat al qual pertany. Aquest calendari s'ha distribuït a totes les parròquies del bisbat i també a d'altres indrets relacionats amb l'Albergueria.

TELEVISIÓ

La 2

Diumenge 22

08.45 *Tiempo de creer*09.30 *Pueblo de Dios*: «Nosotros también pensamos».10.00 *Últimas preguntas*: «La Cuaresma del año del Espíritu Santo».10.25 *Testimonio*10.30 *Santa Missa*: amb la participació del Grup de Joves de la parròquia de Llorenç del Penedès (Baix Penedès, arquebisbat de Tarragona), sota la direcció de Rosa Rafecas (director i celebrant habitual: Mn. Manuel Valls i Serra; coordinador: Jaume Planas i Pahissa).11.15 *Santuàries de Catalunya*

Dilluns 23

17.15 *Pueblo de Dios*

C 33

Dissabte 21

09.20 *Signes dels Temps*: estarà dedicat a «Quaresma temps d'interiorització». Les tradicions d'un temps anomenat Quaresma, on el més important és

l'oportunitat de fer un cop d'ull a l'interior d'un mateix. Unes imatges fetes pels alumnes de l'escola de FP Sant Ignasi completaran l'entrevista a Josep Enric Parellada, monjo de Montserrat.

També oferirem espais d'actualitat, amb els 150 anys de les missioneres Cor de Maria; l'agenda; l'espai obert, de Jaume Reixach; i el comentari de l'evangeli per Mn. Josep M. Ballarín. (Dirigit per Ramon Safont-Tria i presentat per Teresa Pou.)

Dissabte 28

09.20 *Signes dels Temps*: proposa «L'Aplec de l'Esperit». Una trobada jove plena de l'esperit de la Pasqua. Els joves catalans es trobaran aquest any a Vilafranca del Penedès. Comentarem els preparatius amb Rosa Deulofeu i amb Josep M. Riba.

També oferirem espais de música; el comentari cinematogràfic, amb Anna Venancio; la història, amb Josep Bigordà; l'agenda; i el comentari de l'evangeli per Mn. Josep M. Ballarín. (Dirigit per Ramon Safont-Tria i presentat per Teresa Pou.)

Signes dels Temps repetelx l'emissió: el dissabte, a les 23.30h, pel Canal TVC Internacional (Astra); i el diumenge, a la 1.45h, pel Canal 33.

TV de Mataró (Canal 64)

Divendres 20

20.30 *Creure avui*: «L'altar del Roser». Un reportatge sobre un dels altars barrocs més bonics de casa nostra. Noticiari, agenda i el temps de reflexió (Dirigit per Ramon Safont-Tria.)

Dilluns 23

13.30 *Creure avui* (repetició del programa emès divendres).

Tarraco Visió (Televisió de Tarragona)

Cada dijous

21.40 *Paraula i vida*: glosses setmanals de Mons. Lluís Martínez Sistach.

Cada divendres

13.40 *Paraula i vida* (repetició del programa emès dijous).

CTV (Centre Televisiu Vaticà)

Retransmissió via satèl·lit Canal Digital - Hot Bird 2 - 13° Est - Traspoder 54 - Freqüència 11804 Mhz - Cod. MPEG

Diumenge 12.00-12.30 *Angelus* (directe)Dimecres 11.00-12.30 *Audiència general* (directe)De dilluns a divendres 18.10-18.25 *Informació*Dissabte 18.10-18.25 *Speciale Lumen 2000*

Barcelona

• «VINE A CANTAR AMB MN. SOLER».— El 24 de febrer i el 3 de març Mn. Josep Soler ensenyarà a cantar dotze cançons, en català i en castellà, de Pasqua i Quaresma. S'obsequiarà els assistents amb un dossier amb les cançons. L'acte es farà a la nova Sala Claret, c/ Sant Antoni M. Claret, 45 - Barcelona (xamfrà c/ Nàpols). Per a més informació: Magda, tel. 93/ 490 59 88.

• ATENEU BARCELONÈS.— El 26 de febrer, a les 18.30, *Cent anys de cinema a Catalunya. El cinema i el patrimoni*, una selecció de films conservats i restaurats al Fons Patrimonial de la Filmoteca de la Generalitat de Catalunya. Ateneu Barcelonès, c/ Canuda, 6 - Barcelona, tel. 93/ 318 86 34.

• «HISTÒRIES DE DONES: LA LITERATURA DE LES AUTORES CATALANES».— El 24 de febrer, a les 18.00, conferència a càrrec de Neus Real, filòloga, al Centre Passatge, passatge Mercader, 13 - Barcelona, tel. 93/ 215 15 99.

• «PREPARACIÓ PER AL TERCER MIL·LENNI: 1998, L'ESPERIT SANT».— Trobades de formació, a càrrec del P. Josep M. Blanquet, s.f. El 24 de febrer, a les 19.00, *S'ha manifestat mai l'Esperit Sant?* Església Sagrada Família, c/ Entença, 301 - Barcelona.

• LA DONA EN DIFERENTS CULTURES.— El 24 de febrer, a les 20.00, tertúlia *Algèria: l'altra cara de la Mediterrània*, a càrrec de Khoukha Toukal, membre de l'associació Bayt Al-Thaqafa. Centre Cristià dels Universitaris, c/ Villar-

roel, 81 - Barcelona, tel. 93/ 323 33 68.

• PARRÒQUIA DE SANTA ANNA.— El 24 de febrer, a les 21.30, dins del cicle de concerts de les Orquestres Juvenils Diaula, concert amb obres de Gershwin, Mancini, Menken, Webber i Williams. Parròquia de Santa Anna, c/ Rivadeneyra, 3 - Barcelona.

• DIMECRES DE CENDRA A LA CATEDRAL.— El 25 de febrer, Statio Quaresmal. A les 19.00, cant de vespres; a les 19.30, celebració de l'Eucaristia, presidida per Mons. Ricard M. Carles, en la qual beneirà i imposarà la cendra.

• DIMECRES DE CENDRA.— El Centre Cristià dels Universitaris i la parròquia de la Mare de Déu dels Àngels han convocat el 25 de febrer, a les 20.00, una celebració litúrgica. Parròquia de la Mare de Déu dels Àngels, c/ Balmes (xamfrà c/ València) - Barcelona.

• PARRÒQUIA DE SANT OLEGUER DE SABADELL.— El 26 de febrer, a les 20.00, conferència *Coneguem sant Oleguer, figura cabdal de l'Església i de Catalunya del segle XII*, a càrrec del Dr. Josep Martí Bonet, canonge de la Seu de Barcelona, historiador, arxiver diocesà i delegat del Patrimoni Cultural. Parròquia de Sant Oleguer, passeig Gaudí, 2 -

Sabadell, tel. 93/ 725 97 80.

• PARRÒQUIA NOSTRA SENYORA DE LOURDES DE BADALONA.— El 27 de febrer, a les 20.45, ponència *Activitat cerebral: la son i els somnis; les emocions; la memòria; la consciència; les percepcions; l'hipnotisme; les telepaties; les malalties*, per Mn. Francesc Nicolau. C/ Sant Bru, 87-91 - Badalona.

• PARRÒQUIA DE SANT CRIST.— El 27 de febrer, a les 18.30, Via Crucis. Tot seguit se celebrarà l'Eucaristia. Parròquia del Sant Crist, c/ Natzaret, 5 - Barcelona.

• MOVIMENT DIOCESÀ DE CURSETS.— Del 27 de febrer a l'1 de març, curset adreçat a les persones que es volen aproximar a la vida cristiana o aprofundir-hi més. Casa de l'Església, c/ Rivadeneyra, 6, 4t - Barcelona, tel. 93/ 301 53 26.

• EXPOSICIÓ «PESOS, MIDES, MESURES I BALANCES».— Del 27 de febrer al 27 de març, a l'Oficina de Benestar Social del Garraf, a Vilanova i la Geltrú, es podrà visitar aquesta exposició sobre l'evolució del material emprat en aquestes activitats des de finals del segle XIX fins als nostres dies. La mostra ha estat possible gràcies a les aportacions de diversos particulars.

Telèfon de la Pregària

93 - 417 54 49

Obert cada dia de les 22 a les 24 h.

La solidaritat autèntica ve de dins i s'expressa eminentment en la pregària. Truca'ns en les teves necessitats i pregarem. Per la línia telefònica passarà la veu, l'amor i el poder de Déu.

Associació Amor de Déu

L'ESCOLA DE PARES DEL DIF

L'Escola de Pares del DIF és una activitat que respon a la preocupació de molts educadors per poder transmetre a través de la família, valors i conviccions en harmonia amb el respecte a la dignitat personal de tots els integrants, d'aquesta societat complexa de finals de segle. Davant d'unes serioses dificultats que plantegen als adults les noves formes de vida, els pares es troben desorientats, sense saber amb certesa a on van i havent perdut el com. És per això que avui, més que mai, necessiten un espai de temps per analitzar tranquil·lament el seu projecte educatiu, per dialogar en un entorn adequat amb altres pares inquietuds similars, per rebre l'orientació i el suport d'especialistes que poden oferir una base pedagògica, psicològica, moral i espiritual, plena de coneixement i experiència.

L'objectiu de tota Escola de Pares ha de ser oferir una preparació per estar al dia, per descobrir els recursos interiors de cada persona i la missió fonamental de la família: educar. Guiar cap al desenvolupament harmònic de les facultats innates del nen i de les seves possibilitats humanes, en un context social determinat i mitjançant la seva evolució. Acceptar el fill i les circumstàncies en què viu, buscar l'adaptació i felicitat

de totes les persones que integren la família, enriquir aquest grup humà amb l'esperança i a través de missatges positius, en un món que es caracteritza per la manca d'il·lusió, seran les motivacions més grans que l'encoratgin.

La nostra ESCOLA DE PARES és una orientació i una ajuda en el maneig de conflictes amb el propòsit de generar seguretat i mai alarma. Es basa en la idea que els pares perfectes no existeixen, perquè és normal que cometin errors, que són superables i que moltes vegades tenen a veure precisament amb l'amor que els pares tenen pels seus fills, ja que la família està formada per un conjunt de persones vinculades per llaços poderosos, amb un contingut afectiu fort que a vegades és difícil de manejar. En donar l'oportunitat de formar-se, fa que es deriven beneficis d'aquesta preparació. Un d'ells és eliminar aquella sensació de fracàs que es deriva moltes vegades de no saber com educar; és també buscar altres camins, quan sembla que els anteriors no porten a allò que es pretenia. És acceptar que el fill tampoc no és perfecte com l'ideal que els pares desitgen.

Els cursos que oferim cada any responen a les necessitats d'orientació dels pares per poder educar d'acord amb l'essència de la persona FONAMENTS DE L'EDUCACIÓ per guiar a través de l'evolució dels nens durant aquells primers anys de la vida humana, els més

receptius, els fonamentals, segons molts pedagogs i psicòlegs, que són coneguts com els de l'«esperit absorbent»: EL NEN DE 0 A 6 ANYS. L'altre és una oportunitat per seguir formant el fill d'acord amb uns valors en harmonia i a manejar, a la vegada, aquells conflictes quotidians que es poden generar per les característiques d'aquesta etapa de la vida: L'ADOLESCÈNCIA.

Una extensió d'aquesta formació és el curs de MARE CATEQUISTA, «la meva primera catequista»; aquella base per educar els fills en la fe des de ben aviat.

Una guia per fer-ho amb ple convenciment de la importància d'aquesta missió.

No tinguis por d'unir-te a un grup de pares que comparteix les mateixes preocupacions. Davant d'una missió tan delicada com és ajudar a créixer els teus fills, no es pot improvisar i no n'hi ha prou amb la transmissió de valors com es feia per la via generacional, és necessari completar aquesta acció, per bona o positiva que sigui, amb el coneixement i experiència d'altres persones. Et convidem a assistir i a participar amb nosaltres d'aquest intercanvi humà tan enriquidor.

Tu pots ser la seva primera catequista!

DESENVOLUPAMENT INTEGRAL DE LA FAMÍLIA LA MARE CATEQUISTA

TEMES:

1. La meva primera catequista
2. La família de Natzaret
3. Religiositat infantil. Característiques. Etapes
4. Catequesi familiar. Virtuts humanes
5. Aspectes pràctics sobre com ensenyar la fe en família
6. Valors i educació religiosa

Sessions: 6

Dates: 4, 18 març 98 / 1, 15, 22, 29 abril 98

Horari: Dimecres, a les 16 hores

Donatiu: 5.000 ptes./ persona

INFORMACIÓ I RESERVA DE PLACES: Tel. i fax 280 27 92

Des del carrer

«La mort és tabú en la nostra societat»

«No som un grup religiós, no som psicòlegs, no som tècnics especialitzats. Només som persones que patim una mateixa situació, la pèrdua d'un ésser estimat, i que volem sortir de l'estat d'angoixa i sofriment que aquesta pèrdua ens produeix.» Així s'anuncia Grup de Dol, una entitat presidida per Adela Torras, que va perdre el seu marit ofegat al mar.

—Se'n parla poc de la mort?

—Sí, el problema que hi ha és que la mort és un tema tabú en la nostra societat i la gent no vol sentir parlar del dolor.

—Amb la família i els amics és diferent?

—Quan se't mor algú els primers dies tindràs diverses persones al teu voltant, al cap d'un mes o dos el que els interessa és que et recuperis. Com més bé estiguis més gent tindrà a prop; com més malament estiguis menys acompanyat estaràs, perquè tothom es cansa i ja en té prou del teu dolor.

—La mort fa sentir incòmode?

—El típic és que et trobes algú pel carrer que coneixes, però no ha vingut al funeral, no t'ha donat el condol i no sap què dir-te. De vegades, travessen el carrer i canvien de vorera com si no t'haguessin vist.

—Es ploren poc els morts?

—Sí, perquè de cara a la família s'ha de seguir endavant, ser fort, ja que si no ho ets sembla que l'estabilitat familiar trontolla. Aleshores, t'empasses les llàgrimes i és el pitjor que pots fer.

—Per què?

—S'ha de plorar, treure la ràbia. A base de buidar tot el que sents pots eliminar l'opressió

física que tens al pit i evites tenir una depressió, caure malalt o tenir càncer de pit en el cas de les dones.

—Càncer de pit?

—Les estadístiques demostren que moltes de les dones afectades per un càncer de pit han perdut el marit fa relativament poc.

—Ens culpabilitzem de la mort d'un ésser estimat?

—Malauradament, molt sovint sí. Recordo el cas d'un nen que va morir de meningitis en qüestió de dos dies. El pare era metge i la mare infermera i es culpabilitzaven per no haver salvat la vida del seu fill. Passa el mateix en els casos de suïcidi. També recordo una parella en què un dels membres havia estat infidel

i en perdre un fill es pensava que Déu l'havia castigat.

—Com evoluciona el sentiment de pèrdua?

—Primer la mort d'un ésser estimat és com una motxilla que portes cada dia i et pesa molt, però amb el pas del temps l'integres i aquella persona està dins teu, forma part de tu, la segueixes estimant, encara que físicament no estigui al teu costat.

Marta Puyol

Impromptu

Oriol Camps

La fidelitat

Sovint, massa sovint, se sent parlar de matrimonis trencats, de parelles que se separen. No em poso en la qüestió de si són compromisos contrats religiosament o civilment, o, senzillament per un mutu acord sense cap vincle dels que es diuen legals. Em limito al fet del trencament en qualsevol situació.

Temps era temps, hom es vanava d'allò que «paraula és paraula»... En un afer tan important com és una parella que vol anar més enllà de l'accidental trobada o d'una atractiva amistat, la promesa o la intenció de mútua fidelitat, el «paraula és paraula» hauria de tenir vigència inalterable, per damunt i més enllà de qualsevol entrebanc. Quan m'anuncien una d'aquestes separacions sempre em sento dolgut. I penso que els pobres actors no deuriem tenir gaire consciència del què significa el mot fidelitat, ni el valor d'una promesa, ni del mal que pot derivar-se d'un fàcil trencament.

És clar, però, que sempre, des que el món és món, el faltar a la fidelitat, a la paraula donada, ha estat a l'ordre del dia i, segons sembla, el mal no té cura. Però això és un pobre consol, i no hi ha possibilitat que ho arregli la ciència. I som prou cecs per no veure que, en realitat, la solució rau en nosaltres mateixos: considerar la fidelitat de Déu, i voler imitar-la.

Ara mateix

Joan Carrera Planas

Bisbe auxiliar de Barcelona

La catedral d'Estrasburg i una bandera que ha portat cua

Diumenge passat em trobava a Estrasburg, participant en una trobada de la comissió de mitjans de comunicació social de la conferència episcopal europea. S'hi tractava un tema d'actualitat: la televisió digital i la possibilitat d'introduir-hi canals temàtics de contingut catòlic. A Itàlia ja ho han aconseguit. En algun altre país hi ha unes certes expectatives de futur. Les formes de presència cristiana en els mitjans que les noves tecnologies permeten són diverses i cal cercar amb realisme les més adients i viables en cada situació. Caldrà seguir aquest procés amb atenció. Però la meua intenció ara és una altra: comentar un fet anecdòtic que, casualment, té a veure amb una polèmica d'aquests dies a casa nostra.

La catedral d'Estrasburg —una meravella— és presidida per un gran vitrall situat al bell mig de l'absis i dedicat a la seva patrona: Nostra Senyora d'Estrasburg. És una obra d'art moderna realitzada per Max Ingrand el 1956. Cal tenir en compte que aquesta part del temple va quedar afectada per una de les dues bombes que van caure sobre la catedral en un bombardeig, el 1944. A la part superior del vitrall, crida l'atenció un cercle rutilant d'estrelles: l'escut de la Unió Europea. La raó és simple: va ser el Consell d'Europa, que té la seva seu en aquella ciutat, la que va fer ofrena a la catedral de la policroma representació de la Mare de Déu, asseguda amb Jesús infant a la falda.

Arribat a Barcelona, m'he trobat amb la polèmica suscitada per l'ofrena d'una bandera catalana a la Mare de Déu de Montserrat. No vull entrar, de cap manera, en el rerefons polític del tema. Em limito a discrepar d'una línia de comentaris que he sentit aquests dies: que si fer una ofrena com aquesta és tornar al nacionalcatolicisme... que si atempta a la separació entre l'Estat i l'Església... que si en un país religiosament plural no es pot fer una ofrena a un santuari catòlic... etc. Són, al meu entendre, exageracions. Tots volem la independència de la vida eclesial respecte de la política, i que la fe sigui una opció lliure i no el resultat d'un sistema temporal coactiu, i que la pluralitat d'idees i de confessions de tots els ciutadans sigui respectada. Però això no és incompatible amb el reconeixement de fets com l'existència de Montserrat, referent simbòlic i sentimental amb el qual una gran majoria de catalans s'identifica des de la seva pluralitat. Una pluralitat que seria llàstima viure negativament, com si ens calgués reprimir les nostres conviccions íntimes en la vida social. Es tracta, més aviat, que tothom pugui expressar les seves des del respecte mutu i la naturalitat. La fe cristiana ha generat una cultura d'arrel cristiana: santuaris com el nostre de Montserrat en formen part. Sabem que molts no comparteixen aquella fe o la viuen en graus i formes diverses... ¿Ha de comportar això que s'hagin de desentendre necessàriament de l'àmbit cultural cristià i dels seus valors?

Jo no sé que cap agnòstic o ateu nord-americà s'alarmi perquè tradicionalment el president del seu país invoqui la protecció de Déu en alguns dels seus discursos. Tampoc no sé que ningú del plural Consell d'Europa hagi recriminat l'ofrena d'un gran vitrall de la Mare de Déu, justament a una catedral històricament marcada per les lluites entre catòlics i protestants.